

priorita

Informační zpravodaj Operačního programu Životní prostředí
ČÍSLO 7-8 | ČERVENEC-SRPEN 2015 | zdarma | www.opzp.cz

Žádosti v aktuálních výzvách nového Operačního programu Životní prostředí budou přijímány od 14. srpna. **V prvních výzvách je pro žadatele připraveno devět miliard korun. STR. 2**

Monitorovací výbor OPŽP schválil první výzvy z nového Operačního programu Životní prostředí 2014–2020

Kotlíkové dotace od A do Z

Christos Gogos v Prioritě

Zástupce Evropské komise, který má na starosti fungování Operačního programu Životní prostředí, poskytl Prioritě exkluzivní rozhovor. V něm si pochvaluje současných chod operačního programu, ale také zdůrazňuje, že některé minulé roky byly z hlediska řízení programu bohužel hlavně ve znamení neustálých personálních změn v rezortu životního prostředí České republiky, což fungování programu neprospívalo. **STR. 22**

OPŽP v Jincích

O městysi Jince, usazeném na břehu řčky Litavky pod brdskými hřebeny, se dá bez nadsázky říci, že mu Operační program Životní prostředí změnil tvář. Z dotací tu vybudovali sběrný dvůr a zateplili mateřskou školu i další budovy ve vlastnictví městyse. A také zrekonstruovali čistírnu odpadních vod a nainstalovali varovný protipovodňový systém. **STR. 26**

Veřejné zakázky

Druhý díl netradiční příručky pracovníků právního odboru Státního fondu životního prostředí České republiky o správné realizaci veřejných zakázek se věnuje druhům zakázek a řízení a některým důležitým právním institutům v procesu zadávacího řízení. **STR. 32**

Znění aktuálních výzev

Priorita přináší úplné znění aktuálně vyhlášených výzev z Operačního programu Životní prostředí. Jedná se o výzvy nového Operačního programu Životní prostředí pro roky 2014 až 2020. Přehled zahrnuje všechny prioritní osy i oblasti podpory. **STR. 38–53**

Ministerstvu životního prostředí se podařilo vyjednat s Evropskou komisí unikátní nastavení finanční podpory na výměnu zdrojů tepla, která směřuje z Operačního programu Životní prostředí přímo k domácnostem. V minulosti nebylo možné, aby podporu z evropských fondů čerpaly nepodnikající fyzické osoby. V následujících letech bude z Operačního programu Životní prostředí prostřednictvím krajů mezi domácnostmi přerozděleno 9 miliard korun. **STRANA 4**

EDITORIAL

Vážení čtenáři,

aktuální Priorita se věnuje aktuálně vyhlášeným kotlíkovým dotacím. S nimi udělalo v minulosti zkušenost hned několik krajů. Byly to ty kraje České republiky, kde je kvalita ovzduší nejhorší. Nyní mají šanci

získat kotlíkovou dotaci, která je určena na modernizaci zdrojů vytápění domácností, obyvatel všech krajů. Důvod je zřejmý: právě domácnosti, lokální topeniště, se vedle dopravy a průmyslu nejvíce podílejí na znečištění ovzduší. Jakkoliv se možnost podpořit z OPŽP v této věci právě domácností zdá být logická a jasná, předcházela současnému vyhlášení kotlíkových dotací pro všechny kraje vzhledem k nastavení evropských fondů dlouhá jednání. Z operačního programu totiž nebylo a není možné finančně podpořit přímo nepodnikající fyzické osoby. Hledal se tedy způsob, jak domácnosti podpořit i v rámci pravidel operačního programu. Zkušenosti nebyly v tomto ohledu žádné nebo jen mizivé. Nakonec se však našlo řešení. O peníze z OPŽP zažádají jednotlivé kraje, které pak peníze přerozdělí mezi domácnosti. Žadatelem a příjemcem z operačního programu tedy bude vždy kraj a konečnými příjemci domácnosti.

Navržené řešení se může zdát krkolomné, ale bylo by chybou je jakkoliv zatracovat. Jedná se o řešení, které tak jako tak míří k podstatě problému, jímž je účinná podpora při snaze o zlepšení níjak zvláště oslnivé kvality ovzduší v ČR. To, že se ho podařilo prosadit právě v ČR, je velmi dobrá zpráva, a to i s ohledem na to, že se může – bude-li třeba – aplikovat i u jiných palčivých problémů, kde by měl být – tak jako u kotlíkových dotací – tím vůbec nejpřednějším příjemcem dotace právě běžný člověk, nepodnikající fyzická osoba, domácnost.

Z jednání prvního monitorovacího výboru Operačního programu Životní prostředí 2014–2020

Dne 16. června se uskutečnilo vůbec první zasedání monitorovacího výboru Operačního programu Životní prostředí pro roky 2014 až 2020. Jednání to bylo klíčové, protože členové výboru schvalovali hodnotící kritéria, na jejichž základě budou vybírány a schvalovány projekty v nových výzvách operačního programu. Schváleny byly i aktuální výzvy programu.

Před několika měsíci se přitom již konal takzvaný stínový monitorovací výbor, na němž byli členové výboru podrobně seznámeni s návrhem rozjezdu nového operačního programu. Od té doby došlo k obměně monitorovacího výboru, který 16. června již zasedal v nové podobě. Přání Evropské komise bylo, aby byl výbor složen z nižšího počtu členů, byl méně náročný z hlediska řízení a vyhověl i nárokům na co nejpestřejší složení. V monitorovacím výboru jsou tak nyní zastoupeni i zástupci akademické

EVROPSKÁ UNIE

Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

sféry – zemědělské univerzity – a jednání byli přítomni i hosté z řad odborné veřejnosti. Nový Operační program Životní prostředí rozdělí ve stávajícím programovém období mezi žadatele o dotace zhruba 70 miliard korun.

Realizační plán

V úvodu jednání monitorovacího výboru byla představena strategie realizačního plánu řízení programu. Ta se vztahovala k harmonogramu výzev a k financím, které byly pro tyto výzvy určeny. Důležité byly i informace o tom, jak budou projekty administrovány a propláceny a jaké by měly mít dopady na životní prostředí.

Strategický realizační plán je nový nástroj, který je stanoven na základě metodických pokynů Ministerstva pro místní rozvoj. Ten obsahuje závazek vyhlásit v roce 2015 výzvy pro všechny prioritní osy. Na základě připomínek členů výboru v něm došlo

k úpravě fázovací výzvy, která již nebude kolová, ale kontinuální.

Členové výboru byli dále seznámeni s fungováním nového monitorovacího systému MS2014, jenž je novým elektronickým prostředím pro podávání a administraci projektů podpořených z Operačního programu Životní prostředí, ale i z dalších operačních programů. Ukázalo se, že tento systém zdaleka není připraven na ostrý provoz tak, jak by měl. I to byl důvod, proč není možné ani po oficiálním vyhlášení výzev z OPŽP, které byly na jednání výboru schváleny, podávat žádosti o dotace z Operačního programu Životní prostředí prostřednictvím tohoto systému.

„Ten systém podle našeho názoru nefunguje tak, aby mohli žadatelé bez obav zahájit podávání žádostí. My jsme schopni výzvy do systému zadat, ale nechceme současně technické problémy systému přenášet na žadatele. Preferujeme proto řádné otestování oblastí podpor OPŽP před spuštěním příjmu žádostí,“

ČÍSLO 7-8 / ČERVENEC-SRPEN 2015

uvedl náměstek ministra životního prostředí a předseda monitorovacího výboru Jan Kříž.

Aktuální výzvy byly proto vyhlášeny pouze prostřednictvím webových stránek Ministerstva životního prostředí a Státního fondu životního prostředí České republiky s tím, že příjem žádostí přes nový monitorovací systém bude zahájen 14. srpna. Zástupkyně Ministerstva pro místní rozvoj sice nový monitorovací systém obhajovala, výsledky testů připravenosti na ostrý provoz však nebyly uspokojivé.

Oddílná kanalizace

Na jednání výboru zazněl dotaz ze strany obcí, měst a sdružení místních samospráv, zda a jak bude z nového Operačního programu Životní prostředí podporována výstavba jednotné kanalizace.

Náměstek ministra životního prostředí Jan Kříž uvedl, že v nastavení nového programu je určitá flexibilita v podpoře, stávající jednotnou kanalizaci je tedy možno protáhnout k nově budované čistírně. Pokud by se však podpora měla týkat jakékoliv jiné dostavby kanalizace

v dané obci či městě, měla by to být oddělená kanalizace.

„U malých obcí, pokud se budou realizovat nějaké kanalizace, nevidíme důvod podpořit jednotnou kanalizaci, která má tu nevýhodu, že při vydatných deštích odpadní voda utíká do přírody, předimenzují se čistírny a dochází ke snížení čistění odpadních vod. Umožňujeme určité výjimky v případech, kdy obec už má práci na kanalizaci nějak nastartovanou, ale u nových kanalizací není důvod podporovat jednotnou kanalizaci,“ řekl Kříž.

Hodnotící kritéria

Další bod programu se soustředil na nastavení hodnotících kritérií projektů, které budou podpořeny z nového Operačního programu Životní prostředí. Obecně lze říci, že kritéria byla vždy nastavena tak, aby se prostřednictvím jejich naplnění podařilo maximálně zajistit indikátory daných specifických cílů u jednotlivých prioritních os.

„Nově jsme zavedli připravenost projektů. Budeme tedy preferovat ty projekty, které jsou velmi dobře připravené. Bude to hrát velkou roli a je to bonus v hodnocení,“ uvedl Jan Kříž. Podle něj byla snaha nastavit kritéria ve všech případech tak, aby byla měřitelná s důrazem na poměr

ceny a výkonu. „Ale jsou i projekty, kde se tyto věci měří velmi těžko, tam se držíme dostupných ceníků, které jsou k dispozici. Jsou i oblasti, kde panuje určitá míra subjektivity, to jsou třeba sesuvy – tam budeme muset projekty posuzovat více individuálně,“ dodal Jan Kříž.

Jeho slova ocenil i zástupce Evropské komise Christos Gogos, který pochválil kvalitu nastavených hodnotících kritérií s dovětkem, že není úplně jednoduché je nastavit tak, aby byla v každém případě docela objektivní a optimální. „Hodnotící kritéria musejí mít vždy nějakou vůli, aby nebránila neobvyklým a dobrým projektům,“ řekl.

Společná komunikace

Na závěr jednání byli členové výboru seznámeni se společnou komunikační strategií evropských strukturálních investičních fondů. Zástupci ministerstva podotkli, že dále bude věnováno více prostoru komunikační strategii MŽP jako takové a bude k dispozici roční komunikační plán. Monitorovací výbor OPŽP 2014–2020 dále vzal na vědomí předběžné posouzení možnosti využití finančních nástrojů v Operačním programu Životní prostředí 2014–2020. <

ECHO

Výzvy do roku 2018

Na webových stránkách Operačního programu Životní prostředí byl zveřejněn střednědobý harmonogram výzev do roku 2018 pro tento program. Střednědobý harmonogram výzev do roku 2018 je indikativním plánem pro vyhlášení výzev v rámci OPŽP 2014–2020 a slouží k rámcovému plánování žadatelů. Informace obsažené v harmonogramu mohou být upravovány s ohledem na skutečný vývoj implementace programu. Vždy bude ale usilováno o to, aby případné úpravy byly realizovány pouze v případě, kdy to bude skutečně vynuceno okolnostmi, a s co nejmenším dopadem na proces přípravy žádostí na straně potenciálních žadatelů. Harmonogram výzev naleznete v sekci Dokumenty na našich webových stránkách.

Seznam výrobců pro kotlíkové dotace

SFŽP ČR spustil registraci do seznamu výrobců kotlů, tepelných čerpadel a solárních termických panelů pro specifický cíl 2.1 prioritní osy 2 OPŽP. Seznam je otevřen pro výrobce kotlů, tepelných čerpadel a solárních termických panelů splňujících požadavky uvedené v „Závazných pokynech pro specifický cíl 2.1 prioritní osy 2 OPŽP – Výzva pro kraje č. 1“ a současně požadavky nařízení Komise č. 813/2013 ze dne 2. srpna 2013, kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2009/125/ES, pokud jde o požadavky na ekodesign ohřevačů pro vytápění vnitřních prostorů a kombinovaných ohřevačů, a nařízení Komise č. 2015/1185 ze dne 24. dubna 2015.

S rakouským ministrem

Ministr Richard Brabec se setkal se svým rakouským protějškem, spolkovým ministrem zemědělství, lesnictví, životního prostředí a vodního hospodářství Andrä Rupprechterem. Setkání mezi českým a rakouským ministrem životního prostředí se uskutečnilo po šesti letech. Oba ministři probírali nejen společná evropská témata, jako například ochranu klimatu, ovzduší či přírody, ale i úspěšně fungující, téměř čtvrt století trávající spolupráci při ochraně přírody mezi Národním parkem Podyjí a NP Thayatal.

MŽP vyhlásilo první výzvy z nového OPŽP 2014–2020

Monitorovací výbor Operačního programu Životní prostředí 2014 až 2020 schválil podobu aktuálních výzev z tohoto programu. Žádosti budou přijímány od 14. srpna na projekty v oblastech čistota vody, kvalita ovzduší, zpracování odpadu a ochrana přírody. V prvních výzvách je pro žadatele připraveno 9 miliard korun.

Ministerstvo životního prostředí vyhlásuje prostřednictvím Státního fondu životního prostředí ČR v dubnu avizované první výzvy k podávání žádostí

o dotaci z Operačního programu Životní prostředí 2014–2020. Monitorovací výbor OPŽP potvrdil tento týden všechna kritéria a dokumenty zveřejněné v avízech výzev v dubnu letošního roku.

„Jsem rád, že se před několika týdny avizované výzvy staly skutečností a my dnes startujeme oficiální, „ostré“ výzvy. Dnešní vyhlášení výzev znamená start nového programového období 2014–2020. Státní fond životního prostředí jede pořád na plné obrátky. Jednak aby uzavřel končící programové období a vyčerpal ještě letos bezmála 40 miliard korun, jednak aby zároveň už poskytoval žadatelům konzultace pro nové projekty v rámci OPŽP 2014–2020. Od 14. srpna začne Fond přijímat žádosti,“ uvedl ministr životního prostředí Richard Brabec.

Maximální celková dotace z prostředků EU na schválené projekty v rámci prvních výzev bude činit více než 9 miliard korun. Alokace finančních prostředků pro projekty v oblasti zlepšování kvality vod a snižování rizika povodní je stanovená na 1,3 miliardy korun, pro projekty zaměřené na zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech na 2,5 miliardy korun, pro oblast odpadů a materiálových toků, ekologických zátěží a rizik na 2,36 miliardy korun a konečně pro projekty z oblasti ochrany a péče o přírodu a krajinu byla alokace finančních prostředků na podporu vybraných projektů stanovena na 2,889 miliardy korun. Výzvy jsou určeny

na individuální projekty, u nichž celkové způsobilé náklady projektu nesmějí přesáhnout 50 milionů eur.

Vyhlášení výzev předcházelo finální schválení výběrových kritérií monitorovacím výborem operačního programu, v němž za-

sedají odborníci ze státní, akademické, soukromé i neziskové sféry a jenž se konal v úterý 16. června. „Snažili jsme se o to, aby byly výzvy i kritéria nastaveny ve spolupráci s žadateli i odbornou veřejností, aby reflektovaly účinnost, efektivnost a hospodárnost. To se netýká pouze aktuálních výzev, ale vůbec fungování celého nového Operačního programu Životní prostředí,“ uvedl náměstek pro fondy EU Jan Kříž. „Žadatelé o dotaci mají nyní dostatek času na to, aby do srpna připravili kvalitní projekty. Již od konce dubna letošního roku,

kdy jsme zveřejnili avíza výzev, poskytneme desítky konzultací týdně nad připravovanými projektovými návrhy,“ sdělil ředitel Státního fondu životního prostředí ČR Petr Valdman.

Žádosti o podporu přijímá Státní fond životního prostředí ČR, v případě prioritní osy 4 pak Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. Žádosti budou podávány prostřednictvím internetového portálu, tzv. Informačního systému koncového příjemce (IS KP14+). Tato aplikace je určena pro elektronické zadávání žádostí o podporu a správu projektu po celou dobu jeho životního cyklu. IS KP14+ je součástí jednotného monitorovacího systému MS2014+ pro administraci evropských dotací. <

Na výměnu starých kotlů v rodinných domech půjde 9 miliard korun

Ministerstvo životního prostředí vyhlásilo výzvu na výměnu zastaralých kotlů domácností za nové. O peníze z Operačního programu Životní prostředí zažádají kraje a ty je následně rozdělí mezi domácnosti. Alokace první takzvané kotlíkové výzvy činí 3 miliardy korun. Kraje musí o dotaci pro občany požádat do 30. září.

Až 85% dotaci z maximální částky 150 tisíc korun bude možné získat na výměnu starého kotle na pevná paliva za jiný, ekologičtější zdroj a takzvaná mikroenergetická opatření. Ministerstvo životního prostředí zveřejnilo základní rámec podmínek kotlíkových dotací, které budou hrazeny z Operačního programu Životní prostředí. Právě kvůli financování z fondů EU si o peníze musí nejdříve požádat kraje, které budou následně poskytovat dotace přímo občanům.

Problém s ovzduším

Česká republika se dlouhodobě potýká se znečištěným ovzduším. Téměř 90 procent celkových emisí karcinogenního benzo[*a*]pyrenu a téměř 40 procent celkových emisí prachových částic PM₁₀ pochází ze sektoru lokálního vytápění domácností. Právě tyto látky, které způsobují vážné potíže dýchacího ústrojí, jsou nejčastěji obsahem spalín ze zastaralých uhelných kotlů v domácnostech. Takových kotlů, které bude potřeba vyměnit, je podle odhadů Ministerstva životního prostředí po celé České republice přes 350 tisíc.

„V celé Evropě se už desetiletí řeší zplodiny z velkých průmyslových zdrojů, do kterých sama Evropská unie investuje stovky miliard eur ročně. Problematiku znečištění ovzduší je ale třeba řešit komplexně, což vyžaduje přísnější legislativu a nemalé investice. V České republice se lokální topeníště na celkovém znečištění ovzduší polétavým prachem podílejí celými 38 procenty, proto jsme vyjednali v Evropské komisi revoluční program, který ke zlepšení našeho ovzduší bezpochyby přispěje,“ říká ministr životního prostředí Richard Brabec.

Podle něj je úspěchem, že se podařilo získat prostředky z evropských fondů, které budou mít možnost úplně poprvé využít přímo občané, a to na výměnu starých

neekologických kotlů za moderní nízkoemisní kotle na biomasu, uhlí nebo jejich kombinaci, za tepelné čerpadlo nebo za plynový kotel. „Naším cílem je do roku 2020 vyměnit minimálně 80 tisíc kotlů po celé České republice,“ dodává ministr životního prostředí Richard Brabec.

Třetí emisní třída a výše

Od roku 2022 nebude podle platného zákona o ovzduší v České republice možné provozovat v domácnostech staré, neekologické kotle 1. a 2. emisní třídy. Už od roku 2014 smí být na český trh uváděny jen kotle 3. emisní třídy a vyšší, od roku 2018 to budou jen kotle 4. emisní třídy a vyšší. Zároveň je v mezirezortním připomínkovém řízení novela zákona o ochraně ovzduší, která zavádí možnost kontroly provozu kotlů přímo v domácnostech. S povinným přechodem na ekologičtější kotle pomůže občanům Ministerstvo životního prostředí, a to díky 9 miliardám korun, které získalo na výměnu kotlů v domácnostech od Evropské komise.

„Pro kotlíkové dotace si občané zajdou na kraj. Výzva je určena pro všechny kraje, které se musí se svými projekty do 30. září přihlásit na Státní fond životního prostředí ČR o prostředky z Operačního programu Životní prostředí,“ vysvětluje ředitel Státního fondu Petr Valdman.

Ministerstvo životního prostředí stanovilo v rámci výzvy pro kraje povinné podmínky, které kraje musí při vyhlášení podmínek pro občany dodržet.

„Zároveň jim dalo poměrně široké pole pro rozhodování, jak budou finální krajské dotace pro veřejnost vypadat. Základními a neměnnými podmínkami jsou například výše dotace, povinná emisní třída u všech kotlů a povinná mikroenergetická opatření u domů s horšími energetickými vlastnostmi. Naopak například to, zda kraj podpoří výměnu celé možné škály zdrojů, zda bude

dotace proplácet žadateli nebo přímo dodavateli, nebo jestli doplatí zbývající část dotace, je na rozhodnutí krajů,“ uvádí Petr Valdman.

Po schválení krajských projektů ze strany Ministerstva životního prostředí budou kraje vyhlášovat vlastní výzvy přímo pro veřejnost. „Očekáváme, že některé kraje to stihnou ještě letos na podzim,“ dodává Valdman.

Náročná jednání

EK původně vůbec nechtěla podporovat výměnu uhelných kotlů opět za ty uhelné. Ale nový kotel na uhlí s těmi nejpřísnějšími ekologickými parametry může mít o více než 90 procent nižší emise benzo[*a*]pyrenu i prachu oproti tomu starému, neekologickému. Evropská komise také nechtěla podporovat výměnu kotlů v bytech a domech, ze kterých teplo výrazným způsobem uniká.

„Nakonec se nám podařilo najít řešení pro Komisi přijatelné. Všechny nové kotle budou muset splňovat nejpřísnější technické a emisní parametry, a pokud nebude v energetickém průkazu budovy vyznačena minimálně třída C, pak bude nutné spolu s výměnou kotle udělat i drobná energetická opatření jako např. izolace oken a zateplení stropu, sklepa nebo půdy. Celková dotace na kotel a související úpravy mohou dosáhnout až 85 procent z maximální částky 150 tisíc korun. Kotle, které budou v rámci programu dotovány, budou součástí speciálního seznamu, který povede Státní fond životního prostředí ČR a do kterého se od 20. července mohou hlásit výrobci a dodavatelé, kteří splňují zmíněné technické požadavky,“ vysvětluje ministr životního prostředí Richard Brabec.

ZAMĚŘENÍ KOTLÍKOVÉ DOTACE

- Zdroj včetně nákladů na jeho instalaci
- Nová otopná soustava
- Rekonstrukce otopné soustavy včetně nezbytné regulace a měření, úpravy spalinových cest
- Finančně méně náročná opatření na snížení energetické náročnosti budovy (max. 20 tis. Kč)

Maximální náklady, ze kterých bude hrazena dotace:
150 tis. Kč
tj. maximální výše dotace
127,5 tis. Kč

- Služby energetického specialisty
- Projektová dokumentace

Podporovaná zařízení budou uvedena v závazném seznamu vedeném Státním fondem životního prostředí ČR.

VÝŠE PODPORY U KOTLÍKOVÉ DOTACE

Kotel výhradně na uhlí: **70%**
Kombinovaný kotel (uhlí + biomasa), plynový kotel: **75%**
Kotle výhradně na biomasu a tepelná čerpadla: **80%**
+ dalších **5%** pro oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší *

* Seznam měst a obcí se znečištěným ovzduším je k dispozici na webových stránkách Ministerstva životního prostředí – www.mzp.cz a Operačního programu Životní prostředí – www.opzp.cz

Pokud máte dům, který nesplňuje energetickou účinnost C, bude povinností realizovat zároveň jedno z následujících energetických opatření (nejvhodnější opatření vám doporučí energetický specialista):

- 1 Zateplení střechy nebo půdních prostor
- 2 Zateplení stropu sklepních prostor nebo podlahy
- 3 Dílčí zateplení dalších konstrukcí (např. severní fasáda apod.)
- 4 Oprava fasády, např. prasklin a dalších poruch fasády – eliminace tepelných mostů
- 5 Oddělení vytápěného prostoru rodinného domu od venkovního (např. zádveří)
- 6 Dílčí výměna oken
- 7 Výměna vstupních a balkonových dveří
- 8 Instalace těsnění oken a dveří, dodatečná montáž prahů vstupních dveří
- 9 Výměna zasklení starších oken za izolační dvojskla

KDE A KDY LZE

ŽÁDAT O KOTLÍKOVOU DOTACI?

- Na krajském úřadě poté, co váš kraj vyhlásí výzvy pro občany.

CO BUDU MUSET URČITĚ POVINNĚ DOLOŽIT?

- Žádost o poskytnutí dotace (budou k dispozici na krajských úřadech).
- Fotodokumentace stávajícího kotle napojeného na otopnou soustavu a komínové těleso, uvedení jeho typu (odhořivací, prohořivací apod.), materiálu (ocel, litina) a jmenovitého výkonu. Prohlášení o jeho funkčnosti a používaném palivu či palivech.
- Písemný souhlas spoluvlastníků domu v případě, že je jich více.
- Písemný souhlas vlastníka pozemku v případě, kdy je vlastník nemovitosti odlišný od vlastníka pozemku, na němž se rodinný dům nachází.

Další přílohy definované příslušným krajem dle jeho individuálních potřeb a související s nastavením přidělování podpory.

K dotazům na kotlíkové dotace je možné využít pro tento účel speciálně vytvořenou e-mailovou adresu: kotliky@sfpz.cz.

Richard Brabec: „Na zlepšování ovzduší jsme z OPŽP vyčlenili 12,6 miliardy korun“

Jak moc závažný problém je v ČR kvalita ovzduší?

Kvalita ovzduší se po roce 1989 zásadně zlepšila, a to díky utlumení průmyslu nebo vlivem změny rozložení jednotlivých průmyslových odvětví a také díky přechodu na nové, k ovzduší šetrnější technologie. Co je ale zásadní, v poslední době se ovzduší nezlepšuje, stagnuje, a proto je třeba toto zohlednit v dalších opatřeních. V topné sezóně se to týká hlavně především lokálních topenišť nebo obecně dopravy, která zatěžuje ovzduší zejména ve velkých městech. Dlouhodobě tak dochází k překračování stanovených imisních limitů, a to navzdory tomu, že regulované zdroje znečišťování dodržují v plném rozsahu emisní limity a další technické požadavky na provoz v souladu s národní i evropskou legislativou. Jde hlavně o částice $PM_{2,5}$ a PM_{10} a pro benzo[a]pyren. Například lokální topeniště jsou dle údajů za rok 2012 zdrojem přibližně 41 procent veškerých emisí PM_{10} , více než 59 procent emisí $PM_{2,5}$ a téměř 90 procent emisí benzo[a]pyrenu.

Jaké kroky činí Ministerstvo životního prostředí, aby současnou situaci napravilo?

V novém programovém období bylo z Operačního programu Životní prostředí na problematiku zlepšování kvality ovzduší vyčleněno celkem 12,6 miliardy korun. Z toho se nám podařilo s Evropskou komisí dojednat 9 miliard na rozsáhlou výměnu starých neekologických kotlů za nové nízkoemisní zdroje. Tato částka by měla zajistit výměnu cca 80 tisíc kotlů, což by mělo zásadně přispět ke zlepšení kvality ovzduší, a to v celé ČR. V současné době se na ministerstvu dále připravuje program podpory zavádění

nízkoemisních zón s alokací 20 milionů korun pro rok 2015. Tyto peníze budou určeny pro města a obce na reálné zavádění těchto zón, z programu bude možno financovat například dopravní vodorovné a svislé značení nebo informační kampaň k zavádění nízkoemisních zón.

Zákon o ochraně ovzduší

Je tu ještě novela zákona o ochraně ovzduší. Jak to s ní vypadá?

Na novele zákona o ochraně ovzduší, která půjde v září na vládu, ministerstvo pracuje. Novela navrhuje zavést úřední kontroly domácích kotlů přímo v domácnostech, pokud během dvaceti po sobě jdoucích měsíců dojde k opakovanému porušení zákona, například ke spalování odpadů a podobně. Dále chceme v této novele zpřísnit imisní limity pro jemné prachové částice $PM_{2,5}$ a pro ozon, zrychlit vyhlásování smogových situací a zavést uznatelnost emisních plakét do nízkoemisních zón v zahraničí.

Vnímáte jako úspěch, že se podařila vyjednat s Evropskou komisí podpora z OPŽP přímo pro domácnosti, byť prostřednictvím krajů?

Ano, považuji to za velký úspěch a dobrou zprávu pro české ovzduší a také pro obyvatele ČR, kteří budou moci získat na nový nízkoemisní kotel 70–85procentní příspěvek z evropských dotací. Jednání s Evropskou komisí nebyla jednoduchá, bylo třeba vyřešit zásadní otázku, jak umožnit, aby si na evropské peníze mohly sáhnout i fyzické osoby. Nakonec jsme to dojednali s Komisí a kraji tak, že žádost za zájemce o příspěvek podá souhrnně kraj, od něhož pak dostanou vyplacenou dotaci fyzické osoby.

„Kvalitu ovzduší je třeba komplexně zlepšovat pomocí kombinace různých opatření, ať už jsou to kotlíkové dotace, podpora nízkoemisních zón ve městech se silnou dopravou, či kvalitní novela zákona o ochraně ovzduší, která zavede kontroly kotlů přímo v domácnostech,“ říká ministr životního prostředí Richard Brabec.

Skutečně kvalitní projekty

Je oněch necelých 13 miliard korun na zlepšení kvality ovzduší v ČR dostatečná suma?

V dobíhající OPŽP 2007–2013 bylo na projekty vedoucí ke zlepšení kvality ovzduší vyhrazeno 17,4 miliardy korun. Samozřejmě bych si představoval, že by tato částka mohla být vyšší, ale o to více budeme usilovat o to, aby peníze vymezené v novém programovém období byly co nejefektivněji využity na skutečně kvalitní projekty a podpořená opatření přispěla k prokazatelnému zlepšení ovzduší.

Dá se vůbec v těch nejpostiženějších krajích, třeba i vzhledem k jejich silnému průmyslovému charakteru i přírodním podmínkám, významně zlepšit kvalita ovzduší?

Kvalitu ovzduší je třeba zlepšovat komplexně pomocí kombinace různých opatření, ať už je to pomocí kotlíkových dotací, podporou zavádění nízkoemisních zón ve městech se silnou dopravou, novelou zákona o ochraně ovzduší zavádějící kontroly kotlů přímo v domácnostech, nebo snížením imisních limitů pro $PM_{2,5}$ či ozon a podobně. Tato opatření je třeba zavádět na celém území ČR a pro oblasti zatížené průmyslem či silnou dopravou musí být tato podpora navíc zesílena. Bylo to tak i v minulosti, že Ústecký či Moravskoslezský kraj byly zvýhodněny například při podávání žádostí o výměnu kotle v programu Nová zelená úsporám, třeba zvýšením dotačních částek o 10 procent. S procentuálním zvýhodněním těchto regionů počítáme nyní i u nových kotlíkových dotací, konkrétně půjde o 5 procent. Prioritní oblasti byly určeny do roku 2020 na základě střednědobé strategie na zlepšení kvality ovzduší v ČR. Jedná se o obce, kde byl dle map klouzavých pětiletých průměrů 2007–2011 sestavených Českým hydrometeorologickým ústavem překročen alespoň jeden imisní limit. <

Jan Kříž: „U kotlíkových dotací jsme volili inovativní přístup“

„Kromě našich argumentů nám ve výsledku jistě pomohla v podstatě stejná vyjednávací pozice Polska. Je možné, že určitou roli sehrála i osobní zkušenost některých zaměstnanců Evropské komise, kteří na vlastní kůži zažili, že se nám v zimě v České republice špatně dýchá,“ říká o vyjednávání podmínek kotlíkových dotací s Evropskou komisí náměstek ministra životního prostředí Jan Kříž.

Kdy a za jakých podmínek začala jednání s Evropskou komisí o možnosti podporovat z OPŽP prostřednictvím krajů při výměně zdrojů tepla domácností?

Jednání s Evropskou komisí o podmínkách kotlíkových dotací byla zahájena v září loňského roku. Ještě předtím než jsme začali jednat s Evropskou komisí, však bylo nutné dohodnout nastavení poskytování „kotlíkových dotací“ na národní úrovni – s Ministerstvem financí a Ministerstvem pro místní rozvoj. Věděli jsme, že podle evropské legislativy nemůže být v programovém období 2014–2020 příjemcem dotace z evropských fondů přímo nepodnikající fyzická osoba. Zároveň jsme vnímali určitá omezení monitorovacího systému 2014+, který jsme nechtěli zahlítní desítkami tisíc drobných projektových žádostí. Nabízela se možnost, aby kraj jako příjemce dotace nakupoval kotle pro jednotlivé domácnosti přímo, ale taková varianta by s sebou nesla ohromnou zátěž v podobě náročných výběrových řízení.

Jakým způsobem jste se dobrali řešení?

Nakonec jsme se po diskusích se slovenskými kolegy nechali inspirovat jednou z variant, o které oni uvažovali pro realizaci drobných projektů fyzických osob z prostředků slovenského Operačního programu Životní prostředí. Díky našim diskusím jsme dospěli k současnému nastavení, kdy je příjemcem dotace z Operačního programu Životní prostředí kraj, ale dotační prostředky poskytuje dále už mimo režim evropských fondů jednotlivým domác-

nostem. Tím bychom měli pro fyzické osoby vytvořit relativně jednoduchý systém, který není svázán pravidly pro povinnou publicitu nebo povinností vstupovat do prostředí MS2014+ a mít zřízen elektronický podpis.

Inovativní přístup

Je tento způsob podpory domácností v rámci fungování evropských operačních programů ojedinělý?

Rád bych zdůraznil, že námi zvolený přístup je poměrně inovativní. V prostředí strukturálních fondů jsme se v minulých programových obdobích často setkávali s takzvanými globálními granty, kdy kraje vystupovaly v roli zprostředkujícího subjektu, tedy jakéhosi delegovaného zástupce poskytovatele dotace. V takovém režimu bychom ale v novém období, jak už jsem řekl, nemohli evropské prostředky dále poskytovat fyzickým osobám.

Jaký přístup k vašemu řešení volila Evropská komise?

Jsem rád, že když byl náš návrh na systém podpory kotlíkových dotací na podzim loňského roku Evropské komisí představen, nesetkali jsme se z pohledu administrativního nastavení se zásadními připomínkami.

Přesto se tato věc musela s Komisí dojednat. Jak jednání se zástupci Komise vypadalo?

Ačkoliv jednání s Evropskou komisí o administrativním nastavení kotlíkových dotací proběhla

poměrně jednoduše, při zahájení formálního vyjednávání o podobě operačního programu v říjnu 2014 se záhy ukázalo, že bude velmi náročné přesvědčit Evropskou komisí, aby povolila takzvanou výměnu „uhlí za uhlí“, tedy náhradu stávajících spalovacích zdrojů na uhlí za nové kotle spalující také uhlí, ale v mnohem vyšší emisní třídě, tedy s výrazně menším negativním dopadem na kvalitu ovzduší. Při vyjednávání v Bruselu na začátku listopadu loňského roku se tato možnost zdála prakticky nemožná.

Skokové zlepšení

Čím hlavně jste EK přesvědčili, aby k této formě podpory svolila?

Po celou dobu vyjednávání jsme zdůrazňovali, že naším cílem je pomoci lidem v nejvíce postižených oblastech. V České republice umírají každý rok důsledkem zdravotních problémů souvisejících právě se špatnou kvalitou ovzduší tisíce lidí. Upozorňovali jsme na skutečnost, že zastaralé kotle na uhlí, ve kterých je ale často spalován také domovní odpad, často najdeme v domácnostech sociálně slabších osob, které si nemohou finančně dovolit přejít na nákladnější topení biomasou nebo plynem. Pokud je naším společným cílem vyměnit do konce programového období 80 tisíc kotlů a skokově tak zlepšit kvalitu ovzduší, nemůžeme a nechceme tuto část společnosti opomíjet.

Bylo těžké zástupce Komise přesvědčit?

Kromě našich argumentů nám ve výsledku jistě pomohla v podstatě stejná vyjednávací pozice Polska. Je možné, že určitou roli sehrála i osobní zkušenost některých zaměstnanců Evropské komise, kteří na vlastní kůži zažili, že se nám v zimě v České republice špatně dýchá.

Jak a kdy jste nakonec dosáhli dohody?

V prosinci 2014 jsme pak od Komise obdrželi kompromisní návrh, ve kterém není spalování fosilních paliv omezeno, ale zároveň jsme byli nuceni se zavázat k poměrně přísným podmínkám, za kterých budeme „kotlíkové dotace“ poskytovat. Tou nejvýraznější je, že podporované kotle na uhlí musí být v souladu s nejnovější evropskou legislativou v emisní třídě 5+. Dlouho jsme také diskutovali o povinnosti svázat výměnu kotlů s provedením opatření na snížení energetické náročnosti budovy. I v této oblasti jsme nakonec našli s Evropskou komisí kompromis: domácnost bude mít možnost si přímo v projektu z OPŽP zažádat o prostředky na finančně méně náročná opatření ve výši do 20 tisíc korun z předem definovaného seznamu, ze kterého vybere nejvhodnější řešení odborník vedený v seznamu energetických specialistů dle zákona č. 406/2000 Sb., nebo si v programu Nová zelená úsporám současně podat žádost na náročnější, komplexnější opatření na snížení energetické náročnosti budovy. <

Jaké jsou podmínky kotlíkových dotací

BOHDAN POLAK
ředitel Odboru ochrany ovzduší a OZE SFŽP ČR

Základní pravidla pro specifický cíl 2.1 prioritní osy 2 Operačního programu Životní prostředí – „Snížení emisí z lokálního vytápění domácností“ – se dotýkají zejména krajů, přes něž budou dotace vypláceny domácnostem, a pak samozřejmě i samotných domácností. Následující text vysvětluje nastavení těchto kotlíkových dotací.

Finanční podpora na výměnu zdrojů tepla na pevná paliva v rodinných domech bude poskytována prostřednictvím projektů jednotlivých krajů, které budou příjemci dotace z Operačního programu Životní prostředí 2014–2020. V gesci krajů bude finanční prostředky dále přidělovat konečným uživatelům – fyzickým osobám za účelem dosažení pozitivního přínosu pro životní prostředí na území kraje.

Podpora fyzickým osobám – konečným uživatelům bude poskytována pouze na zdroje tepla specifikované ve schváleném textu programového dokumentu Operačního programu Životní

prostředí 2014–2020, tj. na zdroje, které splňují požadavky směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES (Ekodesign) a jejich prováděcích předpisů, přičemž je současně vyžadováno plnění i těch požadavků, které jsou v příslušných nařízeních stanoveny s účinností až od určitého budoucího data.

Předmětem podpory přidělované fyzickým osobám – konečným uživatelům bude pořízení či výměna tepelného čerpadla, kotle na pevná paliva, plynového kondenzačního kotle, instalace solárně-termických soustav pro přitápění nebo přípravu teplé vody a takzvaná mikroenergetická opatření.

Základní podmínky pro kraje

Zahájení příjmu žádostí bylo stanoveno na 14. srpna 2015. Projekt kraje musí být v souladu s výstupy příslušného programu zlepšování kvality ovzduší a národního programu snižování emisí v souladu se zákonem č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Dílejší projekty fyzických osob mohou být podporovány v zónách a aglomeracích se zhoršenou kvalitou ovzduší (jedná se o zóny a aglomerace s překročením imisních limitů pro alespoň jednu z dále uvedených znečišťujících látek: PM₁₀, PM_{2,5} nebo benzo[a]pyren dle map klouzavých pětiletých průměrů 2007–2011 sestavených ČHMU, pro které jsou zpracovány programy zlepšování kvality ovzduší, zpracované v souladu se zákonem č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších

předpisů – je relevantní pro celé území České republiky).

V prvním kole, první výzvě budou mít kraje k dispozici 3 miliardy korun. V následujících letech, tj. do roku 2020, to bude ještě dalších 6 miliard korun.

V případě, že bude kraj schopen na realizaci projektu rozdělit více prostředků, tj. podpořit více projektů, a to zvláště s ohledem na počty výměn výše, bude možno minimální alokace navýšit, a to jak pro jednotlivé kraje, tak na výzvu celkem. Navýšení pro jednotlivé kraje bude možné i v případě, že některý z krajů neprojeví zájem projekt ze specifického cíle 2.1 realizovat. Do konce programového období (rok 2020) musí dojít minimálně k 80 tisícům výměnám.

Dokumenty k podání žádosti pro kraje

Žádost o dotaci musí v případě krajů obsahovat žádost v monitorovacím systému 2014+ (pouze elektronicky), doklad o jmenování či volbě statutárního zástupce

Výše procentního podíl na alokaci se v daném kraji odvíjí od počtu kotlů k výměně se zohledněním kvality ovzduší v dotčeném území. Minimální procentní podíl na alokaci v dané výzvě pro jednotlivé kraje uvádí tabulka.

Kraj	Min. podíl z alokace (%)
Praha	0,79
Středočeský	17,26
Jihočeský	10,10
Plzeňský	7,72
Karlovarský	2,24
Ústecký	5,39
Liberecký	4,68
Královéhradecký	6,67
Pardubický	5,93
Vysočina	7,96
Jihomoravský	4,52
Olomoucký	5,74
Zlínský	5,35
Moravskoslezský	15,64

Kraje mají povinnost podpořit určitý počet realizovaných projektů výměny kotle na pevná paliva, a to do konce roku 2018. Tabulka uvádí minimální počet nutně zrealizovaných projektů při vyhlášení krajských výzev do konce roku 2017.

Kraj	Min. počet realizovaných výměn
Praha	160
Středočeský	3 460
Jihočeský	2 020
Plzeňský	1 540
Karlovarský	440
Ústecký	1 080
Liberecký	940
Královéhradecký	1 340
Pardubický	1 180
Vysočina	1 600
Jihomoravský	900
Olomoucký	1 140
Zlínský	1 080
Moravskoslezský	3 120
Celkem	20 000

žadatele (kraj) a o způsobu jednání žadatele (kraj), doklad, kterým je určena osoba pověřená jednáním se Státním fondem životního prostředí ČR – plná

moc pro pracovníka pověřeného jednáním se Státním fondem životního prostředí ČR (SFŽP ČR), analýzu proveditelnosti v níže uvedené struktuře. Součástí

Předmětem podpory přidělované fyzickým osobám – konečným uživatelům bude pořízení či výměna tepelného čerpadla, kotle na pevná paliva, plynového kondenzačního kotle, instalace solárně-termických soustav pro přitápění nebo přípravu teplé vody a takzvaná mikroenergetická opatření.

žádosti je i analýza problému vztahujícího se ke kvalitě ovzduší. Analýza se musí skládat z cílů projektu kraje, nástrojů projektu kraje, velikosti požadované alokace, popisu spolupráce s obcemi/NGO, popisu koncentrace dotační podpory, marketingové strategie ke zvýšení absorpční kapacity, plánovaných výsledků a výstupů a monitoringu projektu kraje.

Základní podmínky pro fyzické osoby

Finanční podpora na výměnu zdrojů tepla na pevná paliva v rodinných domech bude poskytována prostřednictvím projektů jednotlivých krajů, které budou příjemci dotace z Operačního programu Životní prostředí 2014–2020. V jejich gesci bude finanční prostředky dále přidělovat konečným uživatelům – fyzickým osobám za účelem dosažení pozitivního přínosu pro životní prostředí na území kraje.

Předmětem podpory přidělované fyzickým osobám – koneč-

ným uživatelům bude výměna či pořízení tepelného čerpadla, kotle na pevná paliva, plynového kondenzačního kotle, instalace solárně-termických soustav pro přitápění nebo přípravu teplé vody a takzvaná mikroenergetická opatření.

Kotel na pevná paliva

V případě realizace kotle na pevná paliva budou podporovány pouze kotle splňující požadavky nařízení komise 2015/1189 ze dne 28. dubna 2015, kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES, pokud jde o požadavky na ekodesign kotlů na tuhá paliva. Předepsané parametry musí kotle splnit pro všechna paliva určená výrobcem a všechny použitelné způsoby přikládání, pokud je výrobce umožňuje. V případě kotlů s ručním přikládáním je vyžadováno současné užití akumulační nádoby o minimálním objemu 55 l/kW instalovaného výkonu kotle (včetně případného zásobníku TUV, pokud je tímto kotlem ohříván).

Benzo[*a*]pyren (sumární vzorec C₂₀H₁₂) je polycyklický aromatický uhlovodík s pěti benzenovými kruhy. Je silně karcinogenní a mutagenní. Za běžných podmínek jde o žlutě zbarvenou krystalickou pevnou látku. Benzo[*a*]pyren je produktem nedokonalého spalování při teplotách 300 až 600 °C. Byl identifikován v roce 1933 jakožto složka uhelného dehtu odpovědná za první rozpoznané nádory způsobené pracovním prostředím – nádory šourku u kominíků v 18. století v Anglii. V 19. století byl zaznamenáván vysoký výskyt kožních nádorů u pracovníků ve výrobě paliv. Na počátku 20. století byla toxicita benzo[*a*]pyrenu demonstrována tvorbou zhoubných kožních nádorů u laboratorních zvířat, kterým byla kůže opakovaně potírána uhelným dehtem.

Benzo[*a*]pyren se nachází v uhelném dehtu, v automobilových výfukových plynech (zvláště

tě ze vznětových motorů), v každém kouři vzniklém při spalování organických materiálů (včetně listů tabáku při kouření) a v grilovaných potravinách. Podle studií jsou rovněž benzo[*a*]pyrenu v připálených toastech vyšší, než se dříve myslelo, není však prokázáno, zda jsou samotné připálené toasty karcinogenní. Vařené produkty z masa, jejichž běžná konzumace je epidemiologicky spojována se zvýšeným výskytem nádorů tlustého střeva (přestože to samo nedokazuje karcinogenitu), mohou obsahovat až 4 ng/g benzo[*a*]pyrenu, až 5,5 ng/g je ho ve smaženém kuřeti a 62,6 ng/g v propečeném hovězím masu připravovaném jako barbecue.

Podle Státního zdravotního ústavu byly v roce 2005 v České republice měřeny koncentrace polycyklických uhlovodíků včetně benzo[*a*]pyrenu na 21 monitorovacích sta-

nicích. Cílový imisní limit pro benzo[*a*]pyren v zevním ovzduší činí 1 ng.m⁻³ a v roce 2005 byl překročen na 80 % měřících stanic: v Praze, Brně, Olomouci, Hradci Králové, Plzni, Ústí nad Labem, Liberci, Mostě, Teplicích a Kladně. Požadovaná hodnota benzo[*a*]pyrenu byla 0,6 ng.m⁻³.

Podle výzkumu prováděného společnou laboratoří Ústavu experimentální medicíny Akademie věd ČR a Zdravotního ústavu Středočeského kraje na vzorku 23 městských strážníků (po dobu 48 hodin) v Karvině bylo v jímí vdechovaném vzduchu naměřeno 6,6 ng.m⁻³ benzo[*a*]pyrenu, u strážníků v Praze bylo naměřeno 0,8 ng.m.

Zdroj: Wikipedia

Nelze podporovat výměnu kotle spalujícího výhradně biomasu za kotel spalující uhlí. Nelze podporovat ani náhradu stávajícího kotle s automatickým příkladáním paliva. Podporu na výměnu zdroje tepla nelze poskytnout v rodinných domech, kde byl v minulosti, nejméně od 1. ledna 2009, zdroj podpořen z programů Zelená úsporám, Nová zelená úsporám nebo ze společných programů na podporu výměny kotlů.

Tepelná čerpadla

V případě realizace elektrických tepelných čerpadel jsou podporována čerpadla, která podle ČSN EN 14 511 dosahují dle typu technologie a určené teplotní charakteristiky příslušných hodnot a zároveň parametrů definovaných nařízením Komise (EU) č. 813/2013, kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2009/125/E, pokud jde o požadavky na ekodesign ohřivačů pro vytápění vnitřních prostorů a kombinovaných ohřivačů.

V případě realizace plynových tepelných čerpadel jsou podporována čerpadla, která dle ČSN EN 12 309-2 dosahují dle typu technologie a určené teplotní charakteristiky příslušných hodnot a zároveň parametrů definovaných nařízením Komise (EU) č. 813/2013, kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/E, pokud jde o požadavky na ekodesign ohřivačů pro vytápění vnitřních prostorů a kombinovaných ohřivačů.

Plynový kondenzační kotel

V případě realizace kotle na zemní plyn budou podporovány pouze kondenzační plynové kotle plnící veškeré parametry nařízení Komise (EU) č. 813/2013, kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/E, pokud jde o požadavky na ekodesign ohřivačů pro vytápění vnitřních prostorů a kombinovaných ohřivačů.

Instalace solární termické soustavy

V případě realizace solárních termických soustav budou podporována pouze zařízení disponující protokolem (certifikátem) o zkouškách provedených v souladu s ISO 9806.

V případě realizace solárních termických soustav budou

podporována pouze zařízení splňující minimální hodnotu účinnosti η_{sk} dle vyhlášky č. 441/2012 Sb., o stanovení minimální účinnosti užití energie při výrobě elektřiny a tepelné energie.

V případě realizace solárních termických soustav budou podporována pouze zařízení s měrným využitelným ziskem $q_{ss,u} \geq 350$ (kWh.m⁻².rok⁻¹). Solární-termické soustavy nejsou podporovány samostatně, ale pouze v kombinaci s výměnou zdroje tepla pro vytápění (kotel na pevná paliva, tepelné čerpadlo nebo plynový kondenzační kotel).

Žádosti u fyzických osob

Zahájení příjmů žádostí pro fyzické osoby bude individuální, dle jednotlivých krajů. Předpokládá se ještě letošní rok – podzim.

Podporu na výměnu zdroje tepla je možno poskytnout pouze v rodinných domech, kde bude současně provedeno alespoň jedno takzvané mikroenergetické opatření, vedoucí ke snížené energetické náročnosti rodinného domu, nebo v rodinných domech, kde došlo ke snížené energetické náročnosti v minulosti (zateplení, výměna oken apod.) na úroveň požadavku vyhlášky č. 78/2013 Sb., o energetické náročnosti budov, tj. na úroveň klasifikační třídy energetické náročnosti budovy „C“ – úsporná pro ukazatel celkové dodané energie nebo celkové primární neobnovitelné energie anebo průměrného součinitele prostupu tepla, nebo kde je současně na realizaci opatření vedoucích ke snížení energetické náročnosti budovy žádáno v programu Nová zelená úsporám.

Podporu na výměnu zdroje tepla je možno poskytnout pouze v případě, kdy je stávající

rodinný dům vytápěn převáž-

ně kotlem na pevná paliva. Podporu je možno poskytnout i v případě, že je rodinný dům vytápěn dvěma zdroji, tj. kotlem na pevná paliva a dále např. kotlem na zemní plyn, elektrokotlem aj., z nichž jeden naplňuje podmínky přijatelnosti programu. V takovém případě je nutné, aby bylo zajištěno, že je kotel prokazatelně v provozu (prokázání řeší kraj individuálně dle potřeby v rámci příjmu žádostí fyzických osob) a může plnit funkci hlavního zdroje vytápění.

Co nelze podpořit

Nelze podporovat výměnu kotle spalujícího výhradně biomasu za kotel spalující uhlí. Nelze podporovat ani náhradu stávajícího kotle s automatickým příkladáním paliva. Podporu na výměnu zdroje tepla nelze poskytnout v rodinných domech, kde byl v minulosti, nejméně od 1. ledna 2009, zdroj podpořen z programů Zelená úsporám, Nová zelená úsporám nebo ze společných programů

na podporu výměny kotlů (kraje a MŽP). Ve všech případech, kdy byl zdroj podpořen z jiného dotačního titulu, musí být dodrženy podmínky udržitelnosti podpory poskytnuté v minulosti.

Výše podpory a způsobilé výdaje

Podpora fyzickým osobám bude poskytována formou dotace, a to s následující hranicí: 70 procent způsobilých výdajů v případě realizace kotle spalujícího pouze uhlí, 75 procent způsobilých výdajů v případě realizace kombinovaného kotle (uhlí + biomasa) nebo plynového kondenzačního kotle, 80 procent způsobilých výdajů v případě, že je projektem realizováno OZE (tepelné čerpadlo nebo kotel pouze na biomasu).

V případě, že je výměna kotle realizována v obci, která byla střednědobou strategií ochrany ovzduší označena jako prioritní území (dle map klouzavých pětiletých průměrů 2007–2011 sestavených ČHMÚ zde byl

V případě realizace elektrických tepelných čerpadel jsou podporována čerpadla, která dle ČSN EN 14 511 dosahují dle typu technologie a určené teplotní charakteristiky hodnot uvedených v tabulce.

Technologie	Teplotní charakteristika	Minimální topný faktor
země-voda	B0/W35	4,3
vzduch-voda	A2/W35	3,1
voda-voda	W10/W35	5,1

překročen alespoň jeden imisní limit), bude výše podpory navýšena o 5 procent. Podrobný seznam obcí spadajících do tohoto bonusu bude uveden na www.opzp.cz, na webech příslušných krajů a v tištěné podobě na krajských úřadech.

Maximální výše způsobilých výdajů je stanovena ve výši 150 tisíc korun. Náklady na mikroenergetická opatření mohou tvořit maximálně 20 tisíc korun (z maximálně možných 150 tisíc korun).

Za způsobilé výdaje jsou považovány náklady na stavební práce, dodávky a služby bezprostředně související s předmětem podpory, tj. s pořízením nového zdroje vytápění a s realizací mikroenergetického opatření. Za způsobilé výdaje jsou tak považovány stavební práce, dodávky a služby související s realizací nové otopné soustavy nebo úpravou stávající otopné soustavy včetně dodávky a instalace akumulační nádoby, pokud je toto doporučeno projektem, výrobcem nebo dodavatelem (vždy v návaznosti na realizaci nového zdroje tepla pro vytápění). Za způsobilé výdaje jsou považovány náklady na zkoušky nebo testy související s uváděním majetku do stavu způsobilého k užívání a k prokázání splnění technických parametrů, ovšem pouze v období do kolaudace (uvedení do trvalého provozu). Za způsobilé výdaje jsou považovány náklady na pořízení průkazu energetické náročnosti budovy, ovšem pouze v případě, že je prokazována úroveň požadavku vyhlášky č. 78/2013 Sb., o energetické náročnosti, tj. klasifikační třídy energetické náročnosti budovy „C“ pro ukazatel celkové dodané energie nebo celkové primární neobnovitelné energie anebo průměrného součinitele

prostupu tepla. Za způsobilé výdaje jsou považovány také služby energetického specialisty související s potvrzením vhodnosti mikroenergetických opatření (toto potvrzení bude součástí žádosti o dotaci).

Dokumenty k podání žádosti

Žadatel o dotaci musí vyplnit žádost o poskytnutí dotace v papírové nebo elektronické podobě. Žádosti budou k dispozici na krajských úřadech, popřípadě na webových krajských stránkách. Doložit musí průkaz energetické náročnosti budovy (PENB) zpracovaný dle vyhlášky č. 78/2013 Sb., o energetické náročnosti budovy. Prostřednictvím PENB musí být prokázáno splnění požadavku na klasifikační třídu energetické náročnosti budovy „C“ – úsporná pro ukazatel celkové dodané energie nebo celkové primární neobnovitelné energie anebo průměrného součinitele prostupu tepla. Povinnou přílohou je, pouze pokud slouží k prokázání podmínek dle bodu II/2 (více v boxu vpravo).

Žadatel dále musí pro proplacení dotace předložit Rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo žádost z programu Nová zelená úsporám prokazující realizaci

V případě realizace plynových tepelných čerpadel jsou podporována čerpadla, která dle ČSN EN 12 309-2 dosahují dle typu technologie a určené teplotní charakteristiky hodnot uvedených v tabulce.

Technologie	Teplotní charakteristika	Minimální topný faktor
země-voda	B0/W35	1,3
vzduch-voda	A2/W35	1,3
voda-voda	W10/W35	1,3

BOD II/2

Podporu na výměnu zdroje tepla je možno poskytnout pouze v rodinných domech, kde bude současně provedeno alespoň jedno mikroenergetické opatření, které povede ke snížené energetické náročnosti rodinného domu nebo v rodinných domech, kde došlo ke snížené energetické náročnosti v minulosti (zateplení, výměna oken apod.) na úroveň požadavku vyhlášky 78/2013 Sb., o energetické náročnosti budov, tj. klasifikační třídy energetické náročnosti budovy „C“ – úsporná pro ukazatel celkové dodané energie nebo celkové primární neobnovitelné energie, anebo průměrného součinitele prostupu tepla nebo je současně na realizaci opatření vedoucích ke snížení energetické náročnosti budovy žádáno v programu Nová zelená úsporám.

druhého z manželů v případě vlastnictví rodinného domu či bytové jednotky nebo podílu na nich v rámci společného jmění manželů a písemný souhlas ostatních spoluvlastníků většinového podílu na předmětném rodinném domě s realizací nového zdroje tepla a dalších souvisejících opatření (mikroenergetická opatření apod.) v rodinném domě.

Podmínkou pro výplatu dotace je písemný souhlas vlastníka pozemku v případě, kdy je vlastník nemovitosti odlišný od vlastníka pozemku, na němž se rodinný dům nachází.

Součástí vypořádání dotace jsou i další přílohy definované příslušným krajem dle jeho individuálních potřeb a související s nastavením přidělování podpory. <

Ovzduší a dotace v kraji Jihočeském

Radek Šíma z oddělení informací a styku s veřejností Jihočeského kraje tvrdí, že díky absenci těžkého, metalurgického či chemického průmyslu a díky nevýznamnému vlivu dálkového přenosu znečišťujících látek lze konstatovat, že kvalita ovzduší na území Jihočeského kraje je velmi dobrá. „*Přesto je kvalita ovzduší v regionu ovlivňována jak velkými, tak i malými zdroji znečišťování a ve velkých sídelních aglomeracích pak výrazně neustále rostoucím provozem mobilních zdrojů znečišťování. Mezi nejvýznamnější velké zdroje znečišťování ovzduší v kraji patří především teplárny a kotelny větších měst, dále pak slévárny, cihlářský průmysl, lakovny a podobně,*“ vysvětluje Šíma. Podle něj však lze v Jihočeském kraji hodnotit vývoj v produkci emisí znečišťujících látek pozitivně.

„*Zdroji tuhých znečišťujících látek jsou především malé spalovací zdroje, tedy vytápění domácností tuhými palivy a automobilová doprava. Zdroji oxidu siřičitého jsou komunální a průmyslové teplárny a výtopny spalující uhlí, zdroji oxidu dusíků a oxidu uhličitého především automobilová doprava a zdrojem těkavých organických sloučenin jsou průmyslové technologie využívající a aplikující nátěrové hmoty, rozpouštědla a také distribuce pohonných hmot. Zemědělství je zdrojem emisí čpavku. I tak můžeme ovzduší v regionu hodnotit jako čisté, respektive téměř čisté s výjimkou center regionu, jejich okolí a dalších území s vysokou koncentrací průmyslových aktivit,*“ říká Šíma, který však poukazuje na zvyšující se množství mobilních zdrojů znečišťování ovzduší.

Z analýzy úrovně znečištění ovzduší na území zóny Jihočeský kraj vyplývá, že k překračování imisních limitů dochází pouze ojediněle a pouze pro 24hodinový imisní limit pro PM_{10} . K překračování cílového imisního limitu dochází především u benzo[a]pyrenu, a to podle výsledků modelování, u troposférického ozonu dochází stejně jako v jiných částech České republiky k dramatickému snižování plochy území, kde byly cílové imisní limity překročeny. Úroveň znečištění ovzduší všemi ostatními znečišťujícími látkami se podle Šímy pohybuje hluboko pod stanovenými přípustnými úrovněmi, včetně imisních limitů pro ochranu ekosystémů a vegetace. Lze konstatovat, že k překračování cílového imisního limitu pro troposférický ozon dochází opakovaně.

„*I tak je však kvalita ovzduší na území zóny Jihočeský kraj v porovnání s ostatními zónami dobrá, za několik posledních sledovaných let nelze identifikovat žádný výrazný trend, kvalita ovzduší kolísá především s ohledem na meteorologické a klimatické podmínky v daném roce. Mezi závažné problémy lze však zařadit zhoršenou kvalitu ovzduší v obcích vytápěných především pevnými palivy. Z provedených analýz vyplývá nutnost soustředit se na eliminaci obecně rozšířených problémů s kvalitou ovzduší a pokusit se dále eliminovat především vliv vytápění domácností a silniční dopravy,*“ vyvozuje Šíma.

Proto je podle něj žádoucí věnovat pozornost všem způsobům, jak snížit znečištění ovzduší pocházející z malých spalovacích zdrojů, takzvaných lokálních topenišť. Potenciální úspora emisí je v případech, kdy

lidé topí nekvalitními palivy, nebo dokonce odpady, a při používání starých nevyhovujících zdrojů tepla.

„*Zavedením dotací z Operačního programu Životní prostředí se předpokládá snížení vysoké zátěže obyvatel zapříčiněné právě tuhými znečišťujícími látkami z lokálních topenišť. V domácích kotlích na tuhá paliva lidé často spalují nekvalitní paliva, případně i odpady,*“ uvádí Šíma.

Finanční podpora z Operačního programu Životní prostředí určená na výměnu zdrojů tepla na pevná paliva v domácnostech bude podle Šímy poskytována prostřednictvím projektových žádostí podaných v rámci výzev vyhlášených Jihočeským krajem. Předmětem podpory bude výměna zdroje tepla na pevná paliva za tepelné čerpadlo, kotel na tuhá paliva či plynový kondenzační kotel, které musejí splňovat definované podmínky dle evropských nařízení. Dotaci bude možno současně použít i na instalaci solárně-termických soustav pro vytápění nebo přípravu teplé vody a na doprovodná technická opatření vedoucí ke snížení energetické náročnosti objektu (např. na zateplení střešních/půdních prostor, izolaci stropu sklepních prostor, instalaci tepelně izolačních fólií či těsnění do oken, na hydroizolaci objektu a podobně).

„*Výměnu kotlů bude možné realizovat pouze v objektech, kde budou současně provedena alespoň minimální opatření vedoucí ke snížení energetické náročnosti objektu, nebo v objektech, v nichž došlo ke snížené energetické náročnosti v minulosti třeba prostřednictvím zateplení objektu nebo výměnou oken,*“ vysvětluje Šíma.

Podle něj musejí žadatelé v každém případě podat na odbor evropských záležitostí Krajského úřadu Jihočeského kraje správně vyplněnou žádost vč. rozpočtu a dalších požadovaných příloh. Forma podávání žádostí i potřebné přílohy budou ještě upřesněny v návaznosti na podmínky stanovené Ministerstvem životního prostředí.

„*S vyhlášením první výzvy na výměnu kotlů se výhledově počítá na podzim roku 2015. Veškeré informace potřebné pro podání žádosti budou včas zveřejněny na webových stránkách Jihočeského kraje v sekci Granty, fondy EU, kde bude zřízena zvláštní sekce pro kotlíkové dotace. Žde budou uveřejněny také příslušné kontaktní osoby, které budou k dispozici pro konzultaci projektů prostřednictvím e-mailu, telefonu a po objednání případně také osobně. Před vyhlášením každé výzvy počítáme také s masivní informační kampaní v médiích a dalších informačních kanálech, o spolupráci požádáme i města a obce, příp. další relevantní subjekty v Jihočeském kraji,*“ uzavírá Radek Šíma.

Ovzduší a dotace v kraji Jihomoravském

Podle hejtmána Jihomoravského kraje Michala Haška jsou z hlediska kvality ovzduší na území Jihomoravského kraje problematickými znečišťujícími látkami benzo[a]pyren, polétavý prach frakce PM_{10} , $PM_{2,5}$ a oxidy dusíku.

„*Hlavním zdrojem emisí tuhých látek i prachových částic je především doprava, druhým nejvýznamnějším jsou pak lokální topeniště, tedy vytápění domácností. Imisní limit je překračován dominantně v topné sezóně, a to zejména na předměstských a venkovských lokalitách, kde je vliv lokálních topenišť markantnější, a to především v letech, kdy se v zimním období vyskytují delší epizody s nepříznivými meteorologickými a rozptylovými podmínkami. Ve městech, kde je výrazněji zastoupeno centrální vytápění, dochází v topné sezóně k menšímu počtu překročení. Z výsledků emisní analýzy je nesporné, že největším zdrojem znečišťování ovzduší je automobilová doprava. Podíl vytápění na celkových emisích v případě polétavého prachu je asi 10,5 %, v případě benzo[a]pyrenu je podíl cca 60 %,“ říká Hašek.*

Podle něj jsou emise z lokálních topenišť natolik významným zdrojem znečištění, že možnost jejich výměny za modernější nízkoemisní zdroje za pomoci dotace z Operačního programu Životní prostředí kraj vítá i s vědomím, že v Jihomoravském kraji je poměrně vysoké zastoupení zemního plynu a centrálního vytápění.

„*Podíl vytápění tuhými palivy je tak v porovnání s ostatními kraji nižší, i když v posledních letech začíná opět narůstat, zejména ve prospěch biomasy. Podle dat ze sčítání lidu, domů a bytů je celkový počet domácností v Jihomoravském kraji, kde se topí uhlím a dřevem, 30 587, což představuje dobrou základnu k realizaci kotlíkových dotací,*“ vysvětluje Hašek.

Podmínky, jež budou muset splnit obyvatelé Jihomoravského kraje, vycházejí dle slov jeho hejtmána především ze závazných pokynů pro kraje jako příjemce dotace, které se v současné době stále upřeshňují, mj. i na základě připomínek jednotlivých krajů.

„*Obecně se dá říci, že žadát budou moci fyzické osoby – vlastníci nebo spoluvlastníci rodinných domů. Předmětem dotace bude výměna stávajícího zdroje vytápění na tuhá paliva za modernější nízkoemisní zdroje – kotle na tuhá paliva 5. emisní třídy, plynové kondenzační kotle nebo tepelná čerpadla. K dispozici bude seznam podporovaných zařízení, který bude závazný a ze kterého si obyvatelé budou moci vybrat pro ně vhodný zdroj vytápění. Výměna kotle může být spojena s instalací solárně-termických soustav pro vytápění nebo přípravu TUV či s takzvanými mikroenergetickými opatřeními, jakými jsou například zateplení střešních a půdních prostor, izolace stropu, instalace tepelně izolačních fólií do oken, výměna vstupních a balkonových dveří a tak podobně,*“ doplňuje Hašek.

Výše dotace bude dosahovat 70–85 procent dle zvoleného typu kotle. Maximální výše dotace na jeden dílčí projekt výměny zdroje vytápění bude 150 tisíc korun,

z toho na mikroenergetická opatření maximálně 20 tisíc korun.

„*Celkově je pro Jihomoravský kraj v novém programovém období připraveno více než 400 milionů korun, z toho na nejbližší dva roky v rámci první výzvy částka ve výši 136 milionů korun,*“ říká Hašek. Dodává, že způsobilými výdaji by měly být výdaje na projektovou dokumentaci, stavební práce, dodávky a služby související s realizací zdroje, otopné soustavy, výdaje na zkoušky či testy, výdaje na pořízení průkazu energetické náročnosti budovy nebo výdaje na realizaci již zmíněných mikroenergetických opatření.

„*Na Krajském úřadu Jihomoravského kraje vznikla pracovní skupina, která se přípravou krajského projektu na kotlíkové dotace intenzivně zabývá. Využívá přitom i zkušeností z ostatních krajů, které financovaly kotlíkové dotace v minulosti kombinací státních a krajských prostředků,*“ dodává Hašek.

Podle něj budou muset žadatelé, vlastníci či spoluvlastníci rodinných domů na území Jihomoravského kraje, kteří budou vyměňovat stávající kotle na pevná paliva, prokázat, že opravdu došlo k výměně zdroje na tuhá paliva za nový a že stávající kotel byl zlikvidován. To musejí doložit fotodokumentací napojení stávajícího kotle na otopné zařízení, fotodokumentací prokazující napojení nového zdroje na otopnou soustavu, resp. fotodokumentací znehodnoceného stávajícího zdroje.

„*Jihomoravský kraj bude samozřejmě připraven svým občanům poskytnout maximální možný informační servis a podporu. Rámcové informace o kotlíkových dotacích jsou již nyní k dispozici na webu Jihomoravského kraje www.kr-jihomoravsky.cz (tam rubriky Granty a dotace – Granty a dotace EU – Operační program životní prostředí). Tyto informace budou pravidelně upřeshňovány a aktualizovány,*“ tvrdí Hašek.

Jihomoravský kraj podle něj také hodlá provádět intenzivní informační a propagační kampaň. „*Konkrétní nástroje jsou nyní nastavovány, mimo jiné uvažujeme o oslovení obcí s rozšířenou působností, o zřízení samostatných webových stránek nebo o zřízení e-mailové adresy, kam budou moci směřovat dotazy našich občanů. Jsme připraveni také objíždět s informacemi města a obce v Jihomoravském kraji. Úplně prvním krokem však bude zveřejnění online dotazníku, který by nám měl pomoci zjistit předpokládaný zájem o kotlíkové dotace. Personální kapacity kraje budou vycházet z aktuální potřeby zajištění hladkého průběhu sběru, vyhodnocování a administrace jednotlivých projektů fyzických osob, prozatím je počítáno se čtyřmi pracovníky,*“ uzavírá Hašek.

Ovzduší a dotace v kraji Karlovarském

Tisková mluvčí Karlovarského kraje uvádí, že Karlovarský kraj nepatří k oblastem se zhoršenou kvalitou ovzduší, což dle jejích slov potvrzují i měření z posledních let. V lokalitách, kde není k dispozici centrální zásobování teplem nebo plynofikace, lze však považovat kvalitu ovzduší za palčivý problém. „*Možnost dotací pro domácnosti na výměnu kotlů proto jednoznačně vítáme,*“ říká Pavlíková.

Pavlíková upozorňuje na to, že závazné podmínky pro přiznání dotace stanovuje Ministerstvo životního prostředí a Státní fond životního prostředí České republiky. „*Servis žadatelům ale budeme jako kraj samozřejmě poskytovat stejně zodpovědně jako u všech dotačních programů. Informace dostanou žadatelé včas a v potřebném rozsahu. Na Krajském úřadě Karlovarského kraje se touto věcí bude zabývat odbor investic a grantových schémát,*“ uzavírá Pavlíková.

Ovzduší a dotace v kraji Královéhradeckém

„*Celková kvalita ovzduší se v Královéhradeckém kraji podle jednotlivých parametrů neliší od celostátního průměru. Množství emisí znečišťujících látek v ovzduší je proměnlivé v jednotlivých lokalitách a odvíjí se od koncentrace lidských sídel, průmyslu, dopravy, plynofikace a jiných parametrů,*“ říká Michal Friček z tiskového oddělení Krajského úřadu Královéhradeckého kraje.

Podle něj se Královéhradecký kraj jako jeden z pěti krajů České republiky připojil již v loňském roce ke společnému programu na podporu výměny kotlů financovanému z národních finančních zdrojů.

„*Snižování emisí základních znečišťujících látek do ovzduší s důrazem na využití nových a šetrných zdrojů vytápění považujeme společně se snižováním energetické náročnosti objektů za nejučinnější aktivitu ke zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech. Rovněž zájem ze strany občanů o program na výměnu kotlů je v našem kraji veliký, prakticky denně odpovídáme na dotazy ohledně spuštění nového programu,*“ tvrdí Friček.

V případě podpory z Operačního programu Životní prostředí je podle něj cílem kraje prezentovat žadatelům kotlíkové dotace jako jasné, čitelné a pokud možno jednoduchý finanční nástroj, ze kterého mohou mít užitek.

„*Rádi bychom již na podzim tohoto roku vyhlásili v našem kraji první výzvu k předkládání žádostí o dotace podle nastavených pravidel programu na národní úrovni. Krajský úřad vyčlenil pro tento účel dostatečné zázemí a zkušené pracovníky, kteří zajistí plnohodnotnou realizaci programu v následujících letech,*“ uzavírá Friček.

Ovzduší a dotace v kraji Libereckém

Markéta Dědková z oddělení pro tisk a vnější vztahy Krajského úřadu Libereckého kraje říká, že Liberecký kraj je charakterizován jako jeden z nejčistších v republice. „*Kvalita ovzduší v kraji se zlepšila zejména s útlumem některých tradičních průmyslových odvětví po roce 1989, kdy postupně došlo ke snížení emisí na významných zdrojích a úroveň emisí z těchto zdrojů je dlouhodobě stabilní. V Libereckém kraji mají na emisích dominantní podíl doprava a vytápění domácností. V jednotlivých letech se mění vzájemný podíl, zřejmě v souvislosti s délkou topné sezóny a intenzitou dopravy. K postupnému poklesu emisí PM₁₀ a PM_{2,5} přispívá i přirozená obnova vozového parku a snížení zemědělské produkce. K vytápění je využíván zemní plyn v 31 %, pevná paliva, uhlí, koks, dřevo cca v 21 % a 30 % bytů je vytápěno z kotelny mimo dům,*“ vyjmenovává Dědková.

Na území Libereckého kraje celkové emise tuhých znečišťujících látek ze zdrojů podle Registru emisí a zdrojů znečištění ovzduší nadále setrvale klesají (v r. 2001 to bylo 254 t, v r. 2011 pak 60 t). Emise oxidu siřičitého (SO₂) poklesly z 3 155 t/rok na 232 t/rok, emise oxidů dusíku (NO_x) poklesly z 1665 t/rok na 568 t/rok a emise oxidu uhelnatého (CO) poklesly z 692 t/rok na 243 t/rok. Rovněž emise ze zdrojů podle Registru emisí a zdrojů znečištění ovzduší 2 u všech sledovaných látek poklesly. Poměrně výrazně vzrostly hodnoty tuhých znečišťujících látek z mobilních zdrojů podle Registru emisí a zdrojů znečištění ovzduší 4, a to z 871 t/rok na 1286 t/rok.

„*Přestože Liberecký kraj patří z hlediska znečištění k nejméně zatíženým, rozhodně vítá možnost dotací z OPŽP na výměnu kotlů, neboť výměnou kotlů dojde ke zlepšení kvality ovzduší a tím celkové imisní situace v Libereckém kraji,*“ tvrdí Dědková. Uvádí také, že v souladu s požadavky nové legislativy v ochraně ovzduší probíhalo v posledních letech zpracování dokumentu Střednědobá strategie zlepšení kvality ovzduší v ČR a Programu zlepšování kvality ovzduší. Zadávatel těchto dokumentů je Ministerstvo životního prostředí. „*Právě v těchto dokumentech jsou vyhodnoceny přínosy stávajících opatření a jsou navržena nová opatření, která by měla být zaměřena na řešení územních problémů. Hlavní pozornost byla zaměřena na příčiny znečištění v dané zóně či aglomeraci a zdroje znečišťování ovzduší s významným vlivem na kvalitu ovzduší. Právě v souladu s těmito dokumenty kraje samy navrhnou územní vymezení pro poskytnutí dotací na modernější kotle,*“ říká Dědková.

Podle ní dojde v rámci Libereckého kraje ke zpracování grantového schématu na čerpání kotlíkových dotací. Toto schéma bude předloženo ve výzvě MŽP do 30. září 2015. Následně dojde k projednání a schválení předloženého projektu na MŽP.

„*Zhruba v letošním prosinci nebo lednu příštího roku předpokládáme vyhlášení programů na pří-*

jem žádostí o dotace od konečných uživatelů, tedy od veřejnosti. V současné době se obsah grantového schématu vyjednává s MŽP a vše ještě není definitivně vysvětleno. Proto také nelze zveřejnit jednotlivé podmínky. Zatím lze uvést pouze obecné informace,“ vysvětluje Dědková.

Předmětem podpory přidělované fyzickým osobám v Libereckém kraji bude podle ní pořízení tepelného čerpadla, kotle na pevná paliva, plynového kondenzačního kotle, solárně-termických soustav pro vytápění nebo přípravu teplé vody a pak takzvaná mikroenergetická opatření.

„*Dílič projekty fyzických osob mohou být realizovány pouze v objektech, kde budou současně provedena alespoň minimální opatření vedoucí ke snížení energetické náročnosti objektu, nebo v objektech, kde došlo ke snížení energetické náročnosti v minulosti (zateplení objektu, výměna oken apod.) na úroveň požadavku vyhlášky č. 78/2013, o energetické náročnosti, tj. klasifikační třídy energetické náročnosti budovy „C“ – úsporná, nebo kde je současně na realizaci opatření vedoucích ke snížení energetické náročnosti budovy žádáno v jiném dotačním titulu, například v programu Nová zelená úsporám,*“ dodává Dědková.

Podpora bude poskytována formou dotace, a to se základní hranicí 75 % podpory z celkových způsobilých nákladů dílčího projektu fyzické osoby. V případě, že je v rámci projektu realizován kotel spalující pouze uhlí (netýká se kombinovaných kotlů s možností spalování uhlí/biomasy), je základní výše podpory snížena na 70 %. Podpora může být navýšena při splnění dalších podmínek, které budou specifikovány.

„*Podpora je dále omezena maximálními způsobilými náklady celého projektu ve výši 150 tisíc korun, kde mohou náklady na mikroenergetická opatření tvořit maximálně 20 tisíc korun z celkových způsobilých nákladů,*“ říká Dědková.

V Libereckém kraji budou administraci dotací zajišťovat pracovníci oddělení řízení grantových schémat odboru regionálního rozvoje a evropských projektů. Pro konečné uživatele budou zajištěny informace o vyhlášených programech prostřednictvím obcí, regionálního tisku a na webových stránkách kraje. „*Zároveň budou pro konečné uživatele uspořádány informační semináře, jejichž předmětem bude podání informací, na jaké typy podporovaných projektů a aktivit lze dotaci obdržet a zároveň jakým způsobem podat svoji žádost o dotaci,*“ uzavírá Markéta Dědková.

Ovzduší a dotace v kraji Olomouckém

„*Největší znečištění je monitorováno v jižní části kraje, zejména v oblasti měst Olomouc, Přerov a Prostějov. Z hlediska plošného rozsahu překračování imisních limitů jsou nejproblematičtějšími škodlivinami částice frakce PM₁₀ (prašnost) a imisní zatížení benzo[a]pyrenem,*“ říká Navrátilová.

Situaci porovnává i s ostatními kraji. „*Posuzování a vyhodnocování úrovně znečištění ovzduší se dle platné právní úpravy oblasti ochrany ovzduší provádí v rámci jednotlivých zón a aglomerací. Z provedených analýz vyplývá, že kvalita ovzduší v zóně střední Morava, tedy na území krajů Olomoucký a Zlínský, není na nejlepší úrovni. Nejzatíženější oblastí České republiky je aglomerace Ostrava/Karviná/Frýdek-Místek, která je součástí Moravskoslezského kraje. Dalšími zatíženými oblastmi jsou velké aglomerace Praha a Brno, následuje zóna střední Čechy, Kladensko. V rámci pořadí náleží území zóny střední Morava spolu s územím Ústeckého kraje (zóna severozápad) bezprostředně za výše uvedené území. Imisní zatížení území Olomouckého kraje je vzhledem ke konfiguraci terénu, koncentraci průmyslu a osídlení značně nerovnoměrné,*“ shrnuje.

Kvalita ovzduší tak musí podle ní být prioritou celé společnosti.

„*Zhoršená kvalita ovzduší přináší v zatížených oblastech významná zdravotní rizika pro jejich obyvatele a negativně působí na ekosystémy. Nadměrné imisní zatížení je tedy nutné vnímat jako palčivý problém. Z imisních analýz plyne, že kvalita ovzduší v Olomouckém kraji je nejvíce ovlivňována emisemi škodlivin spojenými s automobilovým provozem a emisemi z lokálních topenišť v domácnostech,*“ dodává.

Navrátilová je přesvědčena o tom, že finanční podporu výměny lokálních topenišť pro domácnosti lze považovat za jeden z hlavních nástrojů, jak docílit zlepšení kvality ovzduší. Toto opatření bude mít za důsledek snížení znečištění ovzduší zejména v oblasti škodlivin PM₁₀ a benzo[a]pyren.

„*Olomoucký kraj počítá s tím, že administrací tzv. kotlíkových dotací se bude zabývat několik pracovníků Odboru strategického rozvoje kraje, územního plánování a stavebního řádu Krajského úřadu Olomouckého kraje, kteří budou k dispozici občanům pro případné dotazy, informace atd. Vše je však ve fázi jednání s MŽP a přípravy krajského projektu těchto takzvaných kotlíkových dotací,*“ uzavírá Navrátilová.

Ovzduší a dotace v kraji Moravskoslezském

Tisková mluvčí Moravskoslezského kraje Petra Špornová uvádí, že kvalita ovzduší z pohledu poléťavého prachu PM₁₀ je v Moravskoslezském kraji dlouhodobě nejhorší na hranicích České a Polské republiky.

„*Obecně můžeme říci, že kvalita ovzduší je špatná v celé oblasti Slezské pánve, tedy i za hranicemi ve Slezském vojvodství – prostě všude tam, kde je vysoká hustota obyvatel, průmyslu a dopravy,*“ doplňuje svou odpověď Špornová.

Podle ní vyžaduje špatná situace s kvalitou ovzduší v Moravskoslezském kraji aktivní přístup ze strany kraje. „*Ovzduší patří mezi priority Moravskoslezského kraje a i z tohoto důvodu přišel Moravskoslezský kraj s nápadem a následnou realizací kotlíkových dotací jako první v ČR. Kotlíkové dotace začaly iniciativou Moravskoslezského kraje od 1. února 2012 a pomocí dosavadních výzev se podaří v našem kraji vyměnit zhruba 6 tisíc starých kotlů za kotle nové, nízkoemisní. Moravskoslezský kraj spolupracoval ve věci financování výměny kotlů na přípravě nového OPŽP, který bude disponovat podstatně větším objemem finančních prostředků, a výměna kotlů by se tak mohla podstatně zrychlit,*“ vysvětluje Špornová.

Podle Špornové je základních podmínek, které budou muset žadatelé o dotace splnit, hned několik. „*Musí se jednat o osoby, které jsou vlastníkem či spoluvlastníkem objektu, rodinného domu či objektu k bydlení. Je třeba podat žádost do kraje vyhlášené výzvy pro předkládání žádostí o dotaci. Žadatelé také doloží fotografii původního kotle na tuhá paliva a následně likvidaci tohoto kotle, případně souhlas spoluvlastníků objektu s výměnou. V rámci výměny kotle je nezbytné, aby žadatelé provedli současně alespoň minimální opatření vedoucí ke snížení energetické náročnosti objektu, to jsou takzvaná mikroenergetická opatření,*“ říká Špornová.

Dle jejích slov má Krajský úřad Moravskoslezského kraje pro občany již připraveno poradenské místo – kancelář k osobním konzultacím, dále zřídil speciální telefonní linku a e-mail, na které mohou občané směřovat své dotazy k plánovaným výzvám na kotlíkové dotace.

„*Aktuální informace ke kotlíkovým dotacím budou k dispozici také na webu Moravskoslezského kraje. Od podzimu se plánují také poradenské či informační dny v obcích s rozšířenou působností, kde bude pracovník odboru regionálního rozvoje a cestovního ruchu řešit dotazy občanů. Rovněž připravujeme realizovat širší informační kampaň, která by kotlíkové dotace lidem více přiblížila,*“ tvrdí Špornová.

Ovzduší a dotace v kraji Pardubickém

Alena Petráňová z oddělení komunikace a vnějších vztahů Pardubického kraje je stručná. Kvalita ovzduší v Pardubickém kraji je podle ní „spíše dobrá“. „*Palčivý problém to není, ale vítáme možnost využít kotlíkových dotací v oblastech, kde jsou překračovány imisní limity. Avšak v Pardubickém kraji vnímáme jako větší problém znečištění ovzduší v souvislosti s hustým provozem kamionů a automobilů,*“ říká.

Ovzduší a dotace v kraji Plzeňském

Podle ní vyžaduje špatná situace s kvalitou ovzduší v Moravskoslezském kraji aktivní přístup ze strany kraje. „*Ovzduší patří mezi priority Moravskoslezského kraje a i z tohoto důvodu přišel Moravskoslezský kraj s nápadem a následnou realizací kotlíkových dotací jako první v ČR. Kotlíkové dotace začaly iniciativou Moravskoslezského kraje od 1. února 2012 a pomocí dosavadních výzev se podaří v našem kraji vyměnit zhruba 6 tisíc starých kotlů za kotle nové, nízkoemisní. Moravskoslezský kraj spolupracoval ve věci financování výměny kotlů na přípravě nového OPŽP, který bude disponovat podstatně větším objemem finančních prostředků, a výměna kotlů by se tak mohla podstatně zrychlit,*“ vysvětluje Špornová.

Podle Špornové je základních podmínek, které budou muset žadatelé o dotace splnit, hned několik. „*Musí se jednat o osoby, které jsou vlastníkem či spoluvlastníkem objektu, rodinného domu či objektu k bydlení. Je třeba podat žádost do kraje vyhlášené výzvy pro předkládání žádostí o dotaci. Žadatelé také doloží fotografii původního kotle na tuhá paliva a následně likvidaci tohoto kotle, případně souhlas spoluvlastníků objektu s výměnou. V rámci výměny kotle je nezbytné, aby žadatelé provedli současně alespoň minimální opatření vedoucí ke snížení energetické náročnosti objektu, to jsou takzvaná mikroenergetická opatření,*“ říká Špornová.

Dle jejích slov má Krajský úřad Moravskoslezského kraje pro občany již připraveno poradenské místo – kancelář k osobním konzultacím, dále zřídil speciální telefonní linku a e-mail, na které mohou občané směřovat své dotazy k plánovaným výzvám na kotlíkové dotace.

„*Aktuální informace ke kotlíkovým dotacím budou k dispozici také na webu Moravskoslezského kraje. Od podzimu se plánují také poradenské či informační dny v obcích s rozšířenou působností, kde bude pracovník odboru regionálního rozvoje a cestovního ruchu řešit dotazy občanů. Rovněž připravujeme realizovat širší informační kampaň, která by kotlíkové dotace lidem více přiblížila,*“ tvrdí Špornová.

„*Obecně můžeme říci, že kvalita ovzduší je špatná v celé oblasti Slezské pánve, tedy i za hranicemi ve Slezském vojvodství – prostě všude tam, kde je vysoká hustota obyvatel, průmyslu a dopravy,*“ doplňuje svou odpověď Špornová.

Ovzduší a dotace v Praze

Tiskový mluvčí Magistrátu hlavního města Prahy Vít Hofman uvádí, že stav ovzduší v Praze je nepříznivě ovlivňován zejména automobilovou dopravou, v oblastech se starší bytovou zástavbou též lokálními zdroji pro vytápění, přičemž jejich podíl na znečištění ovzduší pozvolna klesá. „*Ke zhoršené kvalitě ovzduší přispívá i provoz významných spalovacích a průmyslových stacionárních zdrojů. Pro zlepšení kvality ovzduší uplatňuje Praha celou řadu opatření, která vyplývají z koncepčního dokumentu Integrovaný krajský program snižování emisí a zlepšení kvality ovzduší na území aglomerace Hlavní město Praha. V gesci Ministerstva životního prostředí probíhá v současné době příprava dokumentu na další období,*“ vysvětluje Vít Hofman.

Podle něj zůstává kvalita ovzduší v Praze dlouhodobě problematická. Lokální topeniště, respektive malé spalovací zdroje, která se nacházejí v rodinných domech, rekreačních objektech nebo v menších provozovnách a která využívají tuhá paliva, způsobují znečištění ovzduší v přízemních vrstvách atmosféry toxickými sloučeninami, jako je oxid uhelnatý, oxidy dusíku, oxidy síry, prachové částice, sloučeniny chlóru, organické látky nebo těžké kovy.

„*Dotační program na podporu změny způsobu vytápění je vnímán velmi pozitivně. Město již několik let finančně přispívá na výměnu zastaralých topných systémů v domácnostech v rámci programu Čistá energie Praha,*“ říká Vít Hofman.

Realizace přeměny topných systémů v domácnostech, tedy náhrada neekologických tuhých nebo kapalných paliv za ekologicky přijatelnější média, jakými jsou zemní plyn, elektrická energie nebo obnovitelné zdroje, přispívá dle jeho slov ke snížení emisí znečišťujících látek v ovzduší. „*Moderní kondenzační plynové kotle, tepelná čerpadla, solárně-termické soustavy pro vytápění a přípravu TUV optimalizují množství a způsob využití paliva a díky samostatnému a průběžnému zásobování vzniká i menší množství tuhých znečišťujících látek, neboť většina těchto látek je generována právě při zahájení procesu spalování,*“ uzavírá Hofman.

Ovzduší a dotace v kraji Středočeském

Náměstek hejtmana Středočeského kraje pro oblast životního prostředí a zemědělství Marek Semerád říká, že Středočeský kraj se dlouhodobě potýká zejména s imisní zátěží poléťavého prachu a benzo[*a*]pyrenu. „Tyto dva polutanty vznikají především z dopravy a z lokálních topenišť. Díky dlouhodobému sledování imisní zátěže vydává každoročně Český hydrometeorologický ústav mapy, na kterých jsou znázorněny oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší, pětileté průměry, ale i mapy, které každoročně hodnotí překročení imisních limitů. Nejhorší imisní zátěž ve Středočeském kraji je v severovýchodní a severozápadní části kraje. Dochází zde ke kumulaci emisí jak z lokálních topenišť a dopravy, tak z vyjmenovaných stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší. To jsou elektrárny, teplárny, technologické zdroje znečišťování ovzduší a podobně,“ uvádí Semerád.

Dobrou zprávou však podle něj je, že se ve Středočeském kraji během uplynulého desetiletého období snížily imise především u oxidu siřičitého, oxidu uhelnatého a oxidů dusíku. „I tak však zůstává kvalitou ovzduší v našem kraji problematická právě z hlediska větší imisní zátěže poléťavého prachu a benzo[*a*]pyrenu, na čemž se v největší míře podílí doprava a právě lokální topeniště. Z tohoto důvodu je prioritou kraje v oblasti zlepšení kvality ovzduší kromě rekonstrukce silnic a podpory MHD také možnost výměny zastaralých, nevyhovujících kotlů v domácnostech za nové prostřednictvím takzvané kotlíkové dotace,“ dodává Semerád.

Středočeský kraj ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí již vypsal dvě kola kotlíkových dotací, v jejichž rámci získali občané příspěvky na pořízení nových, ekologických kotlů v celkové výši 120 milionů korun.

„Středočeský kraj sám nestanovuje podmínky pro čerpání dotací z OPŽP, ty budou stanoveny Operačním programem Životní prostředí. Podmínky nebude kraj zpřísňovat ani jinak modifikovat, aby nebyl přístup k dotacím omezen nad rámec obecných podmínek,“ vysvětluje Semerád. Středočeský kraj podle něj vždy poskytne žadatelům veškerou informační podporu, podobně, jako to učinil při dvou výzvách v roce 2013 a 2014, kdy mohli občané žádat o poskytnutí dotace ze společného programu na podporu výměny kotlů.

„Co se týká vlastní organizace přijímání a hodnocení žádostí o dotace, problém je v optimalizaci tohoto procesu. Kraj bude orientačně zjišťovat zájem obyvatel o výměnu kotlů, aby mohl nastavit kapacity. Pak bude vybrána optimální varianta zpracování a hodnocení žádostí, ať už vlastními silami, či v kombinaci s outsourcingem některých činností,“ uzavřel Semerád.

Ovzduší a dotace v kraji Vysočina

Radní Kraje Vysočina pro oblast životního prostředí a zemědělství Zdeněk Chlád tvrdí, že kvalita ovzduší v Kraji Vysočina je v porovnání s většinou regionů ČR dlouhodobě velmi dobrá, avšak vzhledem k venkovskému charakteru kraje dochází zejména v malých sídlech k překračování imisních limitů u některých látek (PM₁₀, PM_{2,5}, benzo[*a*]pyren).

„Zdroji způsobujícími tento stav jsou kromě dopravy lokální topeniště spalující pevná paliva. Vytápění domácností se tedy logicky nabízí jako oblast, na kterou bychom se měli zaměřit. Vzhledem k tomu, že na těchto zdrojích není snadné provádět kontroly, zůstává jedinou možností podpora výměny zastaralých kotlů,“ vysvětluje Chlád.

Podle něj je Vysočina hrdá na své životní prostředí, avšak možnost dotací na výměnu kotlů domácnostmi vítá. „Kvalita ovzduší zde není vnímána jako palčivý problém, kvalitní ovzduší je pro Vysočinu naopak dlouhodobě charakteristické a je velmi důležité tento charakter čisté Vysočiny udržet i do budoucna. Vzhledem k tomu, že právě lokální topeniště jsou v Kraji Vysočina identifikovány jako zdroj občasného překračování imisních limitů u prachových částic, považují tento dotační titul za velmi přínosný,“ říká Chlád.

Chlád upozorňuje na to, že cílem Kraje Vysočina bude připravit pravidla pro konečného uživatele co možná nejjednodušší, tedy taková, aby každá domácnost byla schopna si projekt připravit samostatně.

„Vzhledem k tomu, že prozatím nebyla dána jasná pravidla na národní úrovni, nelze v tuto chvíli říci, co budou muset koneční uživatelé rozhodně splňovat. V současné době spustil Kraj Vysočina mediální kampaň, průzkum zájmu obyvatel o kotlíkové dotace, abychom byli schopni v našem regionu v nadcházejících dvou letech správně nastavit předpokládaný počet projektů. Kraj při spuštění sběru žádostí rovněž předpokládá servis pro občany, který je pro krajský úřad obvyklý, tedy konzultační činnost při přípravě a podávání projektů a podobně,“ uzavírá Chlád.

Ovzduší a dotace v kraji Zlínském

Jan Vandík z tiskového oddělení Zlínského kraje tvrdí, že problémy s kvalitou ovzduší ve Zlínském kraji jsou způsobeny kromě dopravy zejména provozem lokálních topenišť.

„Tyto plošné zdroje jsou producentem 40 % všech emisí tuhých látek a zároveň produkují více než 20 % všech emisí SO₂. Na rozsáhlém území Zlínského kraje dochází dlouhodobě k překračování imisních limitů pro 24hodinovou koncentraci poléťavého prachu (PM₁₀) a roční koncentraci benzo[*a*]pyrenu,“ říká.

Vandík je dle svých slov přesvědčen o tom, že dotace z Operačního programu Životní prostředí mohou situaci v kraji pomoci. „Lze předpokládat, že výrazné omezení emisí z lokálních topenišť se projeví i velmi podstatným zlepšením kvality ovzduší v obytné zástavbě měst a obcí. Možnost kotlíkových dotací tedy vítáme,“ tvrdí.

Podle něj kraj nepředpokládá stanovení jakýchkoli zásadních omezení při získání dotace ze strany domácností nad rámec běžných podmínek stanovených Operačním programem Životní prostředí. „Žadatelé musejí být jednoduše řečeno vlastníkem rodinného domu, musejí chtít vyměnit starý kotel na pevná paliva za nový a musejí si podat žádost,“ vysvětluje.

Kotlíkové dotace budou dle jeho slov realizovány formou grantového schématu Zlínského kraje. „Máme zajištěnou dostatečnou personální kapacitu na jejich administraci. Pracovníci, kteří budou mít grantové schéma na starosti, se budou kromě příjmu, kontroly a vyhodnocování žádostí a kontroly realizace projektů starat také o zajištění informovanosti veřejnosti o možnostech získat dotaci a samozřejmě také poskytovat podporu žadatelům ve formě zajištění poradenství a konzultací. V této oblasti budeme úzce spolupracovat s Energetickou agenturou Zlínského kraje,“ uzavírá Vandík.

MŽP posiluje aktivity ke zlepšení ovzduší v MSK

Ministr životního prostředí Brabec předložil vládě informaci o současných i plánovaných aktivitách svého úřadu, které realizuje s cílem zlepšit stav ovzduší v Moravskoslezském kraji.

Moravskoslezský kraj dlouhodobě patří mezi oblasti s nejvíce znečištěným ovzduším v České republice a Evropě. Plošně jsou tu překračovány imisní limity pro poléťavý prach a rakovinotvorný benzo[*a*]pyren.

„Na ovzduší se podepisují zejména lokální topeniště, doprava a průmysloví znečišťovatelé, a to na českém i polském území. Obyvatelé kraje trpí zhoršenou kvalitou života. Ministerstvo životního prostředí realizuje na území Moravskoslezského kraje mnoho aktivit a ruku v ruce s nimi směřují i velké investice ke zlepšení kvality ovzduší a veřejného zdraví. Naposledy jsme kraj zvýhodnili deseti procentní bonifikací všech opatření v rámci programu Nová zelená úsporám. Počítáme s tím, že ovzduší ohroženému zplodinami z domácích kotlů výrazně pomůžeme kotlíkovými dotacemi s celkovou alokací pro Moravskoslezský kraj v první výzvě 470 milionů korun,“ říká ministr Brabec.

Přes devět miliard

Jen z evropských fondů šlo od roku 2007 na zlepšení ovzduší v Moravskoslezském kraji přes 9 miliard korun, a to zejména na rekonstrukci průmyslových provozů, odprašení spalin a alternativní dopravu. Česko se stalo prvním státem EU, který dokázal pro podniky s Komisí vyjednat devadesátiprocentní míru podpory z fondů Evropské unie na snížení emisí průmyslových podniků v Moravskoslezském kraji.

„Letos jsme ke zlepšení ovzduší v Moravskoslezském kraji a v celé České republice vyjednali v Evropské komisi revoluční program. Podařilo se nám získat prostředky z evropských fondů, které budou mít možnost úplně poprvé využít přímo občané, a to na výměnu starých neekologických kotlů za moderní nízkemisní na biomasu, uhlí nebo jejich kombinaci za tepelné čerpadlo nebo plynový kotel,“ vysvětluje Brabec.

„Evropská komise původně nechtěla podporovat výměnu uhelných kotlů opět za ty uhelné, ale my jsme si je právě s ohledem na sociální situaci například v MSK nakonec obhájili. Zároveň zdůrazňují, že nový kotel na uhlí s těmi nejpřísnějšími ekologickými parametry může mít o více než 90 % nižší emise

benzo[*a*]pyrenu i prachu oproti tomu starému neekologickému. V tomto programu je také celá ostravská aglomerace zvýhodněna, dostane o 5 % vyšší dotaci na nákup nového kotle,“ dodal Brabec

Zákon o ovzduší

Také v roce 2015 se Ministerstvo životního prostředí zaměřuje na zlepšení kvality ovzduší, zejména na legislativní změny a strategie. Kromě novely zákona o ovzduší, která mj. umožní kontroly provozu kotlů přímo v domácnostech,

Ministerstvo životního prostředí právě dokončuje „Střednědobou strategii ČR do roku 2020 na zlepšení kvality ovzduší“. Ta zastřešuje koncepční dokumenty v oblasti ochrany ovzduší na národní (Národní program snižování emisí) a regionální úrovni (Programy zlepšování kvality ovzduší pro jednotlivé zóny a aglomerace). Jsou v nich mimo jiné nová opatření a nástroje ke snížení vlivu zdrojů, které se v daných oblastech významně podílejí na znečištění ovzduší.

Národní programy

Národní program snižování emisí přináší nutná opatření napříč všemi významnými sektory hospodářství ovlivňujícími kvalitu ovzduší, a to zejména ve změnách legislativy a finanční podpoře z národních i evropských zdrojů. Nově navržené kroky se týkají povinných i dobrovolných nástrojů ke snižování emisí v oblasti průmyslu, domácností, omezení emisí amoniaku z používání hnojiv a z chovů hospodářských zvířat v zemědělství a v dopravě zaměřených na odklon silničních vozidel z hustě osídlených oblastí, omezení vozového parku v ČR nebo na podporu alternativních pohonů.

„Programy zlepšování kvality ovzduší pro zónu Moravskoslezsko a aglomeraci Ostrava/Karviná/Frydek-Místek vznikají přednostně. V nich se zaměřujeme především na řešení vysokých emisí poléťavého prachu, benzo[*a*]pyrenu, ale i oxidu dusičitého, benzenu a arsenu a tedy i na vytvářené zdroje tohoto znečištění,“ dodává ministr Brabec.

Programy stanoví emisní stropy pro stacionární a mobilní zdroje pro vymezená území s překročeným imisním limitem, to znamená, že budou definovat maximální možné množství vypouštěných emisí tuhých znečišťujících látek za kalendářní rok. Díky emisním stropům dojde k cílenému omezení imisního zatížení daných oblastí. Krajské úřady budou mít povinnost otevřít povolení provozu těchto zdrojů s významným příspěvkem k imisním koncentracím a zvážit další možnosti snížení emisí, třeba v podobě zpřísnění emisních limitů nebo stanovení dalších podmínek provozu.

Spolupráce s Polskem

Ministerstvo životního prostředí intenzivně spolupracuje při řešení situace v Moravskoslezském kraji také s Polskem. Na místní kvalitu ovzduší má nezanedbatelný vliv přeshraniční přenos znečišťujících látek, zejména při zhoršených rozptylových podmínkách. MŽP aktuálně spolupracuje na česko-polsko-slovenském integrovaném projektu zaměřeném na společnou implementaci programů zlepšování kvality ovzduší, harmonizovaný sběr emisních dat a společnou strategii řízení kvality ovzduší. Projekt byl předložen ke kofinancování do evropského dotačního programu LIFE. <

Tři exkurze monitorovacího výboru OP Životní prostředí 2007–2013

V polovině června se konalo 17. jednání monitorovacího výboru Operačního programu Životní prostředí 2007 až 2013. Jednání předcházely návštěvy tří projektů podpořených z Operačního programu Životní prostředí. Členové výboru navštívili záchrannou stanici a environmentální centrum Pasíčka v obci Bor u Skutče, čistírnu odpadních vod v Ústí nad Orlicí a Středisko ekologické výchovy Amos nedaleko Ústí nad Orlicí.

„Za rok se nám tu vstřídná zhruba tisíc živočichů a 14 tisíc dětí,“ shrnul provoz záchranné stanice a ekocentra Pasíčka jeho vedoucí Josef Cach. Stanice leží takřka na samotě a její areál je tvořen výběhy a klecemi pro zvířata i místnostmi určenými pro environmentální výchovu. Součástí areálu je i zrekonstruovaný objekt, který návštěvníkům nabízí nocleh. Stanice Pasíčka je vyhledávaným cílem školních zájezdů i běžných turistů. V současné době běží v jejím areálu práce na výstavbě dalších budov, které rozšíří kapacitu stanice.

Poslání Pasíčky

Hlavním posláním zařízení je léčba poraněných a oslabených živočichů s následným navrácením zpět do přírody. Z tohoto důvodu vyrostlo v areálu uskupení různých léčebných voliér a kotev, zejména pro ptáky, kteří tvoří největší část pacientů zařízení. Vlastní léčebné voliery jsou rozděleny na léčebné komory, kam jsou umísťována zvířata

Ekocentrum pořádá akce pro širokou veřejnost, jejichž cílem je především osvěta v oblasti ochrany přírody a životního prostředí.

po provedení různých zákroků, např. spojení zlomené kosti za pomoci drátu, nebo osiřelá mláďata k adoptivním rodičům tvořeným trvale handicapovanými zvířaty.

Navazujícím zařízením jsou rehabilitační rozletové voliery, kam se jedinci umísťují po vyšetření, například proto, aby rozhybali operované křídlo či se naučili lovit a podobně. Rozletové voliery jsou různých typů, od voliér pro sovy přes dravce až po vodní a brodivé ptactvo. Trvale handicapovaní jedinci jsou používáni jako adoptivní rodiče nebo pro odchovy mláďat a část je jich umístěna v expozici části stanice.

Environmentální výchova

Nejenom péčí o zvířata je však živa stanice Pasíčka. Zrekonstruovaná budova ekocentra

společně s expozicí a celým okolím vytváří zázemí pro ekologickou výchovu. V areálu se konají ekovýchovné programy zaměřené zejména na seznámení s naší faunou a její praktickou ochranu.

„Vlastní programy jsou zpracovány pro mateřské, základní a střední školy, jsou dle aktuální nabídky časově rozličné a jsou uzpůsobeny k věku účastníků. Pro tuto činnost je využívána sousedící přírodní rezervace Touloucovy Mašale, tvořená turisticky zajímavými skalními útvary,“ vysvětluje Josef Cach.

Ekocentrum podle něj také pořádá akce pro širokou veřejnost, jejichž cílem je především osvěta v oblasti ochrany přírody a životního prostředí.

„V rámci provozu ekocentra je poskytována veřejnosti informační a poradenská služba v oblasti ochrany přírody a životního prostředí. Pro tuto činnost slouží též infokiosky u hlavního

vstupu do areálu. Zde se návštěvník může seznámit s materiály o vlastním zařízení, ochraně přírody a ekologické výchově, zejména na území Pardubického kraje. Vlastní infokiosky pak nabízejí možnost posezení a drobné občerstvení a pro děti je zde hřiště se skluzavkou,“ dodává Cach.

Informace o vlastním zařízení jsou dle jeho slov prezentovány též na různých akcích pro veřejnost, opět zejména na území Pardubického kraje.

Čerpání dotací

Z Operačního programu Životní prostředí byla hrazena rekonstrukce hlavního objektu stanice a hrazeny jsou i navazující stavební práce, které mají stanici rozšířit. Pasíčka však nespolečně pouze na Operační program Životní prostředí, ale dotace čerpá i na projekt „Rozvoj environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v záchranné stanici Pasíčka“ z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Další dotace čerpá ze státního rozpočtu České

republiky a z rozpočtu Pardubického kraje.

„Jakkoliv by se mohlo zdát, že jsme již velmi zkušený v čerpání dotací, ne vždy s žádostí o dotaci uspějeme, proto se snažíme financovat chod centra i z jiných zdrojů, než jsou národní nebo evropské dotace,“ říká Josef Cach.

Jeho slova dokládají i desítky sponzorů z řad soukromých i státních firem, které se na chodu ekocentra podílejí formou sponzorských finančních a věcných darů.

Čistírna v Ústí nad Orlicí

Čistírnu odpadních vod provozuje společnost Tepvos, která je ve vlastnictví města Ústí nad Orlicí. Tato společnost zajišťuje prostřednictvím více než stovky zaměstnanců a s využitím mnoha technických prostředků dodávku zdravotně nezávadné vody pro téměř 15 000 obyvatel města ve více než stokilometrové vodovodní a kanalizační síti, centrálně zásobuje teplem rodinné a bytové domy i firemní provozy a veřejné instituce měs-

ta, udržuje komunikace, zajišťuje komunální služby a provozuje moderní sběrný dvůr na téměř 37 km² městského katastru.

Třešnickou na dortu v činnosti společnosti je pak provoz plaveckého bazénu a dalších sportovních zařízení pro více než 30 000 obyvatel města a příměstských regionů.

V Ústí nad Orlicí byla předmetem podpory rekonstrukce čistírny odpadních vod. Dále také výstavba kanalizace v obci Dlouhá Třebová a výstavba a rekonstrukce kanalizace ve městě Ústí nad Orlicí. Náklady celého projektu činily 693 668 224 korun bez DPH, proplacené způsobilé výdaje dosáhly 661 682 058 korun. Dne 14. května 2012 bylo staveniště předáno zhotoviteli a dne 6. června 2012 byla zahájena realizace projektu. Čistírna odpadních vod byla uvedena do zkušebního provozu dne 1. července 2014 a v průběhu června 2015 byla realizace projektu završena uvedením celého díla

do trvalého provozu. Slavnostní ukončení projektu se uskutečnilo dne 14. července 2015.

Nová kanalizace a kaly

Ústí nad Orlicí si za pomoci Operačního programu Životní prostředí nepořídilo pouze čistírnu odpadních vod, ale v letech 2012 až 2014 vybudovalo i novou kanalizaci a dosavadní kanalizaci, vedoucí přímo do řeky, přepojilo na stokový systém města. V současné době jsou tak veškeré odpadní vody vypouštěny do veřejné kanalizace čistěny ve zrekonstruované čistírně odpadních vod v Ústí nad Orlicí.

„Za téměř devět měsíců provozu lze konstatovat, že jsou naplňovány limity stanovené rozhodnutím vodoprávního úřadu,“ stojí ve zpravodaji společnosti Tepvos. Jeho členáři jsou informováni i o dalších záležitostech.

„Současně je však nezbytné zabývat se efektivitou fungování ČOV, zejména linky kalového hospodářství. V důsledku předčistění odpadních vod v septických (usazovacích jímkách s odtokem, ČOV)

Záchranná stanice a ekocentrum Pasíčka v obci Bor u Skutče..

Náklady na čistírnu odpadních vod v Ústí nad Orlicí se vyšplhaly na víc než půl miliardy korun.

Obecně prospěšná společnost Středisko ekologické výchovy Amos velmi úzce spolupracuje s občanským sdružením Paleta, které se soustředí na ekologickou výchovu.

u nemovitostí před jejich vypuštěním do veřejné kanalizace dochází ke snížení biologického zatížení odpadní vody přitékající na ČOV a tím i nižší produkci bioplynu. ČOV se tak stává méně soběstačnou a teplo potřebné k vytápění technologie musí být vyráběno spalováním zemního plynu,“ uvádí zpravodaj.

Podle textu ve zpravodaji se jedná o celorepublikový problém, jehož řešení bylo již zakotveno v legislativě. Majitelé septiků (jímek) a domovních ČOV mají postupovat v souladu s ustanovením § 18 odst. 3 zákona č. 274/2001 Sb.

„V případě, že je kanalizace ukončena čistírnou odpadních vod, není dovoleno vypouštět do této kanalizace odpadní vody přes septiky a čistírny odpadních vod, uvedená zařízení je nutno zrušit ihned po napojení veřejné kanalizace na ČOV. Zrušení septiku navíc přinese úsporu finančních prostředků, které jsou zpravidla jednou ročně vynakládány majiteli septiků na vyvážení usazeného kalu,“ uzavírá zpravodaj.

Ze slov zástupců společnosti Tepvos při samotné exkurzi členů monitorovacího výboru však vyplynul jiný problém. Tím je nemožnost odvázet zpracované kaly jako hnojivo na pole v delších intervalech než jeden den. To provozovateli čistírny odpadních vod neumožňuje legislativa. Věc se řeší tak, že kaly jsou na pole vyváženy soukromou firmou, což provoz čistírny odpadních vod prodražuje.

Děti ve středisku Amos

Obecně prospěšná společnost Středisko ekologické výchovy Amos sídlí v historickém statku opraveném pro účely environ-

mentálního vzdělávání. Organizací nabízí prostory pro jednání, jednodenní i vícedenní školení, kurzy a semináře, pobytové akce a rekreační agroturistické pobyty. Pořádá přednášky, školení a vzdělávací a výchovné pobyty vhodné i pro rodiny s dětmi. Náklady na rekonstrukci statku, která byla podpořena z Operačního programu Životní prostředí, se vyšplhaly na bezmála 40 milionů korun.

„Bylo tu proinvestováno mnoho peněz, na druhou stranu, když si uvědomíte, že objekt celoročně slouží dětem, byly tyto peníze proinvestovány rozumně,“ uvedli při exkurzi ekocentrem jeho zástupci.

Pětidenní pobyt v centru vyjde rodiče na dva tisíce korun za jedno dítě. Centrum nabízí pěknou jídelnu, společenský sál s kapacitou 60 osob, dvě přednáškové místnosti s kapacitou 20 a 30 osob vybavené technikou i možností využití venkovní zastřešené učebny. Jeho součástí jsou sedmilůžkové pokoje s vlastním příslušenstvím,

centrum má celkovou kapacitou 48 lůžek. Budova využívá tradiční přírodní materiály i moderní ekologicky šetrné technologie.

Obecně prospěšná společnost Středisko ekologické výchovy Amos velmi úzce spolupracuje s občanským sdružením Paleta. Toto sdružení se zabývá ekologickou výchovou se zvláštním důrazem na působení na děti a mládež. Od roku 2004 je krajským koordinátorem environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty Pardubického kraje.

Ekocentrum Paleta má bohatou nabídku programů zaměřenou na tvořivou činnost z přírodních materiálů (ovčí vlna, včelí vosk, ruční papír), poznávání přírodních zákonitostí a ekosystémů, globální problémy, vztah člověka k okolí či řešení problémů se separací a recyklací odpadů. K tomuto účelu provozuje specializované učebny s živými zvířaty, s textilními loutkami pro mateřské školy, s tkalcovským stavem ap.

Pětidenní pobyt v centru vyjde rodiče na dva tisíce korun za jedno dítě. Centrum nabízí pěknou jídelnu, společenský sál s kapacitou 60 osob, dvě přednáškové místnosti s kapacitou 20 a 30 osob vybavené technikou i možností využití venkovní zastřešené učebny.

Statek v Oucmanicích uvádí Paleta jako svoji pobočku, i když formálně nemá s obecně prospěšnou společností Amos nic společného.

„S Amosem dlouhodobě spolupracujeme, zajišťujeme pobyty dětí v areálu statku, avšak jsme dvě různé organizace,“ říká ředitel ekocentra Paleta Jiří Bureš.

Paleta nabízí jednodenní i vícedenní pobyty pro mateřské, základní, střední i vysoké školy s programem zaměřeným na přírodu, životní prostředí, environmentální výchovu a vzdělávání. Nabídka však platí i pro organizace. V jejich případě se nabízejí prostory pro jednání, jednodenní i vícedenní školení, kurzy a semináře, pobytové akce a rekreační agroturistické pobyty. Statek v Oucmanicích se nevyhýbá ani návštěvám rodin s dětmi.

To, že má environmentální statek v Oucmanicích co nabídnout, dosvědčuje i jeho nabídka letních táborů pro rodiče s dětmi. Ta láká na pečení tradičního chleba v peci, proniknutí do tajů včelaření, výrobu svíček, tkaní koberečků, stavění staveb z hlíny, využívání toho, co by jiní považovali za odpad, míchání léčivých bylinných čajů, vnímání přírody všemi smysly, svezení se na oslíkově, lov v rybníčku nebo uvaření údajně skvělého jídla z plevelů.

Tomu, že v Oucmanicích se člověk skutečně ocitá na nefalšovaném venkově, odpovídá i historie zrekonstruovaného statku i samotné obce, která vznikla ke konci 12. století. V té době byla celá krajina porostlá lesy. Zakladatelem obce byl německý

kolonista Walczman, po němž se obec až do 16. století nazývala Valcmanice.

Ekocentrum sídlí v č. p. 36, které vzniklo roku 1787 rozdělením gruntu č. p. 1 mezi dva bratry Faltysy. Roku 1819 se do statku přišel František Lenocho, jehož rod držel grunt celých sto let. V roce 1919 se přišel František Šantrůček, který s manželkou Ludmilou, rozenou Lenochovou, převzal statek s výměrou 24,8 ha. Postupem doby velkou část pozemku pronajal a sám obhospodařoval 3,5 ha zemědělské půdy a les. Po smrti manželky se F. Šantrůček podruhé oženil, ale r. 1957 umírá. Jeho druhá manželka se provdala za Josefa Chadimu. V té době ale nájemci zrušili pronájem pozemků, a tak museli oba začít hospodařit a později vstoupili do JZD. Josef Chadima zde až do konce života v r. 1984 jezdil s koňmi. Po smrti jeho manželky o téměř 20 let později zůstala budova prázdná. <

17. JEDNÁNÍ monitorovacího výboru OPŽP 2007–2013 se uskutečnilo netradičně mimo Prahu v Hradci Králové. Náměstek ministra životního prostředí Jan Kříž na něm upozornil, že současná doba je výjimečná tím, že se rozbíhá nový Operační program Životní prostředí a zároveň dobíhá Operační program Životní prostředí pro roky 2007–2013.

„V obou případech si nemůžeme dovolit podcenit péči o plynulý chod programu,“ uvedl Kříž. Dle jeho slov bude třeba ve stávajícím programu do konce roku ještě zadministrovat více než 20 miliard korun. Možnosti řízení programu vzhledem k jeho blízkému se konci jsou přitom omezenější.

„Je nutné, aby příjemci podpory dokončovali své projekty řádně a včas, aby od projektů neodstupovali,“ uvedl Kříž, který přítomným zástupcům Evropské komise poděkoval za vstřícný postoj při řešení složitých otázek vyplývajících ze zdárného ukončení Operačního programu Životní prostředí 2007–2013. Zástupce Evropské komise Christos Gogos na jednání monitorovacího výboru vyjádřil spokojenost s výsledky programu, které program učinil za poslední dva roky.

Christos Gogos: „Má zkušenost s Českou republikou je pozitivní“

Výjezdního monitorovacího výboru Operačního programu Životní prostředí 2007–2013 se zúčastnil i Christos Gogos z Generálního ředitelství pro regionální a městskou politiku Evropské komise. Christos Gogos je pracovníkem Evropské komise, jenž je zodpovědný za chod Operačního programu Životní prostředí v České republice.

CHRISTOS GOGOS pracuje v evropských integračních strukturách déle než 30 let. Evropská unie bude podle něj úspěšná, pokud budou její jednotliví členové spolupracovat na společné vizi. Říká, že na budoucnosti Evropy nelze pracovat bez Evropy.

Jak hodnotíte fungování Operačního programu Životní prostředí 2007–2013?

Vrátím se na začátek, do roku 2007. Program byl koncipován ambiciózně, což se odrazilo i na výši jeho celkové alokace, která v přepočtu přesahovala 120 miliard korun na celých sedm let programového období. Cílem bylo prostředky investovat do kvalitních projektů v oblasti životního prostředí. Program prošel různorodými obdobími. Byly časy, kdy nefungoval, jak měl, a v čerpání finančních prostředků nabíral zpoždění. Toto období významně ovlivní jeho hodnocení, ale naštěstí je za námi. Operační program Životní prostředí, který za pár měsíců skončí, nyní vykazuje dobré výsledky. Obrát k lepšímu jde k dobru současnému vedení Ministerstva životního prostředí a Státního fondu životního prostředí ČR, které znovu nastartovalo řízenou podporu environmentálních projektů a zrychlilo čerpání finančních prostředků z programu.

Změna k lepšímu je nepopíratelná. Můj názor tedy je, že až budeme vyhodnocovat fungování končícího Operačního programu Životní prostředí, budeme moci říci, že byl úspěšně implementován a že byl pro zlepšení životního prostředí v České republice velkým přínosem s přímými dopady na kvalitu života jejích obyvatel.

Máte za to, že Česká republika byla v roce 2007 připravena administrovat tak rozsáhlý operační program, tedy efektivně přerodit environmentálními projektům více než 120 miliard korun?

Pokud bychom měli srovnávat situaci v roce 2007 se situací dnešní, jistě najdeme mnoho rozdílů. V roce 2007 byla Česká republika členem Evropské unie teprve třetím rokem. Bylo přirozené, že nebyla seznámena s fungováním strukturálních fondů. Od té doby ale urazila kus cesty a získala mnoho zkušeností. Minimálně si uvědomila důleži-

tost strukturálních fondů. Představitelé České republiky pochopili, nakolik jsou důležité a prospěšné.

Můžete to rozvést?

Chvilí trvalo, než česká strana pochopila, že i strukturální fondy mají být její prioritou. Nějaký čas vzalo, než uvolnila dostatečné personální kapacity, aby se evropským fondům naplno věnovaly. To je však už minulost a věřím, že věc urychlil i přátelský postoj Evropské komise vůči České republice. Alespoň v to doufám.

Jaká další zjištění si zástupci České republiky z fungování Operačního programu Životní prostředí 2007–2013 podle vás odnesli?

Že ne vždy jde jen o „balík peněz“. Totiž že peněz bude vždy potřeba více, než je Evropská komise schopna nabídnout, ale že to není to nejpodstatnější, protože důležitější je, jak se s penězi, které k dispozici jsou, naloží, do jakých projektů a jakým způsobem budou investovány a že je třeba sledovat přínos těchto projektů pro obyvatele České republiky.

Destabilizace programu

Jak se díváte na období, jež jste zmínil a v němž operační program nabral značné zpoždění?

Některé roky byly z hlediska řízení programu bohužel hlavně ve znamení neustálých personálních změn v resortu životního prostředí České republiky. To byl velký problém, protože nejenže se měnili ministři, ale s nimi i podřízení, kteří měli strukturální fondy na starosti. To fungování operačního programu neprospívalo. Poslední rok dva se situace stabilizovala, což je i důvod, proč nyní program opět funguje.

Dá se srovnat výkon zástupců České republiky při řízení Operačního programu Životní prostředí s výkonem zástupců jiných zemí v případě podobných programů?

Tuto otázku kladou všichni, ale jakákoliv srovnání postrádají smysl. Každá evropská země se potýká s jinými problémy. V případě strukturálních fondů stojí na prvním místě to, jak kvalitní projekty jsou a jakým způsobem budou z těchto fondů podpořeny. Česká republika má například problémy s kvalitou ovzduší, kterou jinde neřeší. Srovnávat lze tedy jen výsledky, které však samozřejmě ovlivňuje i kvalita řízení programů na národní úrovni. Vždy je tedy třeba se soustředit na výsledky, nikoliv pouze na technologii provedení.

Ponížená alokace

V novém Operačním programu Životní prostředí disponuje Česká republika zhruba 70 miliardami korun, což je bezmála polo-

”

Osobně bych vám nedovedl vyjmenovat všechny ministry životního prostředí, kteří se za dobu mého fungování u Operačního programu Životní prostředí v České republice vystřídali. A jejich časté změny se promítly i do častých změn jejich podřízených. To je samozřejmě chyba.

vina objemu peněz, který měla k dispozici v letech 2007–2013. Proč?

Česká republika měla smůlu. Doba, kdy se rozhodovalo o výši alokací, byla právě tou dobou, kdy program kvůli stálým změnám v resortu životního prostředí nefungoval, jak měl. Tato situace trvala právě v okamžiku, kdy byla stanovována výše alokace pro nový operační program zaměřený na životní prostředí. Byla mu zkrácena alokace, což je přirozené. Není to však katastrofa: bude-li nový Operační program Životní prostředí fungovat dobře, lze v jeho případě po roce 2016 v jeho prospěch realokovat další finanční prostředky.

Různé problémy ve fungování evropských fondů jsou velmi často svalovány na nevhodné zásahy Evropské komise. Jaký je na to váš názor?

To je ohraná písnička nejenom v České republice, to říkají politici v celé Evropské unii. Komise je špatná a vinná, ale to všech-

no je jen součást aktuální hry. Komise není žádný strašák. Svým českým kolegům se i jako zástupce Komise snažím být partnerem. Nejsem tu proto, abych je kontroloval, ale abych s nimi spolupracoval. I když je samozřejmě mnoho věcí, které Komise sleduje a ke kterým se často i velmi kriticky vyjadřuje.

Jednou z nich jsou jak vidno i dopady častých personálních změn na chod operačního programu. Jaké jsou vaše vzpomínky na zástupce České republiky, kteří v resortu životního prostředí přicházeli a odcházeli? Všichni do jednoho tvrdili, že s jejich příchodem nabralo vše správný směr.

Osobně bych vám nedovedl vyjmenovat všechny ministry životního prostředí, kteří se za dobu mého fungování u Operačního programu Životní prostředí v České republice vystřídali. A jejich časté změny se promítly i do častých změn jejich podřízených. To je samozřejmě chyba. Je třeba, aby i v České republice bylo rozlišováno, co je politická pozice a co je pozice výkonná. Časté střídání lidí na klíčových pozicích prostě nemůže být efektivní, protože je potřeba, aby se ve věci co nejvíce orientovali. A to je o zkušenosti. Je například dobře, že se k programu vrátil pan náměstek Jan Kříž, který byl u jeho samého počátku v roce 2007. Má zkušenosti, orientuje se ve fungování programu, takže výsledek je, že program zase znovu funguje.

Pozitivní zkušenost

Jak vy osobně vnímáte Českou republiku?

Českou republiku mám velice rád, jsem jejím přítelem. Mám-li mluvit o oblasti životního prostředí, tak mohu říci, že Česká republika učinila v tomto ohledu i díky Operačnímu programu Životní prostředí obrovský pokrok. I když tu je stále přítomný problém v komunikaci strukturálních fondů, protože média jejich přínos rády ukazují pouze v tom nejhorším světle. To by se mohlo zlepšit... Tak jako tak jsou Češi velmi příjemní lidé, kteří umí tvrdě pracovat. Má zkušenost s Českou republikou je pozitivní. <

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ PRO REGIONÁLNÍ A MĚSTSKOU POLITIKU

má dle svého oficiálního představení za cíl společně rostoucí regiony. Vizi je Evropská unie, kde mohou lidé ze všech regionů a měst plně realizovat svůj potenciál. „Usilujeme o trvalé zlepšování ekonomiky a kvality života pro každého, bez ohledu na to, kde žije. Základními hodnotami jsou otevřenost, poctivost, objektivita a odpovědnost. Snažíme se dosahovat nejvyšších standardů a nejlepších výsledků,“ stojí dále v jeho prezentaci. Generální ředitelství pro regionální a městskou politiku zaměstnává zhruba 700 odborníků z celé Evropské unie, kteří rozumějí rozmanitým problémům, jimž čelí členské státy a jejich regiony. „Využíváme široké spektrum našich odborných znalostí k cílení investic, které podporují růst a vytvářejí pracovní místa. Chceme se stát v Komisi vědomostní základnou, jež bude do rozhodování přinášet regionální data a informace,“ říká o sobě ředitelství a uvádí, že úzce spolupracuje s členskými státy, regiony a dalšími zúčastněnými subjekty na posuzování potřeb, financování investic a vyhodnocování výsledků z dlouhodobé perspektivy Evropské unie.

Nová zelená úsporám: 4 322 žádostí za více než 995 milionů korun bylo již přijato

**nová
zelená
úsporám**

Ministerstvo životního prostředí a Státní fond životního prostředí České republiky k 15. červenci 2015 ukončily příjem žádostí o dotace na energeticky úsporné rekonstrukce rodinných domů. Žadatelé o příspěvek měli v letošní výzvě k dispozici celkem 900 milionů korun, které vyčerpali přesně za dva měsíce.

Zájemci o dotace z programu Nová zelená úsporám mohli své žádosti podávat od 15. května do 15. července. Během této doby bylo Státním fondem životního prostředí ČR přijato celkem 4 322 žádostí za více než 995 milionů korun. Loni trval příjem žádostí devět měsíců, během kterých majitelé rodinných domů zaregistrovali přes 6 000 žádostí téměř za 1,4 miliardy.

„Zmíněná čísla nejlépe dokazují, že nová opatření, která jsme zavedli, fungují. Pro letošek jsme nastavili podmínky tak, aby na dotace dosáhli i ti, kteří si ne-

mohou dovolit nákladnější rekonstrukce a chystají se zateplovat postupně. Mimořádný zájem ze strany žadatelů ukazuje, že naše cesta byla správná,“ uvedl ředitel Státního fondu životního prostředí ČR Petr Valdman.

Oblast A.2

Nejvíce žádostí přišlo tradičně z Moravskoslezského a Středočeského kraje. Nejmenší zájem o příspěvky byl v Praze, Libereckém a Karlovarském kraji. Co se týče opatření, velmi žádána byla oblast A.2 na komplexní renovace a novinková oblast A.0 na dílčí zateplení rodinných domů.

„Administrace podaných žádostí běží na plné obrátky. V případě bezchybných žádostí podaných po realizaci opatření garantujeme jejich proplacení do devíti týdnů,“ řekl Petr Valdman.

Jeho slova doplnil i ministr životního prostředí Richard Brabec. „Pokud někdo nestačil o dotaci požádat, další šanci bude mít ještě tento rok. Během podzimu plánujeme spuštění dlouhodobé kontinuální výzvy Nová zelená úsporám s postupným doplňováním peněz dle výnosu z dražeb emisních povolenek, u nichž předpokládáme výrazně vyšší budoucí výnosy,“ říká Brabec.

Nejvíce žádostí přišlo tradičně z Moravskoslezského a Středočeského kraje. Nejmenší zájem o příspěvky byl v Praze, Libereckem a Karlovarském kraji. Co se týče opatření, velmi žádána byla oblast A.2 na komplexní renovace a novinková oblast A.0 na dílčí zateplení rodinných domů.

Novou výzvu na NZÚ bude možné od podzimu vhodně kombinovat s připravovanými kotlíkovými dotacemi. V jejich rámci bude možné získat dotace na kotle na pevná paliva – uhlí a biomasu a jejich kombinaci, na plynové kotle, tepelná čerpa-

dla a nově i na mikroenergetická opatření. Výše dotace se bude pohybovat od 70 do 85 % a bude odstupňována např. podle znečištění ovzduší v místě výměny kotle nebo právě podle druhu paliva. Nejvíce zvýhodněny budou kotle na OZE. <

Odběr pneumatik

Formou pozměňovacího návrhu prošla do zákona i zcela nová úprava zavádějící kolektivní systémy v oblasti zpětného odběru pneumatik. Do novely ji prosadil sněmovní výbor pro životní prostředí. Navrhovaná úprava má umožnit zejména splnit povinnost na dosažení nejméně 35procentní úrovně zpětného odběru pneumatik, kterou stanovuje zákon o odpadech už od roku 2014. Nastavení pravidel pro fungování kolektivních systémů k použitým pneumatikám vychází z již platné právní úpravy v oblasti baterií a akumulátorů, jež se v praxi osvědčila.

Technickou novelu zákona o odpadech nyní projedná Senát. Pokud ji senátoři schválí a pak podepíše i prezident, měla by být účinná první den kalendářního měsíce následujícího po dni jejího vyhlášení ve Sbírce zákonů. <

platby za kovy vykupované ve sběrnách, aby nedocházelo k obcházení zákona či vyhlášky. Nově bude umožněn pouze elektronický převod z účtu na účet a poštovní složenka, a nic jiného,“ zdůraznil Brabec.

Poslanci schválili novelu zákona o odpadech

Do Senátu zamířila technická novela zákona o odpadech. Ta uvádí tento český zákon do souladu s evropským právem. Novela zpracovává změnu směrnice o bateriích a akumulátorech, ale i některé nové evropské směrnice. Formou pozměňovacího návrhu prošla do zákona i zcela nová úprava zavádějící kolektivní systémy pro zpětný odběr pneumatik.

Takzvaná euronovela zpřesňuje i definici bezhotovostní platby za kovový odpad. Tou bude nově výhradně převod z účtu na účet nebo poštovní poukázka.

„Hlavním důvodem této technické novely je, že musíme zajistit nápravu

kvůli infringementovému řízení, které s Českou republikou vede Evropská komise pro nesprávné zapracování směrnice o odpadech do naší legislativy. Novela převádí do našeho právního systému i nové evropské předpisy,“ uvedl ministr životního prostředí Richard Brabec.

Směrnice o bateriích

Podle něj se jedná například o novelu směrnice o bateriích a akumulátorech, nařízení o pravidlech pro výpočet recyklační účinnosti procesů recyklace odpadních baterií a akumulátorů, nařízení o recyklaci lodí, novelu nařízení o přepravě odpadů nebo nařízení pozměňující směrnici o odpadech, pokud jde o vymezení nebezpečných vlastností odpadů.

„V této novele navíc zavádíme v návaznosti na vyhlášku MŽP, která platí od letošního března, přesnou definici bezhotovostní

České předsednictví Visegrádské skupiny začalo

Česká republika se ujala předsednictví Visegrádské skupiny. Předsednictví ČR přebírá od Slovenska a dle zástupců České republiky bude pokračovat v rozběhnutých projektech a tématech. Konkrétně v oblasti životního prostředí to bude řešení problematiky oběhového hospodářství, ochrany klimatu, energetické unie, podpory biologické rozmanitosti a dalších.

Mottem českého předsednictví, které potrvá od 1. července 2015 do 30. června 2016, je „V 4 Trust“ (lze číst také jako „We for trust“) – tedy společná důvěra. Toto heslo zahrnuje jednu z nejvýznamnějších hodnot visegrádské spolupráce. Tou je jedinečná

míra vzájemné důvěry založená na funkčních, blízkých vztazích a na otevřené výměně názorů mezi partnery.

„Především proto je V4 nadále základním a klíčovým formátem spolupráce ve střední Evropě, a to zejména v dobách, kdy se do Evropy vrátily hospodářské a válečné konflikty, na něž bude třeba vedle dlouhodobě plánovaných aktivit stále častěji pružně reagovat,“ uvedl ministr životního prostředí Richard Brabec.

Ochrana klimatu

V oblasti životního prostředí bude MŽP klást důraz na problematiku oběhového hospodářství a změny evropské odpadové legislativy, na klimaticko-energetický rámec Evropské unie do roku 2030, revizi systému EU ETS (systém obchodování s emisními povolenkami) a na mezinárodní vyjednávání

o ochraně klimatu, jemuž se na konci roku bude věnovat mezinárodní konference v Paříži.

„Tento rok je rozhodující pro mezinárodní jednání o ochraně klimatu, což je i vysokou prioritou v programu zemí V4. Na konferenci v Paříži bude me podporovat přijetí právně závazné smlouvy, která stanoví mitigační závazky pro všechny smluvní strany, a zahrne tak i největší producenty emisí skleníkových plynů. Tato smlouva by měla také přispět k dosažení udržitelného rozvoje prostřednictvím účinné adaptace na klimatické změny a současně řešit otázku financování opatření na ochranu klimatu,“ dodal ministr Brabec.

Mezi další priority českého předsednictví patří problematika ochrany ovzduší, naplňování strategie EU pro biodiverzitu či podpora implementace rámcové úmluvy o ochraně a udržitelném rozvoji Karpat. <

Tři králové

Visegrádská skupina vznikla v roce 1991 po setkání prezidenta České a Slovenské federativní republiky Václava Havla, prezidenta Polské republiky Lecha Wałęsy a předsedy vlády Maďarské republiky Józsefa Antala. V maďarském Visegrádu byla 15. února 1991 podepsána deklarace o spolupráci mezi Českou a Slovenskou federativní republikou, Polskou republikou a Maďarskou republikou na cestě evropské integrace. Tento dokument se stal základem pro spolupráci čtyř střeoevropských zemí s názvem Visegrádská skupina. Toto setkání prezidentů proběhlo symbolicky ve Visegrádu, kde se v r. 1335 sešli tři králové: Jan Lucemburský, král český, Karel Robert, král uherský, a Kazimír III., král polský, aby vyřešili vzájemné neshody a dohodli se na spolupráci. <

Inovace v oblasti životního prostředí i klimatu podpoří program LIFE

Ministerstvo životního prostředí vyhlásilo výzvu k předkládání žádostí o národní kofinancování tradičních projektů na ochranu přírody i ekoinovace. Ty budou ještě letos předloženy do evropské výzvy, kterou Evropská komise zveřejnila 1. června. Konečný termín pro předložení žádostí byl stanoven na 2. srpna.

Komunitárním programem LIFE se Evropská komise podle zástupců Ministerstva životního prostředí zaměřuje na širokou škálu aktivit v oblasti ochrany životního prostředí. Program vychází z rozhodnutí o integrovaném přístupu k financování životního prostředí pro programové období 2014–2020. Program LIFE nahrazuje dřívější programy Forest Focus, NGO Programme, Urban Programme, LIFE Programme (Nature, Environment, Third countries) a General fund supporting policy development and policy

implementačním a LIFE+.

Současný program je realizován v rámci dvou na sebe navazujících víceletých pracovních období. Skládá se z podprogramu pro životní prostředí a podprogramu pro oblast klimatu. Každý podprogram se dále člení na tři pilíře.

„Je nejen nástrojem podporujícím ochranu přírody, ale lze z něj financovat i aktivity související s průmyslovou výrobou, energetikou, klimatem nebo zemědělstvím. Soustředí se na inovace v oblasti životního prostředí a klimatu a jeho přidanou hodnotou pro žadatele jsou příležitosti, kontakty a dopad na celkový rozvoj a prestiž realizující instituce,“ uvedl ředitel odboru finančních a dobrovolných nástrojů Tomáš Kažmierski, do jehož působnosti spadá i národní kontaktní místo pro program LIFE v ČR.

Peníze v programu

Finanční prostředky vyčleněné na implementaci programu LIFE na období 2014–2020 činí 3 456 655 000 eur. Mezi jednotlivé podprogramy jsou rozděleny následovně: pro podprogram pro životní prostředí 2 592 491 250 eur

a pro podprogram pro oblast klimatu 864 163 750 eur. Z prostředků mohou být financovány veřejné i soukromé subjekty. Nejméně 81 procent rozpočtových prostředků musí být přiděleno na projekty podporované formou grantu na akce nebo případně s využitím finančního nástroje. Na integrované projekty může být vyčleněno maximálně 30 procent rozpočtových prostředků pro granty na akce.

Financování projektů v rámci programu LIFE je realizováno formou grantů, veřejných zakázek nebo příspěvkem do finančních nástrojů. Pomocí grantů mohou být financovány projekty využívající osvědčené postupy, demonstrační projekty, pilotní projekty, informační projekty, integrované projekty, projekty technické pomoci nebo přípravné projekty.

Granty na provozní náklady poskytují podporu na určité provozní a administrativní náklady neziskových subjektů, které se podílejí na rozvoji, provádění a kontrole dodržování politiky a právních předpisů Unie. Maximální míra spolufinancování operačních grantů pro nestátní

neziskové organizace je 70 procent z celkových způsobilých nákladů.

Žádosti jsou předkládány přímo Evropské komisi, která zajišťuje i jejich hodnocení. Národní kontaktní místo, kterým je Ministerstvo životního prostředí, se podílí na nastavení víceletých programových období a poskytuje českým žadatelům konzultace při přípravě projektových návrhů.

Až 75% kofinancování

Program LIFE poskytuje až 75% kofinancování na ochranu prioritních druhů a stanovišť v rámci sítě NATURA 2000 a 60% spolufinancování na pilotní testování ekoinovativních technologií a postupů v ochraně životního prostředí a na osvětové informační kampaně.

České žadatele podpoří v realizaci projektů i Ministerstvo životního prostředí. Nejvyšší míra podpory činí maximálně 15 procent z celkových způsobilých nákladů projektu, částka však nesmí překročit 10 milionů korun na jeden projekt. Konečný termín pro podání žádostí byl stanoven na 2. srpna 2015. <

Městys Jince je jiný i díky Operačnímu programu Životní prostředí

O městysi Jince, usazeném na břehu říčky Litavky pod brdskými hřebeny, se dá bez nadsázky říci, že mu Operační program Životní prostředí změnil tvář. Z dotací tu vybudovali sběrný dvůr, zateplili mateřskou školu i další budovy ve vlastnictví městyse. A také zrekonstruovali čistírnu odpadních vod a nainstalovali varovný protipovodňový systém.

V roce 2009 byla zahájena a v roce 2010 ukončena přístavba školy. Škola tím získala šatny, dvě klasické třídy a dvě odborné učebny. V roce 2012 byla otevřena v areálu školy nová školní tělocvična. Mateřská a základní škola v Jincích čerpala dotaci nejen z Operačního programu Životní prostředí ale i z Regionálního operačního programu Střední Čechy.

Cílem protizáplavových opatření podpořených z OPŽP v městysi Jince je včas poskytnout obyvatelům Jinců, Rejkovic a Běřína potřebné informace o blížícím se nebezpečí dešťů, povodní, silných větrů či jiných závažných událostech. Městys Jince z OPŽP čerpal dotace na vybudování kanalizace i čistírny odpadních vod, která byla shodou okolností v roce 2011 zaplavena při tamějších povodních.

V parném letním dni si Litavka svižně razí cestu údolím pod magickým vrchem Plešivcem, nazývaným také Olympem Brd. Je to říčka hbitá, ale při nízkém stavu vody v době sucha nedává nijak najevo, co umí, když pořádně zaprší. Už samotné její pojmenování, odvozené od staročeského Lutava, však odkazuje na řeku divokou a lítou. Novější výklad ztotožňuje slovní základ jména řeky „lit“ se slovesy „lít“, „rozlévat“, která odkazují na pravidelné rozvodnění toku a jeho rozlívání z břehů. Vysoko položená pramenná oblast způsobuje, že Litavka má vodu velmi nestálou,

s častými srážkovými přívaly až povodněmi.

Brdský fenomén

„Brdské vrchy jsou zvláštní tým, že se zničehonic zvedají z okolní pahorkatiny,“ říká jinecký starosta Josef Hála. Ať už dešť přijde odkudkoli, vždycky dopadne na alespoň jednu jejich stranu a ostatní přeletí. „A proto tady potřebujeme rychlé varování, abychom věděli, že jsme to zrovna my, kdo jsou na tapetě,“ dodává bodře. I on potvrzuje, že chování řeky určuje její jméno, a když na to přijde, vytváří si různá koryta tam, kde zrovna potřebuje. „Udělal jsem podél ní naučnou stezku, pak přišla první velká

voda a hned jsme měli informační panel pod vodou,“ vzpomíná Hála.

Abychom věděli...

Varovný povodňový systém financovaný z dotace OPŽP v Jincích nainstalovali v loňském roce. „Funguje to tak, že když dojde k velkému spadu vody v krátkém časovém intervalu a zvednou se hladiny místních toků, dostáváme hlášení ze dvou míst – jinecké čistírny odpadních vod a z čidla na Ohrazenickém potoce. Tam jsme v době před projektem žádné čidlo neměli a při dešti jsme prakticky nikdy nevěděli, jaká je tam situace,“ vysvětluje Hála.

Dnes je měrné čidlo na Ohrazenickém potoce zařazeno

do soustavy čidel provozovaných Českým hydrometeorologickým ústavem. Jinecký varovný povodňový systém je napojen i na obecní rozhlas. „Když se něco semele, dostanu se do rozhlasu přes zabezpečovací kódy, pustím si ho rovnou i z terénu a mohu hned z místa hlásit, co je potřeba,“ objasňuje fungování místního varovného povodňového systému jinecký starosta.

Varovat občany

Když pak taková reálná situace nastane, jde především o to, že v Jincích mají možnost varovat občany žijící v blízkosti řeky. „V dobách, kdy jsme nic takového

ke dispozici neměli, tu mezi těmi, kdo žijí okolo vody, panovala vždycky velká nervozita,“ říká Hála.

Jiná protipovodňová opatření než stávající varovný systém by podle něj v Jincích nešla zrealizovat. „Většina řeky u nás našetří protéká biokoridorem a přímo u ní téměř nikdo nebydlí, takže nás žádné větší problémy nepotkávají,“ konstatuje a pro srovnání zmiňuje odlišnou situaci v sousedních Rejkovicích, ležících neda-leko proti proudu Litavky. „Pro ty, co tam žijí okolo mostu, je to velký problém. Jeden místní už je na velkou vodu vždycky připraven tak, že otevře z obou stran dveře do chalupy, voda mu proletí domem, a když to vyschne,

všechno opraví. Jinou možnost nemá, jinde bydlet nemůže,“ popisuje.

Nová ČOVka

Dalším jineckým projektem financovaným z dotace OPŽP byla rekonstrukce stávající čistírny odpadních vod. „Postavili ji vojáci někdy v osmdesátých letech, možná snad o něco dříve. Já jsem ji převzala, když jsem v roce 2011 nastoupila, a to se rekonstrukční práce chýlily ke konci,“ vysvětluje Miroslava Tichá, ředitelka příspěvkové organizace Služby městyse Jince. „Nebyla jsem tedy u vzniku projektu, ale měla jsem na starosti zkušební provoz i přechod do současného trvalého,“ doplňuje.

Rekonstrukce jinecké čistírny odpadních vod předstávala v podstatě celkové předělání veškeré zastaralé technologie čištění vody, a navíc k tomu vybudování vodovodu a kanalizace ve dvou přilehlých ulicích.

„Prvotním záměrem projektu bylo zlepšit a zkvalitnit čištění vody a rozšířit vodovod a kanalizaci v dalších částech městyse,“ říká Tichá.

Jince mají v současné době 2200 obyvatel a 800 vojáků, městys se totiž nachází na hranicích rozsáhlého vojenského prostoru. „Čistíme i vodu, která přijde od vojáků, a to stále nenaplňujeme současnou kapacitu čistírny, která je

dimenzována pro 4400 ekvivalentních obyvatel. Když se projekt realizoval, počítali jsme, že do Jinců bude umístěn větší počet vojáků, ale to se nestalo. Do budoucna proto řešíme, že bychom mohli čistit vodu i pro okolní vesnice,“ vysvětluje Tichá.

Řeka versus čistírna

Na novou technologii v čistírně si podle jejích slov museli všichni zvyknout. Problémy se jim přesto vždycky nevyhnu, i čistírnu odpadních vod občas potrápí zvýšená hladina Litavky. „Například vloni při lokálních záplavách nás to trochu vypláchno. Nebylo to ale nic zásadního a situaci jsme zvládli,“ přibližuje Tichá.

VYBRANÉ PROJEKTY PODPOŘENÉ

Z OP ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ V OBCI JINCE

Stavební úpravy pro úspory energie ZŠ a MŠ Jince

Celkové náklady	6 506 187 Kč
Celkové uznatelné náklady	3 657 336 Kč
Celková výše podpory	3 108 735 Kč

Varovný povodňový systém

Celková investice	2 927 857,10 Kč
Dotace EU	2 601 470,05 Kč
Dotace SFŽP ČR	153 027,65 Kč
Dotace celkem	2 754 497,70 Kč

Rekonstrukce ČOV a rozšíření vodovodu a kanalizace

Celková investice	36 250 337,88 Kč
Dotace EU	25 533 551,96 Kč
Dotace SFŽP ČR	1 501 973,59 Kč
Půjčka SFŽP ČR	3 003 947,40 Kč

Hlavním účelem Služeb městyse Jince je efektivní a hospodárné využívání a správa majetku městyse. Předmětem činnosti organizace je provozování vodovodů a kanalizací a úprava a rozvod vody, nakládání s odpady a poskytování technických služeb

Městys Jince získal dotaci z OPŽP na výměnu zdroje vytápění a snížení energetické náročnosti budovy úřadu městyse Jince. Projekt byl realizován v letech 2010-2011. Místo původních elektrických kotlů bylo instalováno elektrické tepelné čerpadlo typu vzduch-voda a dále byly vyměněny výplně otvorů a zateplený obvodové konstrukce. Nově zrekonstruována je i budova Služeb městyse Jince.

Služby městyse Jince výhledově chtějí své činnosti rozšířit poskytováním služeb pro zemědělství, zahradnictví, rybníkářství, lesnictví a myslivost, realitní činnost, správa a údržba nemovitostí, provozování tělovýchovných a sportovních zařízení a organizování sportovní činnosti a výrobu a obchod a služeb.

Důležitá varování, nezbytné kontroly

V areálu čistírny se nachází i dešťová nádrž. Při deštích, kdy kanalizační teče více vody než obvykle, pak vodu zachytává do dešťové nádrže, pevnější a větší nečistoty z odpadních vod tak spadnou dolů ke dnu. Voda z dešťové nádrže je pak čištěna stejně jako odpadní vody, které na čistírnu přitečou. Dešťovou nádrž místní pravidelně čistí od naplavených nečistot.

Nepřetržitou obsluhu ČOV v pravém slova smyslu v Jincích nemají. „Čistírnu každý den kontroluje jeden zaměstnanec, který provede i nutné

provozní práce, a jednou do týdne se provádějí údržbové práce ve dvou lidech. Jinak všechno funguje víceméně automaticky. Když se cokoliv stane, dostanu já i obsluha čistírny SMS zprávu na mobil a tím je provoz čistírny hlídán rovnou z několika stran. Například se nedávno stalo, že nám vypadlo dmychadlo,“ popisuje zákulisí dnešního provozu jinecké čistírny odpadních vod Miroslava Tichá.

„Každý pátek pak ještě provádíme kontrolu vodovodních šachet, kde máme měřidla spotřeby vody. Zjistili jsme totiž, že je těžké odhalit, když někde praskne voda, a tak to raději preventivně kontrolujeme,“ dodává.

Dotační chloubou městyse je bezesporu sběrný dvůr s kom-

postárnou. Jeho budování se uskutečnilo v několika etapách.

„Z první dotace jsme vybudovali samotný prostor a vybavili jej potřebným zařízením, v druhé jsme požádali o rozšíření kompostárny a dostali jsme popelnice na bioodpad pro obec a kompostéry k rodinným domkům a v současnosti žádáme o třetí dotaci, ze které bychom rádi zafinancovali další kontejnery na bioodpad, protože těch, kterými disponujeme, je málo a jejich kapacita je nedostatečná,“ říká Tichá. Poptávka stále převyšuje nabídku.

„Kompostéry k rodinným domkům jsme zapůjčovali na vyžádání. Bylo jich 35 a byly celkem rychle rozebrány,“ dodává Tichá. Další popelnice

na bioodpad pak rozmístili v obci a odpad z nich svážejí každých čtrnáct dní. Ve třetí etapě nyní v reakci na žádost jineckých občanů požádali o velkokapacitní kontejnery na bioodpad, které také rozmístí po obci. A společně s nimi i sběrné nádoby na kovy.

„Kovy v současnosti třídíme ve sběrném dvoře, ale takto budou mít občané možnost je odevzdávat kdykoliv na několika místech v obci. Sami si vybudování sběrného dvora a kompostárny pochvalují, už se celkem dobře naučili odpad i třídít a provoz funguje jako všude jinde – kdo tu má trvalý pobyt, využívá sběrný dvůr zdarma, na občanku,“ tvrdí Tichá.

Rychlokompost

Co se provozu kompostárny týče, Tichá říká, že městys sbírá listí, trávu a větve, sváží je z biopopelnice anebo mu je lidé sami vozí.

„Větve si sami štěpkujeme, z jedné z dotací jsme pořídili štěpkovač. Máme míchací vůz, který všechno bioodpad namíchá a naplní do speciálních vaků. V nich se potom hlídá teplota a vlhkost, za kterých tu proběhne stejný proces jako v běžném kompostu, jen o mnoho rychleji – kompost máme hotový za osm týdnů. Tím pádem vyrábíme kompost dvakrát, i třikrát ročně,“ tvrdí Tichá.

Z další dotace pořídí jineckí třídící zařízení na traktor

používaný v kompostárně.

V této třídící lopatě se kompost protřídí a oddělí se větší kusy, čímž se zlepší kvalita výsledného kompostu.

S vlastním kompostem

Na nedostatek kompostu si tedy v Jincích rozhodně nemohou stěžovat a zrovna tak ani na nedostatek možností k jeho využití. „V rámci dotace, která nám byla přiznána, ho používáme k rekultivaci obecních pozemků,“ tvrdí Tichá. Každou chvíli někdo volá a ptá se, jestli může přivést na kompostárnu nebo do sběrného dvora to či ono. Lidé nám sami říkají, že nechtějí odpad vyhazovat jinde, když vidí, že se o úklid v obci staráme. Mě osobně velice těší, že je

A letos už prý díky tomu v Jincích poznali, že lidé opravdu šetří. Kdo si dříve nechával popelnici vyvázet jednou za týden, objednal si už čtrnáctidenní svoz, třídění se začíná projevovat. Je to patrné z výstupů sběrného dvora i z toho, že směsného odpadu ubývá.

zdrojů, což se opravdu povedlo – roste tam krásná tráva.

Tichá nešetří chválou ani na adresu jineckých občanů:

„Úžasné je, že lidé už mají třídění a kompostování zakódované v hlavách. Každou chvíli někdo volá a ptá se, jestli může přivést na kompostárnu nebo do sběrného dvora to či ono. Lidé nám sami říkají, že nechtějí odpad vyhazovat jinde, když vidí, že se o úklid v obci staráme. Mě osobně velice těší, že je

nakládání s odpady šetrné k životnímu prostředí oslovilo a že ho praktikují.“

Velká výzva

Miroslava Tichá však v jednu chvíli i nevěřícně zakrouží hlavou. „Jediné, co se nám zatím nepovedlo, je odebírat od lidí i biologický odpad z kuchyně. Zatím ho do kompostárny přijímat nemůžeme, není totiž součástí povolení k provozování kompostárny, ale výhledově bych chtěla na krajském úřadě

VYBRANÉ PROJEKTY PODPOŘENÉ Z OP ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ V OBCI JINCE

Sběrný dvůr a kompostárna

Celková investice	11 950 786,27 Kč
Dotace EU	9 102 184,19 Kč
Dotace SFŽP ČR	535 422,59 Kč
Dotace celkem	9 637 606,78 Kč

Rozšíření kompostárny (nákup kompostérů, popelnic na bioodpad, nástavby na svoz bioodpadu)

Celková investice	1 361 014,20 Kč
Dotace EU	1 144 009,73 Kč
Dotace SFŽP ČR	67 293,99 Kč
Dotace celkem	1 211 303,72 Kč

Pořízení čistícího komunálního vozu

Celková investice	4 653 890 Kč
Dotace EU	3 177 912 Kč
Dotace SFŽP ČR	186 936 Kč
Dotace celkem	3 364 848 Kč

Městys Jince se dlouhodobě věnuje péči o zeleň. I ta byla součástí Programu rozvoje městyse Jince pro roky 2011 až 2014. Program reflektoval většinu potřeb městyse, jakou byly opravy chodníků, komunikací, plynofikace, rekonstrukce bytových jednotek, nákup potřebného vybavení aj. Součástí programu bylo i vybudování turistické a naučné stezky na Plešivec a jeho okolí.

zažádat, zda by bylo možné rozšířit povolení i o tento druh odpadu," plánuje.

Zde ovšem narazila na nepochopení i na neochotu kuchyňský odpad třídit. „Zkoušeli jsme nakoupit několik kompostovacích košíčků do domácností, ve kterých ten odpad vlastně není vidět ani z nich není cítit. Udělali jsme osvětu a našim občanům jsme toto zboží zkusili nabídnout k prodeji, ale zájem byl minimální. Třídění kuchyňského odpadu se tedy zatím nedaří. Je potřeba v tomto směru udělat větší osvětu, více to lidem zafixovat do vědomí," míní.

Vzájemná pomoc

Zafungovat by podle ní v tomto případě mohl i příslib

zpětného odběru vyrobeného kompostu – buď zdarma, anebo levněji, než je k dostání v obchodech. „Když lidem řekneme, že nám pomohou, když i odpad z kuchyně vytrídí, a od nás za to dostanou hotový kompost, mohla by to být dostatečná motivace," uvažuje do budoucna. Zatím se totiž vzniklý kompost v rámci dotace musí vrátit na obecní pozemky. Lidé by o něj ale zájem měli, a tak v Jincích čekají, až skončí pětiletá udržitelnost projektu a budou s kompostem moci naložit zcela po svém.

„Kompost musíme vzorkovat v laboratorii a vzhledem k jeho kvalitě uvažujeme, že až lhůta udržitelnosti uplyne,

necháme si kompost certifikovat," říká Tichá. Odvážet kompost na skládku by totiž bylo více než nehorázné.

Osvěta přináší své plody

Osvětu v Jincích dělají prostřednictvím místního zpravodaje, ale třeba i letáčků do schránky. „Ono prostě trvá, než se to lidem dostane do hlav," vysvětluje Tichá, ale optimismus jí rozhodně nechybí. „Já ten vývoj vidím dobrým směrem. Představte si, že u nás máme vlastní známkový systém na svoz popelnic. Nevybíráme poplatky na hlavu, ale lidé si kupují známky podle toho, jak často chtějí popelnice vyvážet – jestli chtějí měsíční svoz, čtrnáctidenní, týdenní..."

A letos už prý díky tomu v Jincích poznali, že lidé opravdu šetří. Kdo si dříve nechával popelnici vyvážet jednou za týden, objednal si už čtrnáctidenní svoz, třídění se začíná projevovat. Je to patrné z výstupu sběrného dvora i z toho, že směsného odpadu ubývá.

Sběrný dvůr je in

„Sběrné dvory jsou dneska hit," říká jinecký starosta Josef Hála. „Já když jsem sem přišel, tak dvakrát do roka, na jaře a na podzim, všichni něco někam sváželi – takový pelmel, televize s lednicemi mezi odpadem a ojetými pneumatikami. Polovinu toho si vždycky našťěstí odvezl někdo zpátky

domů, ale přesto nás to každý rok stálo spoustu peněz. Tak jsem hledal levnější a normálnější způsob, jak s odpadem nakládat, až jsem narazil na možnost získat dotaci z OPŽP a vybudovat sběrný dvůr," vzpomíná a pokračuje: „Levnější to sice není, ale také to není dvakrát do roka, ale vlastně dvakrát do týdne, kdy má sběrný dvůr otevřeno. Od té doby, co máme traktor, navíc dost ušetříme, protože si hodně věcí děláme sami a nemusíme si na to nikoho najímat. Rádi bychom tu měli i podzemní kontejnery na tříděný odpad, což by technicky sice bylo proveditelné, ale museli bychom navýšit množství odpadu a na to tu žije příliš málo lidí."

I Hála se zamýšlí nad potřebnou osvětou. „Je potřeba věnovat

jí více času i úsilí, ale jdeme na to už od raného věku. Na sběrný dvůr vodíme děti ze školky i ze školy, učíme je to od malička. Když se pak doma zeptají, proč se u nich netřídí, rodiče se nad tím určitě zamyslí," přemítá.

S dotacemi tu rozhodně nekončí

Podtrženo sečteno, o Jincích se nedá říci nic jiného, než že dotaci z OPŽP skutečně umějí využívat. A tím jejich výčet zdaleka nekončí. Finance získané z OPŽP tu putovaly také do zateplení školky a nákupu tepelného čerpadla na její vytápění, totéž čeká letos v létě i místní základní škola.

Zatepleno je i společenské centrum Josefa Slavíka a úřad městyse, školka navíc na SFŽP prošla hodnocením na dotaci na environmentální vzdělávání, na sídlišti byla ve dvou etapách zregenerována tamější zeleň. Dopady u projektů energetických úspor jsou jasné.

„Zaprve se hodně ušetří a zadruhé je to hodně ekologické," říká jinecký starosta Josef Hála. A zeleň? „Lidem se lépe žije, když jsou jí obklopeni," dodává.

Díky zametacímu vozu pořízenému z jiné dotace OPŽP se jim v Jincích i lépe dýchá a z dalších dotací pořídili také nástavbu na svážení bioodpadu. <

> ECHO

Kulíkův rybník

Kulíkův rybník u Pelhřimova vyloví rybáři. Rybník leží na hranicích Pelhřimova ve směru na Rynárec. Důvodem je chystané vypuštění rybníka a jeho následné odbahnění. Kulíkův rybník je důležitý především pro rybáře, kteří ho mají pronajatý od města a mají v něm nasazeny ryby. „S odbahněním jsme počítali až na podzim, ale město prý získalo na opravu dotaci z Operačního programu Životní prostředí," řekl předseda pelhřimovského rybářského svazu Milan Macura.

Sesuvy půdy

Na padesát sesuvů půdy ohrohuje Vsetiňany. Až 150 metrů je odhadovaná délka nového sesuvu, který se po zimě dal do pohybu ve vsetínské místní části Ohýřov. Vedení města odhaduje, že nestabilních míst je ve Vsetíně až pět desítek. Na jejich zmapování nyní pracují geologové. „Prostřednictvím Operačního programu Životní prostředí budeme moci získat prostředky na sanaci sesuvů až do výše sta procent nákladů," prozradil místostarosta Vsetína Tomáš Pířka. Je to také důvod, proč vedení města geology pozvalo.

Rozdali kompostéry

Snazší cestu pro nakládání s odpadem mají teď obyvatelé Holoubkova na Rokycansku. Po získání dotace tamější představitelé nakoupili 230 kompostérů a 2 štěpkovače. Všechny už mají své majitele. Po pěti letech užívání zůstanou u občanů. „V loňském roce jsme připravili projekt, který nesl název Efektivní nakládání s bioodpadem. Zažádali jsme o dotaci a nakoupili kompostéry a štěpkovače," konstatoval starosta Lukáš Fišer. „Celkové náklady činily 740 tisíc korun. Z Operačního programu Životní prostředí jsme získali 610 tisíc, zbylou částku jsme uhradili z obecních peněz," dodal.

VYBRANÉ PROJEKTY PODPOŘENÉ Z OP ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ V OBCI JINCE

Revitalizace zeleně mestyse Jince

Celkové náklady	2 221 626 Kč
Celkové uznatelné náklady	1 976 488 Kč
Celková výše podpory	1 383 541 Kč

Regenerace sídlištní zeleně – Jince

Celkové náklady	1 710 564 Kč
Celkové uznatelné náklady	1 710 564 Kč
Celková výše podpory	1 453 980 Kč

Pořízení nízkoemisního spalovacího zdroje a snížení energetické náročnosti budovy polyfunkčního domu Jince

Celkové náklady	1 049 825 Kč
Celkové uznatelné náklady	862 219 Kč
Celková výše podpory	775 997 Kč

Netradiční formou:

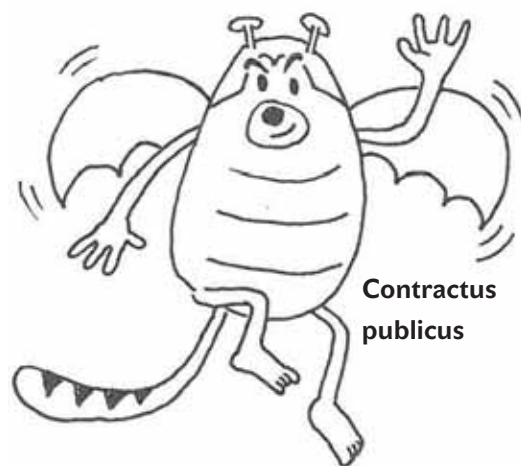
Pravidla pro žadatele a příjemce z OP Životní prostředí

DÍL DRUHÝ: DRUHY ZAKÁZEK A ŘÍZENÍ

text: PRÁVNÍ ODBOR SFŽP ČR
autor obrázků: TOMÁŠ MIKULECKÝ

Druhý díl netradiční příručky pracovníků právního odboru Státního fondu životního prostředí se věnuje druhům veřejných zakázek a zadávacích řízení a některým důležitým právním institutům v procesu zadávacího řízení.

V netradiční příručce vystupuje pan Zakázka, což je hodný, milý a poctivý pán, který občas z nevědomosti chybí, a jeho věrný kamarád, roztomilý neposedné zvířátko Contractus publicus, které občas provede nějakou neplechu a rádo si vše ulehčuje.

Contractus publicus

pan Zakázka

Aby to nebylo tak jednoduché, je třeba se při zadávání veřejné zakázky zaměřit na to, jaká je cena za její plnění. Z tohoto hlediska pak rozlišíme, zda se jedná o nadlimitní či podlimitní veřejnou zakázku, nebo o veřejnou zakázku malého rozsahu.

Nadlimitní veřejná zakázka je ta nejdražší a administrativně nejnáročnější veřejná zakázka ze všech, a právě proto je třeba se věnovat její přípravě a administraci s náležitou péčí. Její hodnota je ve srovnání s dalšími dvěma suverénně nejvyšší. Samozřejmě není nadlimitní jako nadlimitní, a proto je nezbytné zaměřit se při jejím určení na to, zda jde o dodávky, služby, či stavební práce, neboť každá z nich potřebuje pro

dosažení nadlimitního prahu jinou hodnotu.

Podlimitní veřejná zakázka je jakási prostřední skupina zakázek, jejichž administrace není již tolik náročná. Když je dosažen práh hodnoty pro podlimitní zakázku, musí se postupovat podle zákona. Zákon tak pro podlimitní zakázku obsahuje částečnou speciální úpravu, aby bylo možné ji zadat jednodušeji než zakázku nadlimitní.

Veřejná zakázka malého rozsahu je z pohledu zadavatelů bezesporu nejmilejší veřejnou zakázku. Její kouzlo spočívá v tom, že se nemusí postupovat podle zákona, neboť nedosahuje požadovaného limitu pro

podlimitní zakázku. Aby to ovšem nebylo tak jednoduché, přichystal Fond všeobecná Pravidla pro žadatele a příjemce dotace (dále jen PrZaP), podle kterých musí zadavatelé i u této zakázky postupovat, aby mohli o dotaci úspěšně žádat.

Za zvláštní kategorii můžeme považovat „významné veřejné zakázky“, kterými mohou být některé jak nadlimitní, tak i podlimitní veřejné zakázky. Rozhodujícím je totiž druh zadavatele, neboť pro různé zadavatele jsou limity pro významné zakázky rozdílné. Zároveň je lhůtejší, o jaký druh zakázky se jedná (zda o služby, dodávky, či stavební práce). Některé lhůty u významných veřejných zakázek (např. lhůta pro podání nabídek) se prodlužují o polovinu.

Finanční limity pro zjištění, zda je vaše veřejná zakázka zakázkou podlimitní, či zakázkou malého rozsahu, lze najít v § 12 odst. 2 a 3 zákona. Přesné vymezení limitů pro nadlimitní zakázku je upraveno v § 12 odst. 1 zákona a v nařízení vlády.¹ Významné zakázky a jejich limity jsou stanoveny v § 16a zákona.

¹ Nařízení vlády č. 77/2008 Sb., o stanovení finančních limitů pro účely zákona o veřejných zakázkách, o vymezení zboží pořízovaného Českou republikou – Ministerstvem obrany, pro které platí zvláštní finanční limit, a o přepočtech částek stanovených v zákoně o veřejných zakázkách v eurech na českou měnu.

Druhy veřejných zakázek

Jak asi tušíte z nadpisu, je tu další rozdělení veřejných zakázek, tentokrát z hlediska toho, za co chce zadavatel svoje peníze utratit. Zákonodárce byl tak pečlivý, že mu při určování předmětu veřejné zakázky neunikla ani myš (s výjimkou předpokládaných zákonných výjimek). Není pak překvapením, že vše, co chce zadavatel pořídit za veřejné peníze, lze zařadit do některé z následujících kategorií.

Veřejná zakázka na dodávky

Jedná se o nákup veškerého zboží, které chce zadavatel získat, ať už se jedná o tužky, tiskárny, auta, či helikoptéry (samozřejmě bez zbraňových systémů). Nad rámec toho se bude o dodávky jednat i v případě nájmu věci, případně leasingu, tedy například nájmu auta či tolik potřebné helikoptéry a nájmu s právem následné koupě.

Aby to nebylo tak jednoduché, patří sem i některé služby a stavební práce, které ovšem nejsou základním účelem veřejné zakázky na dodávky. Tak například zprovoznění dodávané věci či její namontování jsou sice služby, ale souvisejí s dodávkou tak moc,

že jsou prostě také dodávkou (v některých případech mohou být tyto služby dokonce dražší než samotná dodávka).

Veřejná zakázka na stavební práce

Jedná se nejčastěji o zhotovení stavby jako celku, které je výsledkem stavebních a montážních prací (např. postavení víceúčelové sportovní haly). Patří sem ale i provedení samotných stavebních prací, aniž by jimi došlo ke zhotovení celé stavby (typicky opravy již postaveného objektu). Pravdou je, že stavební práce se neudělají jen tak bez přípravy, a tak na vše myslí Legislativce (vzdálený příbuzný našeho Contracta publica) zahrnul do této kategorie i projektovou a inženýrskou činnost, která zhotovení stavby, případně stavební práce naplánuje.

Samozřejmě může nastat situace, kdy je k provedení stavebních prací nezbytné dodat nějaké zboží či vykonat nějaké služby, typicky nákup materiálu. V takovém případě není nutné zahájit zadávací řízení na samostatnou veřejnou zakázku a vše se zadá najednou jako stavební zakázka.

Veřejná zakázka na služby

Je to v podstatě vše ostatní, co nelze označit jako veřejnou zakázku na dodávky nebo stavební práce.

Vlastně zase až tak jednoduché to není. Opět se může stát, že pod veřejnou zakázku na služby bude spadat i dodávka zboží či stavební práce. U dodávek to bude platit, pokud hodnota služeb bude vyšší, zatímco u stavebních prací nesmí být tyto práce základním účelem zakázky a současně musí být nezbytné pro provedení služby.

Vymezení veřejných zakázek podle jejich předmětu je upraveno v ustanovení § 8, § 9 a § 10 zákona.

Druhy zadávacích řízení

Aby byl zadavatel schopen utratit veřejné peníze za vysněné dodávky, služby či stavební práce, musí v případě nadlimitních a podlimitních veřejných zakázek postupovat způsobem, který mu předepisuje zákon. Zde jsou uvedeny nejdůležitější pojmy, kterým se zadavatelé při svém nákupu nevyhnou.

Otevřené řízení

Jak už název napovídá, jedná se o nejtransparentnější a zároveň nejpřísnější režim zadávání. V tomto řízení lze zadat veškeré veřejné zakázky, a to bez ohledu na výši jejich předpokládané hodnoty. Této veřejné zakázce se mohou účastnit všichni dodavatelé, kteří o ni mají zájem, neboť je otevřena všem potenciálním dodavatelům.

Užší řízení

I tohoto řízení se mohou účastnit všichni potenciální dodavatelé, nicméně jak asi tušíte z jeho názvu, v něčem se od otevřeného řízení liší. Odlišnost je v tom, že zadavatel vyzve k předložení nabídky pouze ty dodavatele,

kterí v rámci první fáze prokázali požadovanou kvalifikaci (dodavatel tonerů asi nebude kvalifikovaný ke stavbě víceúčelové sportovní haly, i když i to se u nás může stát). Následně pak zadavatel vybírá nejvhodnějšího dodavatele z užšího výběru, což údajně snižuje administrativu.

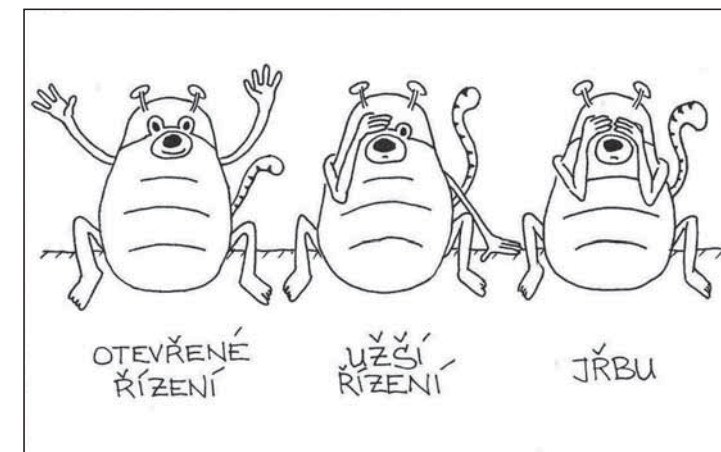
Zjednodušené podlimitní řízení

Jak už název napovídá, jedná se o řízení, které je oproti předchozím dvěma řízením jednodušší. Kouzlo zjednodušeného podlimitního řízení spočívá v tom, že v jeho průběhu není nutné dodržovat tak přísné podmínky týkající se zejména lhůt, kvalifikace a povinností v oblasti zveřejňování a dále že na uchazeče jsou kladeny mnohem méně přísné nároky v případě prokazování kvalifikace. Použití tohoto typu řízení je možné jak u zakázky na dodávky, tak na služby či stavební práce, avšak s tím omezením, že se vždy bude jednat o podlimitní veřejnou zakázku. U stavebních prací navíc nesmí předpokládaná hodnota přesáhnout 10.000.000 Kč.

Jednací řízení bez uveřejnění

Jedná se o nejméně formalizované řízení, které je ovšem možné použít pouze ve výjimečných případech uvedených v zákoně. Jedná se zejména o následující případy.

V první řadě je možné toto řízení použít tehdy, pokud v původním zadávacím řízení nebyly podány žádné nabídky nebo byly podány pouze takové nabídky, které nesplňovaly požadavky na předmět plnění (dodavatel nabízel něco zcela jiného, než chtěl zadavatel

získat). Podmínkou pro takové zadání je však rychlá reakce zadavatele, neboť je třeba zahájit jednací řízení bez uveřejnění bezodkladně a bez podstatné změny zadávacích podmínek.

Jednací řízení bez uveřejnění je však nejčastěji používáno k zadávání tzv. „víceprací“, které se vyskytnou při zadávání zakázky na stavební práce. Hlavní podmínkou je, že tyto vícepráce nesmí přesáhnout svou hodnotou 30 % ceny původní veřejné zakázky a musí být zadány témuž dodavateli. Často se tyto dvě podmínky považují za jediné podmínky pro zadání v jednacím řízení bez uveřejnění, nicméně tak tomu v žádném případě není. Současně musí totiž být splněny i další požadavky, jejichž splnění už není tak jednoduché. Jde o tzv. okolnosti, které zadavatel jednající

s náležitou péčí nemohl předvídat, a dále nezbytnost a nemožnost technického a ekonomického oddělení od původní veřejné zakázky.

Jednací řízení bez uveřejnění lze též použít tehdy, pokud existuje nějaké výhradní právo k předmětu plnění (např. autorské právo). V takovém případě totiž nelze soutěžit jiného dodavatele, neboť výhradní právo má právě a jen autor.

Velice užitečná je pak možnost použít tento druh zadávacího řízení v případě nějaké naléhavé události, kterou nebylo možné předvídat a kterou zadavatel nezpůsobil. Typicky se bude jednat o živelní pohromu (sesuv půdy na silnici po přivalových deštích apod.), kdy je třeba reagovat rychle a zahájení standardního zadávacího řízení není z důvodu možného prodloužení efektivní.

Zakázka menší hodnoty dle PrŽaP

Jak je patrné, tento druh zadávacího řízení není obsažen v zákoně, nýbrž v PrŽaP, které jsou průběžně aktualizovány. V tomto řízení jsou zadávány veřejné zakázky, které jsou dle zákona považovány za veřejné zakázky malého rozsahu, a tudíž se na ně pravidla uvedená v zákoně s určitými výjimkami nevztahují (mezi tyto výjimky patří např. dodržení zásad transparentnosti, rovného zacházení, zákazu diskriminace a zákazu dělení veřejných zakázek pod limity uvedené v zákoně). Horním limitem zakázky menší hodnoty je spodní limit podlimitní veřejné zakázky, tedy 2.000.000 Kč u dodávek a služeb a 6.000.000 Kč u stavebních prací.

Druhy zadávacích řízení jsou upraveny v ustanovení § 21 zákona. Podmínky použití jednací řízení bez uveřejnění jsou upraveny v ustanovení § 23 zákona.

Popis institutů v rámci zadávání veřejných zakázek

Vymezení veřejných zakázek podle jejich předmětu je upraveno v ustanovení § 8, § 9 a § 10 ZVZ.

Povinnosti zadavatele při uveřejňování veřejné zakázky

Zveřejnění zahájení zadávacího řízení je základním prostředkem k upozornění všech potenciálních uchazečů, že se mohou o veřejnou zakázku ucházet. Následné uveřejňování ostatních dokumentů souvisejících se zadávacím řízením zadavatelem je poté nástrojem sloužícím k zajištění informovanosti uchazečů o dalším průběhu zadávacího řízení. Transparentnost veřejných zakázek je naplněna, jen pokud zadavatel aktivně zveřejňuje in-

formace o všech klíčových fázích zadání a realizace zakázky. Každý zadavatel by si měl uvědomit, že porušením svých povinností při uveřejňování veřejné zakázky dochází k nerespektování zásady transparentnosti a rovného přístupu k informacím o veřejných zakázkách.

PrŽaP vyžadují, aby zadavatel v určitých případech dodržel určité zvláštní povinnosti i v rámci uveřejňování veřejné zakázky malého rozsahu (tedy u veřejné zakázky mimo režim zákona), a to tehdy, pokud je zadavatelem obec nebo kraj,

Předmět veřejné zakázky

Předmětem veřejné zakázky je úplatné poskytnutí dodávek či služeb nebo úplatné provedení stavebních prací. V obecné rovině lze tedy veřejné zakázky rozdělit na tři skupiny: na veřejné zakázky na dodávky, na stavební práce a na služby. Řádné stanovení předmětu veřejné zakázky je ve spojení se zařazením veřejné zakázky do správné kategorie veřejných zakázek podle výše její předpokládané hodnoty (zakázka malého rozsahu, podlimitní zakázka, nadlimitní zakázka) klíčem k tomu, aby zadavatel správně zvolil, zda je oprávněn v následném zadávacím řízení využít zákonné výjimky a zadat veřejnou zakázku mimo režim zákona (při dodržení podmín-

ky zachování obecných zásad zadávacího řízení), nebo zda je povinen veřejnou zakázku zadat výhradně v režimu zákona. Pokud by např. zadavatel nesprávně určil, že se jedná o veřejnou zakázku na stavební práce v hodnotě 3.000.000 Kč a postupoval by s ohledem na toto nesprávné určení podle zákonné výjimky mimo režim zákona, tedy v méně přísném režimu, dopustil by se v případě, že by se ve skutečnosti jednalo o veřejnou zakázku na služby v hodnotě 3.000.000 Kč, závažného pochybení, poněvadž v takovém případě by byl povinen postupovat výhradně v režimu zákona, který je pro zadavatele přísnější. Je tedy vhodné proces řádného určení druhu veřejné zakázky neuspěchat.

Podrobná úprava uveřejňování veřejných zakázek v režimu ZVZ je obsažena v ustanovení § 146, § 147 a § 147a ZVZ a vyhlášce č. 133/2012 Sb., o uveřejňování vyhlášení pro účely ZVZ a náležitostech profilu zadavatele.

Kvalifikace

Kvalifikace je základním prostředkem zadavatele ke zjištění, zda je dodavatel schopen splnit závazky plynoucí z předmětu veřejné zakázky. Zadavatel musí při zadávání veřejné zakázky myslet na to, že právě prostřednictvím kvalifikace získává určitou míru jistoty, že dodavatel, který jím stanovenou kvalifikaci splní, bude odborně způsobilý pro plnění veřejné zakázky, a nebude tak nemile překvapen v průběhu realizace veřejné zakázky.

Ve většině případů zadávacích řízení je posouzení kvalifikace předpokladem pro posouzení a hodnocení nabídek, to znamená, že jsou hodnoceny pouze nabídky uchazečů, kteří splnili kvalifikaci. Výjimku tvoří užší ří-

zení, jednací řízení s uveřejněním a soutěžní dialog, kde je prokázání kvalifikace předpokladem pro samotnou účast dodavatele v takovém druhu zadávacího řízení.

Základní povinností zadavatele je vždy stanovit kvalifikaci tak, aby požadavky na prokázání splnění kvalifikačních předpokladů byly beze zbytku odůvodněny předmětem plnění veřejné zakázky. Zadavatel si musí uvědomit, že způsob nastavení kvalifikace je ve vysoké míře způsobilý omezit okruh potenciálních dodavatelů, a tedy omezit hospodářskou soutěž, zadavatel proto musí kvalifikaci stanovit vždy přiměřeně k předmětu veřejné zakázky, aby byla respektována především zásada zákazu diskriminace.

Bližší úprava kvalifikace je obsažena v ustanovení § 53 ZVZ (základní kvalifikační předpoklady), § 54 ZVZ (profesní kvalifikační předpoklady) a § 56 ZVZ (technické kvalifikační předpoklady).

Hodnocení nabídek

Při hodnocení nabídek postupuje hodnotící komise vždy způsobem, který zadavatel stanovil v zadávacích podmínkách, tedy v případě, že zadavatel zvolil jako základní hodnotící kritérium „nejnižší nabídkovou cenu“, seřadí jednotlivé nabídky podle výše nabídkové ceny a jako nejvhodnější vyhodnotí tu, která obsahuje nejnižší cenu; naopak v případě, že zadavatel

zvolil jako základní hodnotící kritérium „ekonomickou výhodnost nabídky“, hodnotí komise nabídky podle všech hodnotících kritérií při zohlednění procentuálních vah a v souladu se způsobem hodnocení, který je obsažen v zadávacích podmínkách, přičemž vítěznou se stává ekonomicky nejvýhodnější nabídka. Kritérium ekonomické výhodnosti nabídky se zadavatelům nabízí zejména v případech,

kdy jim kromě toho, kolik budou muset za realizaci zaplatit, výrazně záleží také na ostatních parametrech plnění, např. na tom, jaká bude jeho technická úroveň, popř. na jeho estetických a funkčních vlastnostech nebo na dodací lhůtě. V této fázi zadávacího řízení je důležité zejména to, aby hodnotící komise přistupovala k uchazečům vždy rovným způsobem a aby byl proces hodnocení transparentní.

Archivace dokumentů

Uchovávání dokumentace o veřejné zakázce je velmi důležité. Pouze tehdy, pokud je zadavatel schopen řádně prokázat pomocí uchovaných záznamů o učiněných úkonech v zadávacím řízení, jak zadávací řízení probíhalo, může se účinně bránit proti všem případným nedostatkům namítaným příslušnými orgány, které jsou oprávněny kontrolovat, a to i několik let zpětně, postup zadavatele při zadávání veřejné zakázky. Všechny dokumenty související s veřejnou zakázkou je zadavatel povinen uchovávat po dobu 10 let, a to i v případě, že zadávací řízení neskončilo uzavřením smlouvy, ale bylo zrušeno. Neuchování dokumentace o veřejné zakázce a záznamů o úkonech učiněných elektronicky je správním deliktem zadavatele, za který může být zadavatel pokutován až do výše 10.000.000 Kč.

Uchovávání dokumentace o veřejné zakázce je upraveno v ustanovení § 155 zákona. Co se rozumí dokumentací o veřejné zakázce, je vymezeno v ustanovení § 17 písm. v) zákona.

Administrace řízení

Zadáváním veřejné zakázky rozumíme závazný postup zadavatele v zadávacím řízení až do uzavření smlouvy nebo zrušení zadávacího řízení. Proces zadávání veřejných zakázek a průběh zadávacího řízení se liší případ od případu. Prvním krokem zadavatele, který uvažuje o vyhlášení zadávacího řízení, je bezpochyby výběr jeho druhu, který ovlivňuje především předmět veřejné zakázky, předpokládaná hodnota veřejné zakázky a charakteristika zadavatele (veřejný, sektorový, dotovaný). Zvolený druh zadávacího řízení následně definuje povinnosti zadavatele při

uveřejňování veřejné zakázky, vymezuje požadavky na prokázání kvalifikačních předpokladů, stanovuje lhůtu pro podání nabídky, pomáhá určit způsob hodnocení nabídek a ovlivňuje i další povinnosti zadavatele při zadávání veřejné zakázky. Po vyhlášení zadávacího řízení zadavatel z procesního hlediska realizuje sám, popř. prostřednictvím jím zvolené komise, několik kroků, přičemž mezi základní lze zařadit přijímání nabídek, jmenování komise pro otevírání obálek a hodnotící komise, otevírání obálek, hodnocení nabídek, rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky a samotné uzavření smlouvy.

Zadavatel je oprávněn nechat se při výkonu práv a povinností souvisejících se zadávacím řízením zastoupit jinou osobou (právníkou či fyzickou), ať již z důvodu, že např. nedisponuje potřebným personálem, popř. z časových důvodů, nebo z důvodu absence potřebných znalostí problematiky zadávání veřejných zakázek. Zadavatel však musí mít na paměti, že i v případě, že se nechá zastoupit, není zbaven odpovědnosti za do držování zákona. Pouze řádná administrace zadávacího řízení je klíčem k poskytnutí dotace ve výši, v jaké byla zadavatelem předpokládána.

Stále vás naše povídání baví? Doufáme, že ano, proto se na vás těšíme v našem třetím pokračování, které bude o úskalích zadávacích řízení, poradíme vám některé figle, jak na úspěšné zadávání veřejných zakázek, a nakonec vám stručně popíšeme průběh zadávacího řízení a vysvětlíme vám, jaké dokumenty jsou pro úspěšné zadávání veřejných zakázek v OPŽP důležité.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Harmonogram výzev Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 na rok 2015

Identifikace specifického cíle		Zaměření výzvy		Nastavení výzvy		
Prioritní osa	Specifický cíl	Podporované aktivity	Cílové skupiny	Druh výzvy	Předpokládané datum zahájení příjmu žádostí	Předpokládané datum ukončení příjmu žádostí
1	1.1 Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a vnos znečišťujících látek do povrchových a podzemních vod	dle projektů v 1. fázi fázovací výzvy OPŽP 2007–2013	veřejný sektor	2. fáze fázovací výzvy, nehodnocená výzva, průběžná (nesoutěžní)	14. 8. 2015	13. 11. 2015
	1.2 Zajistit dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství					
	1.1 Snížit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a vnos znečišťujících látek do povrchových a podzemních vod	bez omezení, dle PD	veřejný sektor	kolová (soutěžní)	15. 10. 2015	5. 1. 2016
	1.2 Zajistit dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství	bez omezení, dle PD	veřejný sektor	kolová (soutěžní)	15. 10. 2015	5. 1. 2016
2	1.3 Zajistit povodňovou ochranu intravilánu	omezení na aktivity 1.3.2, 1.3.3 a bezpečnostní přelivy v 1.3.4	veřejný sektor, správci toků, ČR – prostřednictvím organizačních složek státu a jimi zřízených příspěvkových organizací	kolová (soutěžní)	14. 8. 2015	13. 11. 2015
	1.4 Podpořit preventivní protipovodňová opatření	omezení na aktivitu 1.4.3 dle PD	veřejný sektor	kolová (soutěžní)	14. 8. 2015	13. 11. 2015
	2.1 Snížit emise z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek	bez omezení, dle PD	vlastníci rodinných domů prostřednictvím krajů jako příjemců	průběžná (nesoutěžní)	14. 8. 2015	30. 9. 2015
	2.2 Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek	bez omezení, dle PD	vlastníci a provozovatelé stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší	kolová (soutěžní)	14. 8. 2015	13. 11. 2015
3	2.3 Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší a souvisejících meteorologických aspektů	bez omezení, dle PD	veřejný sektor	kolová (soutěžní)	15. 10. 2015	5. 1. 2016
	3.2 Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů	aktivity 3.2.1 a 3.2.2	kraje, města, obce, původci odpadu, podnikatelské subjekty	kolová (soutěžní)	14. 8. 2015	13. 11. 2015
	3.2 Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů	aktivity 3.2.3	kraje, města, obce, původci odpadu, podnikatelské subjekty	kolová (soutěžní)	15. 10. 2015	5. 1. 2016
	3.3 Rekultivovat staré skládky	bez omezení, dle PD	kraje, města, obce	kolová (soutěžní)	15. 10. 2015	5. 1. 2016
	3.4 Dokončit inventarizaci a odstranit ekologické zátěže	aktivity 3.4.1	subjekty zajišťující inventarizaci kontaminovaných míst	průběžná (nesoutěžní)	14. 8. 2015	15. 1. 2016
	3.4 Dokončit inventarizaci a odstranit ekologické zátěže	aktivity 3.4.2 a 3.4.3	subjekty zajišťující odstraňování ekologických zátěží	kolová (soutěžní)	14. 8. 2015	13. 11. 2015
4	3.5 Snížit environmentální rizika a rozvíjet systémy jejich řízení	bez omezení, dle PD	subjekty angažující se v oblasti omezování environmentálních rizik	kolová (soutěžní)	15. 10. 2015	5. 1. 2016
	4.1 Zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území	bez omezení, dle PD	orgány ochrany přírody pro chráněná území národního významu a území soustavy NATURA 2000	průběžná (nesoutěžní)	14. 8. 2015	31. 12. 2016
	4.1 Zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území	bez omezení, dle PD	vlastníci a nájemci pozemků	kolová (soutěžní)	14. 8. 2015	14. 10. 2015
	4.2 Posílit biodiverzitu	bez omezení, dle PD	vlastníci a nájemci pozemků, orgány státní správy a organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny		14. 8. 2015	14. 10. 2015
	4.3 Posílit přirozené funkce krajiny	Zprůchodnění migračních bariér pro vodní živočichy a opatření k omezování úmrtnosti živočichů spojené s rozvojem technické infrastruktury – vyplývající z koncepce zprůchodnění říční sítě	vlastníci a správci pozemků, správci povodí a správci vodních toků		14. 8. 2015	31. 12. 2016
		Revitalizace a podpora samovolné renaturace vodních toků a niv, obnova ekostabilizačních funkcí vodních a na vodu vázaných ekosystémů – vyplývající z POP	vlastníci a správci pozemků, správci povodí a správci vodních toků		14. 8. 2015	31. 12. 2017
	4.3 Posílit přirozené funkce krajiny	bez omezení, dle PD	vlastníci a správci pozemků, organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny		14. 8. 2015	14. 10. 2015
	4.4 Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech	bez omezení, dle PD	orgány veřejné správy, vlastníci a správci pozemků		14. 8. 2015	14. 10. 2015
5	5.1 Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie	bez omezení, dle PD	vlastníci veřejných budov		15. 10. 2015	5. 1. 2016
	5.2 Dosáhnout vysokého energetického standardu nových veřejných budov	bez omezení, dle PD	stavebníci		15. 10. 2015	5. 1. 2016

Toto je zkrácená podoba Předběžného harmonogramu výzev pro OPŽP na rok 2015. Jeho úplná podoba s mnoha dalšími užitečnými informacemi je k dispozici na stránkách www.opzp.cz

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Číslo výzvy v MS 2014+: 05_15_001

Název výzvy v MS 2014+: MŽP_1. výzva, PO1, SC 1.1, průběžná

1. VÝZVA¹⁾ Ministerstva životního prostředí

k podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 podporovaných z Fondu soudržnosti

Žádosti o podporu v rámci **prioritní osy 1, investiční priority 1, SC 1.1** jsou v informačním systému **koncového příjemce** (dále jen IS KP14+) zpřístupněny a přijímány **od 14. srpna 2015 do 13. listopadu 2015.**

Výzva se vztahuje na individuální projekty (celkové způsobilé výdaje projektu do 50 mil. eur). Minimální výše způsobilých realizačních výdajů činí 1 000 000 Kč (bez DPH).

Výzva je průběžná, nesoutěžní.

Alokace (maximální celková dotace z prostředků EU) na schválené projekty je vyhlášena ve výši 750 mil. Kč.

Žádosti o podporu musí být v souladu s **Programovým dokumentem OPŽP 2014–2020, Pravidly pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020** a výzvou pro podávání žádostí.

Prioritní osa 1: Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní

Specifický cíl 1.1: Snižit množství vypouštěného znečištění do povrchových i podzemních vod z komunálních zdrojů a vnos znečišťujících látek do povrchových a podzemních vod

Popis podporovaných aktivit:

- aktivita 1.1.1:** výstavba kanalizace za předpokladu existence vyhovující čistírný odpadních vod v aglomeraci, výstavba kanalizace za předpokladu související výstavby, modernizace a intenzifikace čistírný odpadních vod včetně decentralizovaných řešení likvidace odpadních vod (domovní čistírný odpadních vod nebudou podporovány),
- aktivita 1.1.2:** výstavba, modernizace a intenzifikace čistíren odpadních vod.

V rámci výzvy budou podporovány projekty, jejichž předmětem je realizace druhé fáze projektu, kdy první fáze byla či je realizována a podporována z Operačního programu Životní prostředí 2007–2013 v rámci LXI. výzvy.

Žádosti o podporu musí být konzistentní se žádostí o podporu, která byla podaná do Operačního programu Životní prostředí 2007–2013 v rámci LXI. výzvy. Předmětem hodnocení je projekt jako celek (obě fáze) dle uveřejněných hodnotících kritérií, která byla použita pro hodnocení projektů podaných do LXI. výzvy.

V souladu s žádostí podanou do LXI. výzvy budou v rámci věcných a finančních cílů projektu stanoveny dvě jasné definované fáze (technická a finanční), přičemž předmě-

tem podpory této výzvy je pouze 2. fáze projektu. Projekt bude považován za dokončený, pouze budou-li obě fáze ukončeny v příslušných časových horizontech vyplývajících pro dané programové období. Příjemce podpory v žádosti doloží, že splňuje podmínky provozování infrastruktury dotované z OPŽP včetně infrastruktury související ve smyslu přílohy č. 6 Programového dokumentu OPŽP.

Oprávnění žadatelé:
Oprávněným žadatelem mohou být jen úspěšní příjemci podpory z LXI. fázovací výzvy Operačního programu Životní prostředí 2007–2013.

Hlavní cílové skupiny:
Veřejný sektor.

Cílová území:
Území celé České republiky.

Informace o způsobilosti výdajů:
Detailní informace o věcné a časové způsobilosti výdajů jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Nejzazší datum způsobilosti výdajů projektu je 31. 12. 2023.

Určení výše podpory:
Maximálně 85 % způsobilých nákladů.

Povinné indikátory:
42205 Návrhová kapacita nově vybudovaných a rekonstruovaných ČOV
42201 Délka vybudovaných, kanalizací
C19 Počet obyvatel nově připojených na zlepšené čištění odpadních vod
42112 ENVI Množství vypouštěného znečištění v ukazateli CHSKCr v rámci podpořených projektů

Informace o podmínkách veřejné podpory:
Detailní informace o relevantnosti veřejné podpory jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Omezení v rámci výzvy:
V rámci předmětné výzvy budou přijímány projekty, jejichž předmětem je realizace druhé fáze projektu, kdy první fáze byla či je realizována a podporována z Operačního programu Životní prostředí 2007–2013 v rámci LXI. výzvy.

Seznam příloh k podání žádosti bude vymezen v IS KP14+ a bude upřesněn.

Pro konzultace se může žadatel obracet na Zelenou linku. Číslo na call centrum je 800 260 500, provoz běží ve všední dny od 7.30 do 16.00 (jednotně ve všech krajích). Své dotazy můžete také posílat na dotazy@sfzp.cz.

Všechny závazné dokumenty včetně textu výzvy jsou k dispozici na internetových stránkách OPŽP www.opzp.cz v sekci „Dokumenty“.

Zprostředkující subjekt OP Životní prostředí:

Státní fond životního prostředí ČR
Olbrachtova 2006/9
140 00 Praha 4
tel.: +420 267 994 300
infolinka: 800 260 500

Řídící orgán OP Životní prostředí:

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 10
tel.: +420 267 121 111
fax: +420 267 310 308

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Číslo výzvy v MS 2014+: 05_15_002

Název výzvy v MS 2014+: MŽP_2. výzva, PO1, SC 1.2, průběžná

2. VÝZVA¹⁾ Ministerstva životního prostředí

k podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 podporovaných z Fondu soudržnosti

Žádosti o podporu v rámci **prioritní osy 1, investiční priority 1, SC 1.2** jsou v informačním systému **koncového příjemce** (dále jen IS KP14+) zpřístupněny a přijímány **od 14. srpna 2015 do 13. listopadu 2015.**

Výzva se vztahuje na individuální projekty (celkové způsobilé výdaje projektu do 50 mil. eur). Minimální výše způsobilých realizačních výdajů činí 3 000 000 Kč (bez DPH).

Výzva je průběžná, nesoutěžní.

Alokace (maximální celková dotace z prostředků EU) na schválené projekty je vyhlášena ve výši 50 mil. Kč.

Žádosti o podporu musí být v souladu s **Programovým dokumentem OPŽP 2014–2020, Pravidly pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020** a výzvou pro podávání žádostí.

Prioritní osa 1: Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní

Specifický cíl 1.2: Zajistit dodávky pitné vody v odpovídající jakosti a množství

Popis podporovaných aktivit:

- výstavba a modernizace úpraven vody a zvyšování kvality zdrojů pitné vody včetně výstavby a modernizace systémů (technická opatření) pro ochranu zdrojů pitné vody v jejich bezprostřední blízkosti, sloužících veřejné potřebě,
- výstavba a dostavba přivaděčů a rozvodných sítí pitné vody včetně souvisejících objektů sloužících veřejné potřebě.

V rámci předmětné výzvy budou přijímány projekty, jejichž předmětem je realizace druhé fáze projektu, kdy první fáze byla či je realizována a podporována z Operačního programu Životní prostředí 2007–2013 v rámci LXI. výzvy.

Žádosti o podporu musí být konzistentní s žádostí o podporu, která byla podaná do Operačního programu Životní prostředí 2007–2013 v rámci LXI. výzvy. Předmětem hodnocení je projekt jako celek (obě fáze) dle uveřejněných hodnotících kritérií, která byla použita pro hodnocení projektů podaných do LXI. výzvy. V souladu s žádostí podané do LXI. výzvy budou v rámci věcných a finančních cílů projektu stanoveny dvě jasné definované fáze (technické a finanční), přičemž předmětem podpory této výzvy je pouze 2. fáze projektu. Projekt bude považován za dokončený, pouze budou-li obě fáze ukončeny v příslušných časových horizontech vyplývajících pro dané programové období.

Příjemce podpory v žádosti doloží, že splňuje podmínky provozování infrastruktury dotované z OPŽP včetně infrastruktury související ve smyslu přílohy č. 6 Programového dokumentu OPŽP.

Oprávnění žadatelé:
Oprávněným žadatelem mohou být jen úspěšní příjemci podpory z LXI. fázovací výzvy Operačního programu Životní prostředí 2007–2013.

Hlavní cílové skupiny:
Veřejný sektor.

Cílová území:
Území celé České republiky.

Informace o způsobilosti výdajů:
Detailní informace o věcné a časové způsobilosti výdajů jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Nejzazší datum způsobilosti výdajů projektu je 31. 12. 2023.

Určení výše podpory:
Maximálně 85 % způsobilých nákladů

Povinné indikátory:
CO18 Počet obyvatel nově připojených na zlepšené zásobování vodou

Informace o podmínkách veřejné podpory:
Detailní informace o relevantnosti veřejné podpory jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Omezení v rámci výzvy:
V rámci předmětné výzvy budou přijímány projekty, jejichž předmětem je realizace druhé fáze projektu, kdy první fáze byla či je realizována a podporována z Operačního programu Životní prostředí 2007–2013 v rámci LXI. výzvy.

Seznam příloh k podání žádosti bude vymezen v IS KP14+ a bude upřesněn.

Pro konzultace se může žadatel obracet na Zelenou linku. Číslo na call centrum je 800 260 500, provoz běží ve všední dny od 7.30 do 16.00 (jednotně ve všech krajích). Své dotazy můžete také posílat na dotazy@sfzp.cz.

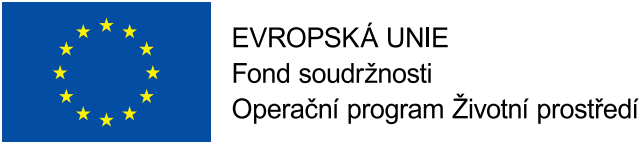
Všechny závazné dokumenty včetně textu výzvy jsou k dispozici na internetových stránkách OPŽP www.opzp.cz v sekci „Dokumenty“.

Zprostředkující subjekt OP Životní prostředí:

Státní fond životního prostředí ČR
Olbrachtova 2006/9
140 00 Praha 4
tel.: +420 267 994 300
infolinka: 800 260 500

Řídící orgán OP Životní prostředí:

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 10
tel.: +420 267 121 111
fax: +420 267 310 308

Číslo výzvy v MS 2014+: 05_15_003
Název výzvy v MS 2014+: MŽP_3. výzva, PO1, SC 1.3, kolová

3. VÝZVA¹⁾ Ministerstva životního prostředí

k podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 podporovaných z Fondu soudržnosti

Žádosti o podporu v rámci prioritní osy 1, investiční priority 2, SC 1.3 jsou v informačním systému koncového příjemce (dále jen IS KP14+) zpřístupněny a přijímány od 14. srpna 2015 do 13. listopadu 2015.	Výzva je kolová, s jednokolovým modelem hodnocení žádostí.
Výzva se vztahuje na individuální projekty (celkové způsobilé výdaje projektu do 50 mil. eur). Minimální výše způsobilých realizačních výdajů činí 200 000 Kč (bez DPH).	Alokace (maximální celková dotace z prostředků EU) na schválené projekty je vyhlášena ve výši 300 mil. Kč.
	Žádosti o podporu musí být v souladu s Programovým dokumentem OPŽP 2014–2020, Pravidly pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020 a výzvou pro podávání žádostí.

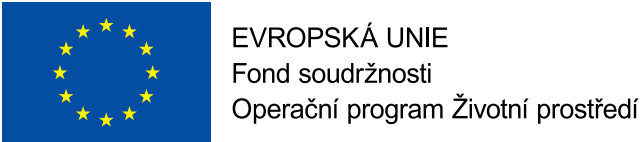
Prioritní osa 1: Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní Specifický cíl 1.3: Zajistit povodňovou ochranu intravilánu

Popis podporovaných aktivit: podporovaná aktivita 1.3.2 – Hospodaření se srážkovými vodami v intravilánu a jejich další využití namísto jejich urychleného odvádění kanalizací do toků podporovaná aktivita 1.3.4 – Stabilizování a sanace svahových nestabilit ohrožující zdraví, majetek a bezpečnost obsažených v „Registru svahových nestabilit“	Cílová území: Území celé České republiky.	Informace o podmínkách veřejné podpory: Detailní informace o relevantnosti veřejné podpory jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.
Oprávnění žadatelé: Detailní soupis oprávněných žadatelů (příjemců podpory) je uveden v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.	Informace o způsobilosti výdajů: Detailní informace o věcné a časové způsobilosti výdajů jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.	Omezení v rámci výzvy: Pro to, aby byla žádost ohodnocena jako přijatelná ke schválení, musí získat minimálně 20 bodů ve věcném hodnocení dle technicko – ekologických kritérií.
Hlavní cílové skupiny: Veřejný sektor, organizace zajišťující technická opatření na vodních tocích (správci toků), Česká republika - prostřednictvím organizačních složek státu a jimi zřízených příspěvkových organizací.	Nejzazší datum způsobilosti výdajů projektu je 31. 12. 2023.	
	Určení výše podpory: Max. 85% způsobilých výdajů u obou podporovaných aktivit.	
	Povinné indikátory: 42300 Objem retardované dešťové vody (m3) - Aktivita 1.3.2 44301 Plocha nově stabilizovaných objektů svahových nestabilit v rámci OPŽP 2014+ (ha) – Aktivita 1.3.4	

Pro konzultace se může žadatel obracet na Zelenou linku. Číslo na call centrum je 800 260 500, provoz běží ve všední dny od 7.30 do 16.00 (jednotně ve všech krajích). Své dotazy můžete také posílat na dotazy@sfzp.cz.

Všechny závazné dokumenty včetně textu výzvy jsou k dispozici na internetových stránkách OPŽP www.opzp.cz v sekci „Dokumenty“.

Zprostředkující subjekt OP Životní prostředí: Státní fond životního prostředí ČR Olbrachtova 2006/9 140 00 Praha 4 tel.: +420 267 994 300 infolinka: 800 260 500	Řídící orgán OP Životní prostředí: Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65 100 10 Praha 10 tel.: +420 267 121 111 fax: +420 267 310 308
--	---

Číslo výzvy v MS 2014+: 05_15_004
Název výzvy v MS 2014+: MŽP_4. výzva, PO1, SC 1.4, kolová

4. VÝZVA¹⁾ Ministerstva životního prostředí

k podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 podporovaných z Fondu soudržnosti

Žádosti o podporu v rámci prioritní osy 1, investiční priority 2, SC 1.4 jsou v informačním systému koncového příjemce (dále jen IS KP14+) zpřístupněny a přijímány od 14. srpna 2015 do 13. listopadu 2015.	Výzva je kolová, s jednokolovým modelem hodnocení žádostí.
Výzva se vztahuje na individuální projekty (celkové způsobilé výdaje projektu do 50 mil. eur). Minimální výše způsobilých realizačních výdajů činí 200 000 Kč (bez DPH).	Alokace (maximální celková dotace z prostředků EU) na schválené projekty je vyhlášena ve výši 200 mil. Kč.
	Žádosti o podporu musí být v souladu s Programovým dokumentem OPŽP 2014–2020, Pravidly pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020 a výzvou pro podávání žádostí.

Prioritní osa 1: Zlepšování kvality vody a snižování rizika povodní Specifický cíl 1.4: Podpořit preventivní protipovodňová opatření

Popis podporovaných aktivit: podporovaná aktivita 1.4.3 – Budování a rozšíření varovných, hlásných, předpovědních a výstražných systémů na lokální úrovni, digitální povodňové plány	Informace o způsobilosti výdajů: Detailní informace o věcné a časové způsobilosti výdajů jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.	Informace o podmínkách veřejné podpory: Detailní informace o relevantnosti veřejné podpory jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.
Oprávnění žadatelé: Detailní soupis oprávněných žadatelů (příjemců podpory) je uveden v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.	Nejzazší datum způsobilosti výdajů projektu je 31. 12. 2023.	Omezení v rámci výzvy: Pro to, aby byla žádost ohodnocena jako přijatelná ke schválení, musí získat minimálně 20 bodů ve věcném hodnocení dle technicko – ekologických kritérií.
Hlavní cílové skupiny: Veřejný sektor Cílová území: Území potenciálně ohrožená povodňovým rizikem a jejich povodí.	Určení výše podpory: Maximální výše podpory je 85%. Pro opatření budování varovných systémů bude podpora 70% z celkových způsobilých výdajů.	Součástí výzvy jsou Náklady obvyklých opatření a Základní požadavky na projekt pro aktivitu 1.4.2 a 1.4.3.
	Povinné indikátory: 43002 Počet obcí s digitálním povodňovým plánem CO20 Počet obyvatel chráněných opatřeními proti povodním	

Pro konzultace se může žadatel obracet na Zelenou linku. Číslo na call centrum je 800 260 500, provoz běží ve všední dny od 7.30 do 16.00 (jednotně ve všech krajích). Své dotazy můžete také posílat na dotazy@sfzp.cz.

Všechny závazné dokumenty včetně textu výzvy jsou k dispozici na internetových stránkách OPŽP www.opzp.cz v sekci „Dokumenty“.

Zprostředkující subjekt OP Životní prostředí: Státní fond životního prostředí ČR Olbrachtova 2006/9 140 00 Praha 4 tel.: +420 267 994 300 infolinka: 800 260 500	Řídící orgán OP Životní prostředí: Ministerstvo životního prostředí Vršovická 65 100 10 Praha 10 tel.: +420 267 121 111 fax: +420 267 310 308
--	---

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Číslo výzvy v MS 2014+: 05_15_005

Název výzvy v MS 2014+: MŽP_5. výzva, PO3, SC 3.2, kolová

5. VÝZVA¹⁾ Ministerstva životního prostředí

k podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 podporovaných z Fondu soudržnosti

Žádosti o podporu v rámci **prioritní osy 3, investiční priority 1, SC 3.2** jsou v informačním systému koncového příjemce (dále jen IS KP14+) zpřístupněny a přijímány **od 14. srpna 2015 do 13. listopadu 2015.**

Výzva se vztahuje na individuální projekty (celkové způsobilé výdaje projektu do 50 mil. eur). Minimální výše způsobilých realizačních výdajů činí 500 tis. Kč (bez DPH).

Výzva je kolová, s jednokolovým modelem hodnocení žádostí.

Alokace (maximální celková dotace z prostředků EU) na schválené projekty je vyhláše-na ve výši 1 500 mil. Kč.

Žádosti o podporu musí být v souladu s **Programovým dokumentem OPŽP 2014–2020, Pravidly pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020 a výzvou pro podávání žádostí.**

Prioritní osa 3: Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika

Specifický cíl 3.2: Zvýšit podíl materiálového a energetického využití odpadů

Popis podporovaných aktivit:

- podporovaná aktivita 3.2.1:** Výstavba a modernizace zařízení pro sběr, třídění a úpravu odpadů (systémy pro sběr, svoz a separaci odpadů a bioodpadů, sběrné dvory a sklady komunálního odpadu, systémy pro separaci komunálních odpadů, nadzemní a podzemní kontejnery včetně související infrastruktury)

Projekty musí splnit minimálně uvedená kritéria základních podmínek, která jsou uvedena v Pravidlech pro žadatele a příjemce v kapitole B 6.3.2.4 Obecná kritéria přijatelnosti.

V rámci podporované aktivity bude možno podporovat projekty zaměřené na:

- Systémy pro separaci (s navýšením kapacity) biologicky rozložitelných odpadů (BRO) z nezemědělské činnosti bez svozových prostředků a manipulační techniky. Biologicky rozložitelné komunální odpady (zahrnuje následující katalogová čísla: 20 01 01, 20 01 08, 20 01 10, 20 01 11, 20 01 38, 20 02 01, 20 03 02, 20 03 07).
- Systémy pro separaci (s navýšením kapacity) plastů, papíru, skla, kovů, textilu (pouze pro odpadní textil) a nápojových kartonů bez svozových prostředků a manipulační techniky. Komunální odpad a odpad podobný komunálnímu odpadu (zahrnuje následující katalogová čísla: papír a lepenka 15 01 01, 20 01 01; plasty 15 01 02, 20 01 39; sklo 15 01 07, 20 01 02; nápojové kartony (vícevrstevné obaly) 15 01 01, 15 01 05; textil 15 01 09, 20 01 10, 20 01 11, kovy 15 01 04, 20 01 40 a objemný odpad 20 03 07). U projektů separace kovů musí být zajištěna prokazatelná spolupráce žadatele s obcí na umístění nádob v rámci „separačních hnízd“ systému nakládání s komunálním odpadem v obci. Maximální objem jedné nádoby na separaci kovů činí 3,5 m³, nádoba musí být uzavřená a zabezpečená.
- Výstavbu/vybavení/modernizaci (s navýšením kapacity) sběrných dvorů. Do hodnocení projektu budou započítáni trvale žijící obyvatelé, kteří mají možnost využít služby sběrného dvora, a kteří jsou zároveň z obcí vzdálených maximálně 15 km.

U projektů systémů odděleného sběru biologicky rozložitelných odpadů (BRO) nebude v rámci hodnocení přiděleno bodové zvýhodnění za separaci BRO ve spádové oblasti, pokud nebudou tyto odpady prokazatelně určeny k následnému biologickému zpracování – kompostování, fermentace.

- podporovaná aktivita 3.2.2:** Výstavba a modernizace zařízení pro materiálové využití odpadů

Projekty musí splnit minimálně uvedená kritéria základních podmínek, která jsou uvedena v kapitole B 6.3.2.4 Obecná kritéria přijatelnosti v Pravidlech pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

V rámci podporované aktivity bude možno podporovat projekty zaměřené na:

- Výstavbu/vybavení/modernizaci (s navýšením kapacity) kompostáren provozovaných v souladu s § 14 odst. 1 zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech, které zahrnují další systémové prvky, jako je svoz a třídění BRO z nezemědělské činnosti, nebo doplňují již existující systém svozu a/nebo třídění. V rámci této výzvy nejsou podporována zařízení typu komunitní kompostárny, ani malá zařízení provozovaná dle § 33 b odst. (1), písm. b) zákona o odpadech, ale pouze zařízení provozovaná v souladu s § 14 odst. 1 zákona o odpadech. Žadatel prokáže udržitelnost celého systému, zejména s ohledem na uplatnitelnost výstupů ze zařízení – kompostů, a to minimálně 50 % na zemědělský půdní fond (ZPF) dle zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu. Komposty budou registrovány podle zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd, v platném znění.

U projektů kompostáren předloží žadatel k žádosti potvrzení budoucích odběratelů na minimálně polovinu vyrobeného kompostu, ve kterém bude uvedeno plánované využití kompostu na ZPF. V případě, že budou do zařízení přijímány vedlejší produkty živočišného původu nebo odpad z kuchyní a stravoven, je nutné dodržet podmínky Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2012 a vyhlášky č. 341/2008 Sb.

Oprávnění žadatelé:

Podporovaná aktivita 3.2.1: Výstavba a modernizace zařízení pro sběr, třídění a úpravu odpadů (systémy pro sběr, svoz a separaci odpadů a bioodpadů, sběrné dvory a sklady komunálního odpadu, systémy pro separaci komunálních odpadů, nadzemní a podzemní kontejnery včetně související infrastruktury):

- veřejné subjekty (kraje, obce, města, dobrovolné svazky obcí, městské části hl. města Prahy,

příspěvkové organizace zřízené městy a ostatními veřejnoprávními subjekty, obchodní korporace vlastněné ze 100 % městy a ostatními veřejnoprávními subjekty).

Podporovaná aktivita 3.2.2: Výstavba a modernizace zařízení pro materiálové využití odpadů:

- bez omezení - detailní soupis přijatelných příjemců podpory je uveden v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce

Hlavní cílové skupiny:

Kraje, města a obce, města a pověřené obce, původci odpadu, podnikatelské subjekty.

Cílová území:

Území celé České republiky.

Informace o způsobilosti výdajů:

Detailní informace o věcné a časové způsobilosti výdajů jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Nejzazší datum způsobilosti výdajů projektu je 31. 12. 2023.

Určení výše podpory:

Max. 85 % způsobilých nákladů.

Povinné indikátory:

40102	Kapacita podpořených zařízení pro materiálové využití ostatních odpadů (H).
40107	Kapacita podpořených zařízení pro materiálové využití komunálního odpadu (I).
40103	Nově vytvořená kapacita systémů separace a svozu všech odpadů (H).
CO17	Zvýšení kapacity pro recyklaci odpadů (H).

Informace o podmínkách veřejné podpory:

Detailní informace o relevantnosti veřejné podpory jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Omezení v rámci výzvy:

Pro to, aby byla žádost ohodnocena jako přijatelná ke schválení, musí získat minimálně 30 bodů ve věcném hodnocení dle technicko – ekologických kritérií.

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Číslo výzvy v MS 2014+: 05_15_006

Název výzvy v MS 2014+: MŽP_6. výzva, PO3, SC 3.4, průběžná

6. VÝZVA¹⁾ Ministerstva životního prostředí

k podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 podporovaných z Fondu soudržnosti

Žádosti o podporu v rámci **prioritní osy 3, investiční priority 2, SC 3.4** jsou v informačním systému koncového příjemce (dále jen IS KP14+) zpřístupněny a přijímány **od 14. srpna 2015 do 15. ledna 2016.**

Výzva se vztahuje na individuální projekty (celkové způsobilé výdaje projektu do 50 mil. eur). Minimální výše způsobilých realizačních výdajů činí 500 tis. Kč (bez DPH).

Výzva je průběžná, nesoutěžní.

Alokace (maximální celková dotace z prostředků EU) na schválené projekty je vyhláše-na ve výši 300 mil. Kč.

Žádosti o podporu musí být v souladu s **Programovým dokumentem OPŽP 2014–2020, Pravidly pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020 a výzvou pro podávání žádostí.**

Prioritní osa 3: Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika

Specifický cíl 3.4: Dokončit inventarizaci a odstranit staré ekologické zátěže

Popis podporovaných aktivit:

- podporovaná aktivita 3.4.1:** inventarizace kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných míst, kategorizace priorit kontaminovaných míst podle závažnosti

Projekty musí splnit minimálně uvedená kritéria základních podmínek, která jsou uvedena v Pravidlech pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020 v kapitole B.6.3.4.4 Obecná kritéria přijatelnosti.

V rámci podporované aktivity bude možno podporovat projekty zaměřené na:

- realizaci komplexní inventarizace všech kontaminovaných a potenciálně kontaminovaných lokalit, jejímž výstupem bude databáze těchto lokalit. Na základě informací získaných o konta-minaci a jejích dopadech budou lokality v databázi kategorizovány do priorit. Zároveň bude probíhat průběžná aktualizace již evidovaných lokalit.

Podklady pro vydání Závazného stanoviska MŽP (především projektovou dokumentaci vč. položkového rozpočtu, a to i v elektronické podobě) je nutné předložit MŽP nejpozději 30 kalendářních dnů před ukončením příjmu žádostí.

Oprávnění žadatelé:

Příspěvkové organizace.

Hlavní cílové skupiny:

Subjekty zajišťující odstraňování ekologických zátěží.

Cílová území:

Území celé České republiky.

Informace o způsobilosti výdajů:

Detailní informace o věcné a časové způsobilosti výdajů jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Nejzazší datum způsobilosti výdajů projektu je 31. 12. 2023.

Určení výše podpory:

Max. 85 % způsobilých nákladů.

Povinné indikátory:

41102	Inventarizovaná místa s hodnocenou prioritou (počet)
-------	--

Informace o podmínkách veřejné podpory:

Detailní informace o relevantnosti veřejné podpory jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Podmínky pro změnu výzvy:

Výzva může být ve všech částech upravována (např. definice oprávněného žadatele, kritéria pro hodnocení a výběr projektů) po schválení Řídícím orgánem. Případné změny výzvy se budou vždy týkat až žádostí, které byly podány po datu změny.

Pro konzultace se může žadatel obracet na Zelenou linku. Číslo na call centrum je 800 260 500, provoz běží ve všední dny od 7.30 do 16.00 (jednotně ve všech krajích). Své dotazy můžete také posílat na dotazy@sfzp.cz.

Všechny závazné dokumenty včetně textu výzvy jsou k dispozici na internetových stránkách OPŽP www.opzp.cz v sekci „Dokumenty“.

Zprostředkující subjekt OP Životní prostředí:

Státní fond životního prostředí ČR
Olbrachtova 2006/9
140 00 Praha 4
tel.: +420 267 994 300
infolinka: 800 260 500

Řídící orgán OP Životní prostředí:

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 10
tel.: +420 267 121 111
fax: +420 267 310 308

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Životní prostředí

Číslo výzvy v MS 2014+: 05_15_007

Název výzvy v MS 2014+: MŽP 7. výzva, PO3, SC 3.4, kolová

7. VÝZVA¹⁾ Ministerstva životního prostředí

k podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 podporovaných z Fondu soudržnosti

Žádosti o podporu v rámci **prioritní osy 3, investiční priority 2, SC 3.4** jsou v informačním systému koncového příjemce (dále jen IS KP14+) zpřístupněny a přijímány **od 14. srpna 2015 do 13. listopadu 2015**.

Výzva se vztahuje na individuální projekty (celkové způsobilé výdaje projektu do 50 mil. eur). Minimální výše způsobilých realizačních výdajů činí 500 tis. Kč (bez DPH).

Výzva je kolová, s jednokolovým modelem hodnocení žádostí.

Prioritní osa 3: Odpady a materiálové toky, ekologické zátěže a rizika

Specifický cíl 3.4: Dokončit inventarizaci a odstranit ekologické zátěže

Popis podporovaných aktivit:

- podporovaná aktivita 3.4.2: realizace průzkumných prací (včetně doprůzkumů), analýzy rizik**
Projekty musí splnit minimálně uvedená kritéria základních podmínek, která jsou uvedena v kapitole Obecná kritéria přijatelnosti v Pravidlech pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.
V rámci podporované aktivity bude možno podporovat projekty zaměřené na:
 - realizaci průzkumných a doprůzkumných prací a zpracování analýz rizik kontaminovaných nebo potenciálně kontaminovaných lokalit. Projektované průzkumné a doprůzkumné práce mají rozsah kategorie A, B, eventuálně C dle metodického pokynu MŽP pro průzkum kontaminovaného území.

- podporovaná aktivita 3.4.3: sanace vážně kontaminovaných lokalit**

Projekty musí splnit minimálně uvedená kritéria základních podmínek, která jsou uvedena v kapitole Obecná kritéria přijatelnosti v Pravidlech pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.
V rámci podporované aktivity bude možno podporovat projekty zaměřené na:

- sanace nejvážněji kontaminovaných lokalit, u kterých byla analýzou rizik ověřena kontaminace představující neakceptovatelné riziko pro lidské zdraví či ekosystémy a kterým byla přidělena priorita A3, A2, eventuálně A1. Ověření využitelnosti a využití intenzifikačních sanačních technologií.

Pro konzultace se může žadatel obracet na Zelenou linku. Číslo na call centrum je 800 260 500, provoz běží ve všední dny od 7.30 do 16.00 (jednotně ve všech krajích).
Své dotazy můžete také posílat na dotazy@sfzp.cz.

Všechny závazné dokumenty včetně textu výzvy jsou k dispozici na internetových stránkách OPŽP www.opzp.cz v sekci „Dokumenty“.

Zprostředkující subjekt OP Životní prostředí:

Státní fond životního prostředí ČR
Olbrachtova 2006/9
140 00 Praha 4
tel.: +420 267 994 300
infolinka: 800 260 500

Řídící orgán OP Životní prostředí:

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 4
tel.: +420 267 121 111
fax: +420 267 310 308

Ministerstvo životního prostředí

Alokace (maximální celková dotace z prostředků EU) na schválené projekty je vyhlášena ve výši 560 mil. Kč.

Žádosti o podporu musí být v souladu s **Programovým dokumentem OPŽP 2014–2020, Pravidly pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020 a výzvou pro podávání žádostí**.

Pro podporovanou aktivitu 3.4.3 dále platí:

Uznatelným nákladem v rámci projektové přípravy není Analýza rizika kontaminované lokality, pokud se její realizace aktivně neúčastnilo OEREŠ MŽP.
Uznatelným nákladem není nákup pozemků a staveb.

Určení výše podpory:

Max. 85 % způsobilých nákladů.

Povinné indikátory:

41101 Počet zpracovaných analýz rizik
44101 Celková rozloha sanovaných lokalit v ČR vztažená k určitému datu
40410 Kubatura vytěženého, odčerpaného kontaminovaného materiálu

Informace o podmínkách veřejné podpory:

Detailní informace o relevantnosti veřejné podpory jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Omezení v rámci výzvy:

Pro to, aby byla žádost ohodnocena jako přijatelná ke schválení, musí získat minimálně 30 bodů ve věcném hodnocení dle technicko – ekologických kritérií.

ČÍSLO 7-8 / ČERVENEC-SRPEN 2015

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Životní prostředí

Číslo výzvy v MS 2014+: 05_15_008

Název výzvy v MS 2014+: MŽP_8. výzva, PO2, SC 2.2, kolová

8. VÝZVA¹⁾ Ministerstva životního prostředí

k podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 podporovaných z Fondu soudržnosti

Žádosti o podporu v rámci **prioritní osy 2, investiční priority 1, SC 2.2** jsou v informačním systému koncového příjemce (dále jen IS KP14+) zpřístupněny a přijímány **od 14. srpna 2015 do 13. listopadu 2015**.

Výzva se vztahuje na individuální projekty (celkové způsobilé výdaje projektu do 50 mil. eur). Minimální výše způsobilých realizačních výdajů činí 100 000 Kč (bez DPH).

Výzva je kolová, s jednokolovým modelem hodnocení žádostí.

Alokace (maximální celková dotace z prostředků EU) na schválené projekty je vyhlášena ve výši 2,5 mld. Kč.

Žádosti o podporu musí být v souladu s **Programovým dokumentem OPŽP 2014–2020, Pravidly pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020 a výzvou pro podávání žádostí**.

Prioritní osa 2: Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech

Specifický cíl 2.2: Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek

Popis podporovaných aktivit:

- náhrada nebo rekonstrukce spalovacích stacionárních zdrojů znečišťování za účelem snížení emisí TZL, NO_x, SO_x, NH₃ a VOC,
- náhrada nebo rekonstrukce ostatních stacionárních zdrojů znečišťování za účelem snížení emisí TZL, NO_x, SO_x, NH₃ a VOC,
- náhrada nebo rekonstrukce stacionárních zdrojů emitujících těkavé organické látky za účelem snížení emisí TZL, NO_x, SO₂, NH₃ a VOC,
- pořízení dodatečných technologií a změny technologických postupů vedoucí ke snížení emisí a úrovně znečištění TZL, NO_x, SO₂, NH₃ a VOC u spalovacích stacionárních zdrojů,
- pořízení dodatečných technologií a změny technologických postupů vedoucí ke snížení emisí a úrovně znečištění TZL, NO_x, SO₂, NH₃ a VOC u ostatních stacionárních zdrojů,
- pořízení dodatečných technologií a změny technologických postupů vedoucí ke snížení emisí a úrovně znečištění TZL, NO_x, SO₂, NH₃ a VOC u stacionárních zdrojů emitujících těkavé organické látky,
- pořízení technologií ke snižování emisí NH₃ z chovů hospodářských zvířat,
- omezování prašnosti z plošných zdrojů (dle povahy procesu např. vodní clony, skrápění, odprašovací nebo mlžící zařízení),
- rozšiřování a rekonstrukce soustav centralizovaného zásobování tepelnou energií, včetně realizace nových soustav.

Oprávnění žadatelé:

Detailní soupis přijatelných příjemců podpory je uveden v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Hlavní cílové skupiny:

Vlastníci a provozovatelé stacionárních zdrojů znečišťování.

Cílová území:

Území celé České republiky.

Informace o způsobilosti výdajů:

Detailní informace o věcné a časové způsobilosti výdajů jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Nejzazší datum způsobilosti výdajů projektu je 31. 12. 2023.

Určení výše podpory:

Detailní informace o výši podpory jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Povinné indikátory:

Specifické programové ukazatele pro SC 2.2:

36140 Množství emisí primárních částic PM₁₀ pocházejících z průmyslu a zemědělství.
36150 Množství emisí prekurzorů částic PM_{2,5} pocházejících z průmyslu a zemědělství.

Společné a specifické programové indikátory výstupů PO 2:

36101 Počet stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, u kterých bylo provedeno opatření ke snížení emisí.
CO34 Odhadované roční snížení emisí skleníkových plynů.

Informace o podmínkách veřejné podpory:

Detailní informace o relevantnosti veřejné podpory jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Omezení v rámci výzvy:

Pro to, aby byla žádost ohodnocena jako přijatelná ke schválení, musí získat minimálně 30 bodů ve věcném hodnocení dle technicko – ekologických kritérií, tj. bez uplatnění bonusu.

U opatření „**Náhrada nebo rekonstrukce stacionárních zdrojů emitujících těkavé organické látky za účelem snížení emisí TZL, NO_x, SO₂, NH₃ a VOC**“ a „**Pořízení dodatečných technologií a změny technologických postupů vedoucí ke snížení emisí a úrovně znečištění TZL, NO_x, SO₂, NH₃ a VOC u stacionárních zdrojů emitujících těkavé organické látky**“ je alokace (maximální celková dotace z prostředků EU) na schválené projekty omezena na 200 mil. Kč.

U opatření „**Pořízení technologií ke snižování emisí NH₃ z chovů hospodářských zvířat**“ je alokace (maximální celková dotace z prostředků EU) na schválené projekty omezena na 300 mil. Kč.

U opatření „**Pořízení technologií ke snižování emisí NH₃ z chovů hospodářských zvířat**“ budou podporovány pouze projekty, které:

- sníží emise z použití kejdy a pevných exkrementů na orných půdách a travinných porostech o přinejmenším 30 % dle Metodického pokynu odboru ochrany ovzduší k zařazování chovů hospodářských zvířat podle zákona č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší, k výpočtu emisí znečišťujících látek z těchto stacionárních zdrojů a k seznamu technologií snižujících emise z těchto stacionárních zdrojů. **Budou podporovány pouze vlečné hadice, botkové aplikátory nebo injektory pro mēlkou či hloubkou injektáž,** nebo
- u skladů kejdy a pevných exkrementů snižují emise amoniaku přinejmenším o 60 % dle Metodického pokynu odboru ochrany ovzduší k zařazování chovů hospodářských zvířat podle zákona č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší, k výpočtu emisí znečišťujících látek z těchto stacionárních zdrojů a k seznamu technologií snižujících emise z těchto stacionárních zdrojů, nebo
- sníží emise minimálně o 20 % dle Metodického pokynu odboru ochrany ovzduší k zařazování chovů hospodářských zvířat podle zákona č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší, k výpočtu emisí znečišťujících látek z těchto stacionárních zdrojů a k seznamu technologií snižujících emise z těchto stacionárních zdrojů.

U opatření „**Náhrada nebo rekonstrukce spalovacích stacionárních zdrojů znečišťování za účelem snížení emisí TZL, NO_x, SO₂, NH₃ a VOC**“ a „**Pořízení dodatečných technologií a změny technologických postupů vedoucí ke snížení emisí a úrovně znečištění TZL, NO_x, SO₂, NH₃ a VOC u spalovacích stacionárních zdrojů**“ musí střední zdroje po realizaci projektu plnit požadavek na maximální koncentraci 400 mg/m³ SO₂.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Číslo výzvy v MS 2014+: 05_15_009

Název výzvy v MS 2014+: MŽP_9 výzva, PO 4, SC 4.1, průběžná

9. VÝZVA¹⁾ Ministerstva životního prostředí

k podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 podporovaných z Evropského fondu pro regionální rozvoj

Žádosti o podporu v rámci **prioritní osy 4, investiční priority 1, SC 4.1** jsou v informačním systému **koncového příjemce** (dále jen IS KP14+) zpřístupněny a přijímány **od 14. srpna 2015 do 31. prosince 2016.**

Výzva se vztahuje na **individuální projekty** (celkové způsobilé výdaje projektu do 50 mil. eur). Minimální výše způsobilých realizačních výdajů činí 250 000 Kč (bez DPH).

Výzva je průběžná s čtvrtletním cyklem vyhodnocení žádostí.

Alokace (maximální celková dotace z prostředků EU) na schválené projekty je vyhlášena **ve výši 750 mil. Kč.**

Žádosti o podporu musí být v souladu s **Programovým dokumentem OPŽP 2014–2020, Pravidly pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020 a výzvou pro podávání žádostí.**

Prioritní osa 4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu

Specifický cíl 4.1: Zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území

Popis podporovaných aktivit:

- podporovaná aktivita 4.1.1** Zajišťování péče o NP, CHKO, NPR, NPP a lokality soustavy území Natura 2000 (realizace opatření k zajištění či zlepšení stavu předmětů ochrany včetně tvorby či zlepšení stavu návštěvnické infrastruktury). Dále sběr informací, tvorba informačních a technických nástrojů a podkladů pro zajištění ochrany a péče o NP, CHKO, NPR, NPP a lokality soustavy území Natura 2000 a o cílové organismy

Oprávnění žadatelé:
Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Správa jeskyní ČR, správy národních parků.

Hlavní cílové skupiny:
Orgány ochrany přírody pro chráněná území národního významu a území soustavy NATURA 2000

Cílová území:
Chráněná území národního významu (NP, NPR, NPP, CHKO) a lokality soustavy Natura 2000.

Informace o způsobilosti výdajů:
Detailní informace o věcné a časové způsobilosti výdajů jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Nejzazší datum způsobilosti výdajů projektu je 31. 12. 2023.

Určení výše podpory:
Maximálně 100 % způsobilých nákladů.

Povinné indikátory:

45210	Celková plocha dotčená realizací opatření (včetně mapování či monitoringu) pro podporu druhů a stanovišť (ha)
45610	Plocha chráněných území, kde byly vytvořeny podmínky pro usměrnění návštěvnosti (ha)
45601	Celková plocha vytvořené návštěvnické infrastruktury (ha)
45102	Plocha území, kde byla provedena opatření (včetně mapování či monitoringu) proti nepůvodním druhům (ha)
45701	Celkový počet opatření na podporu ZCHÚ a soustavy Natura 2000
45201	Celkový počet opatření (včetně mapování či monitoringu) pro podporu druhů a stanovišť
45101	Počet opatření k omezení nepůvodních druhů (včetně mapování či monitoringu)
45405	Počet opatření k předcházení, minimalizaci a nápravě škod působených zvláště chráněnými druhy

45702	Počet chráněných území (ZCHÚ a lokalit soustavy NATURA 2000), pro které byly zpracovány podklady pro zajištění územní ochrany, péče o předměty ochrany, monitoring a hodnocení jejich stavu.
45501	Počet podkladů potřebných pro zajištění územních podmínek realizace ÚSES

Informace o podmínkách veřejné podpory:
Detailní informace o relevantnosti veřejné podpory jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Omezení v rámci výzvy:
Pro to, aby byla žádost ohodnocena jako přijatelná ke schválení, musí splnit kritéria přijatelnosti stanovená v Pravidlech pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Číslo výzvy v MS 2014+: 05_15_010

Název výzvy v MS 2014+: MŽP_10. výzva, PO 4, SC 4.1, kolová

10. VÝZVA¹⁾ Ministerstva životního prostředí

k podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 podporovaných z Evropského fondu pro regionální rozvoj

Žádosti o podporu v rámci **prioritní osy 4, investiční priority 1, SC 4.1** jsou v informačním systému **koncového příjemce** (dále jen IS KP14+) zpřístupněny a přijímány **od 14. srpna 2015 do 14. října 2015.**

Výzva se vztahuje na **individuální projekty** (celkové způsobilé výdaje projektu do 50 mil. eur). Minimální výše způsobilých realizačních výdajů činí 250 000 Kč (bez DPH).

Výzva je kolová, s jednokolovým modelem hodnocení žádostí.

Alokace (maximální celková dotace z prostředků EU) na schválené projekty je vyhlášena **ve výši 36 mil. Kč.**

Žádosti o podporu musí být v souladu s **Programovým dokumentem OPŽP 2014–2020, Pravidly pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020 a výzvou pro podávání žádostí.**

Podmínky pro podávání žádostí včetně popisu povinných příloh jsou uvedeny v aktuálním znění Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Prioritní osa 4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu

Specifický cíl 4.1: Zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území

Popis podporovaných aktivit:

- podporovaná aktivita 4.1.1:** Zajišťování péče o NP, CHKO, NPR, NPP a lokality soustavy území Natura 2000 (realizace opatření k zajištění či zlepšení stavu předmětů ochrany včetně tvorby či zlepšení stavu návštěvnické infrastruktury). Dále sběr informací, tvorba informačních a technických nástrojů a podkladů pro zajištění ochrany a péče o NP, CHKO, NPR, NPP a lokality soustavy území Natura 2000 a o cílové organismy.

- Podporovaná opatření**
- Implementace soustavy Natura 2000
 - Plánování péče o NP, CHKO, NPR, NPP a lokality soustavy Natura 2000 (území národního významu)
 - Zajištění péče o NP, CHKO, NPR, NPP a lokality soustavy Natura 2000 (území národního významu)

Oprávnění žadatelé:
Detailní soupis oprávněných žadatelů (příjemců podpory) je uveden v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Hlavní cílové skupiny:
Vlastníci a nájemci pozemků, orgány státní správy a organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny

Cílová území:
Chráněná území národního významu (NP, CHKO, NPR, NPP) a lokality soustavy Natura 2000.

Informace o způsobilosti výdajů:

Detailní informace o věcné a časové způsobilosti výdajů jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce. Křížové financování není relevantní.

Nejzazší datum způsobilosti výdajů projektu je 31. 12. 2023.

Určení výše podpory:
Maximálně 85 % způsobilých nákladů. V případě resortních organizací pro všechna opatření a příslušných orgánů ochrany přírody pro zajištění implementace, plánování péče a péče o soustavu Natura 2000 až do výše 100 %.

Povinné indikátory:

45210	Celková plocha dotčená realizací opatření (včetně mapování či monitoringu) pro podporu druhů a stanovišť
45510	Celková plocha dotčená opatřeními na podporu ZCHÚ a Natura 2000
45710	Počet druhů a stanovišť v příznivém stavu
45201	Celkový počet opatření (včetně mapování či monitoringu) pro podporu druhů a stanovišť
45701	Celkový počet opatření na podporu ZCHÚ a Natura 2000
45405	Počet opatření k předcházení, minimalizaci a nápravě škod působených zvláště chráněnými druhy
45702	Počet chráněných území (ZCHÚ a lokalit soustavy NATURA 2000), pro které byly zpracovány podklady (vč. zaměření území) pro vyhláše-

45102	ní, péči, monitoring a hodnocení jejich stavu
45610	Plocha chráněných území, kde byla provedena opatření (včetně mapování či monitoringu) proti nepůvodním druhům
45501	Plocha chráněných území, kde byly vytvořeny podmínky pro usměrnění návštěvnosti
45501	Počet podkladů potřebných pro zajištění územních podmínek realizace územních systémů ekologické stability
45601	Celková plocha vytvořené návštěvnické infrastruktury
45101	Počet opatření k omezení nepůvodních druhů (včetně mapování či monitoringu)

Informace o podmínkách veřejné podpory:
Detailní informace o relevantnosti veřejné podpory jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Omezení v rámci výzvy:

- Příjemcem podpory nemůže být Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, správy národních parků a Správa jeskyní ČR.
- V případě opatření na implementaci soustavy Natura 2000 a plánování péče o území národního významu jsou způsobilým žadatelem pouze kraje.
- Podmínkou schválení žádosti je zisk minimálně 50 bodů ve věcném hodnocení dle hodnotících kritérií.

Pro PO 4 nejsou relevantní návazné synergické aktivity a projekty.

Pro konzultace se může žadatel obracet na Zelenou linku. Číslo na call centrum je 800 260 500, provoz běží ve všední dny od 7.30 do 16.00 (jednotně ve všech krajích). Své dotazy můžete také posílat na dotazy@sfzp.cz.

Všechny závazné dokumenty včetně textu výzvy jsou k dispozici na internetových stránkách OPŽP www.opzp.cz v sekci „Dokumenty“.

Zprostředkující subjekt OP Životní prostředí:

Státní fond životního prostředí ČR
Olbrachtova 2006/9
140 00 Praha 4
tel.: +420 267 994 300
infolinka: 800 260 500

Řídící orgán OP Životní prostředí:

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 4
tel.: +420 267 121 111
fax: +420 267 310 308

Pro konzultace se může žadatel obracet na příslušná regionální pracoviště AOPK ČR. Kontakty jsou k dispozici na internetových stránkách www.dotace.nature.cz/opzp-kontakty. Své dotazy můžete také posílat na dotazy-PO4@nature.cz.

Všechny závazné dokumenty včetně textu výzvy jsou k dispozici na internetových stránkách OPŽP www.opzp.cz v sekci „Dokumenty“.

Zprostředkující subjekt OP Životní prostředí:

Státní fond životního prostředí ČR
Olbrachtova 2006/9
140 00 Praha 4
tel.: +420 267 994 300
infolinka: 800 260 500

Řídící orgán OP Životní prostředí:

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 10
tel.: +420 267 121 111
fax: +420 267 310 308

Zprostředkující subjekt OP Životní prostředí:

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Kaplanova 1931/1
148 00 Praha 11 - Chodov
tel.: +420 283 069 242
fax: +420 283 069 241

EVROPSKÁ UNIE

Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Číslo výzvy v MS 2014+: 05_15_011

Název výzvy v MS 2014+: MŽP_11. Výzva, PO 4, SC 4.2, kolová

11. VÝZVA¹⁾ Ministerstva životního prostředí

k podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 podporovaných z Evropského fondu pro regionální rozvoj

Žádosti o podporu v rámci **prioritní osy 4, investiční priority 1, SC 4.2** jsou v informačním systému koncového příjemce (dále jen IS KP14+) zpřístupněny a přijímány **od 14. srpna 2015 do 14. října 2015**.

Výzva se vztahuje na individuální projekty (celkové způsobilé výdaje projektu do 50 mil. eur). Minimální výše způsobilých realizačních výdajů činí 250 000 Kč (bez DPH).

Výzva je kolová, s jednokolovým modelem hodnocení žádostí.

Alokace (maximální celková dotace z prostředků EU) na schválené projekty je vyhlášena ve výši 37 mil. Kč.

Žádosti o podporu musí být v souladu s Programovým dokumentem OPŽP 2014–2020, Pravidly pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020 a výzvou pro podávání žádostí.

Podmínky pro podávání žádostí včetně popisu povinných příloh jsou uvedeny v aktuálním znění Pravidel pro žadatele a příjemce.

Prioritní osa 4: Ochrana péče o přírodu a krajinu

Specifický cíl 4.2: Posílit biodiverzitu

Popis podporovaných aktivit:

- podporovaná aktivita 4.2.1** Péče o vzácné druhy (ve volné krajině i urbanizovaném prostředí) a jejich biotopy vč. obnovy a tvorby těchto biotopů
- podporovaná aktivita 4.2.2** Péče o cenná stanoviště a jejich obnovu a tvorbu
- podporovaná aktivita 4.2.3** Prevence šíření a omezování výskytu invazních druhů (včetně jejich sledování, hodnocení rizik a tvorby metodických a koncepčních podkladů a nástrojů)
- podporovaná aktivita 4.2.4** Předcházení, minimalizace a náprava škod způsobených zvláště chráněnými druhy živočichů na majetku (s výjimkou opatření proti rybožravým predátorům podporovaným v rámci akvakultury prostřednictvím OP Rybářství)

Oprávnění žadatelé:

Detailní soupis oprávněných žadatelů (příjemců podpory) je uveden v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Hlavní cílové skupiny:

Vlastníci a nájemci pozemků, orgány státní správy a organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny

Cílová území:

Území celé České republiky, mimo území hl. města Prahy.

Informace o způsobilosti výdajů:

Detailní informace o věcné a časové způsobilosti výdajů jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020. Křížové financování není relevantní.

Nejzazší datum způsobilosti výdajů projektu je 31. 12. 2023.

Určení výše podpory:

Maximálně 85 % způsobilých výdajů.

Povinné indikátory:

45210	Celková plocha dotčená realizací opatření (včetně mapování či monitoringu) pro podporu druhů a stanovišť
45711	Počet lokalit se zvýšenou biodiverzitou
45510	Celková plocha dotčená opatřeními na podporu ZCHÚ a Natura 2000
45201	Celkový počet opatření (včetně mapování či monitoringu) pro podporu druhů a stanovišť
45701	Celkový počet opatření na podporu ZCHÚ a Natura 2000
45405	Počet opatření k předcházení, minimalizaci a nápravě škod působených zvláště chráněnými druhy

45610	Plocha chráněných území, kde byly vytvořeny podmínky pro usměrnění návštěvnosti
45601	Celková plocha vytvořené návštěvnické infrastruktury
45404	Počet podkladů pro zajištění odborné ochrany ohrožených druhů, stanovišť a pro řešení problematiky nepůvodních druhů
45102	Plocha území, kde byla provedena opatření (včetně mapování či monitoringu) proti nepůvodním druhům
45101	Počet opatření k omezení nepůvodních druhů (včetně mapování či monitoringu)

Informace o podmínkách veřejné podpory:

Detailní informace o relevantnosti veřejné podpory jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Omezení v rámci výzvy:

- Podmínkou schválení žádosti je zisk minimálně 50 bodů ve věcném hodnocení dle hodnotících kritérií.

Pro PO 4 nejsou relevantní návazné synergické aktivity a projekty.

Pro konzultace se může žadatel obracet na příslušná regionální pracoviště AOPK ČR. Kontakty jsou k dispozici na internetových stránkách www.dotace.nature.cz/opzp-kontakty. Své dotazy můžete také posílat na dotazy-PO4@nature.cz.

Všechny závazné dokumenty včetně textu výzvy jsou k dispozici na internetových stránkách OPŽP www.opzp.cz v sekci „Dokumenty“.

Zprostředkující subjekt OP Životní prostředí:

Státní fond životního prostředí ČR
Olbrachtova 2006/9
140 00 Praha 4
tel.: +420 267 994 300
infolinka: 800 260 500

Řídící orgán OP Životní prostředí:

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 10
tel.: +420 267 121 111
fax: +420 267 310 308

Zprostředkující subjekt OP Životní prostředí:

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Kaplanova 1931/1
148 00 Praha 11 - Chodov
tel.: +420 283 069 242
fax: +420 283 069 241

EVROPSKÁ UNIE

Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Číslo výzvy v MS 2014+: 05_15_012

Název výzvy v MS 2014+: MŽP_12. výzva PO4, SC 4.3, kolová

12. VÝZVA¹⁾ Ministerstva životního prostředí

k podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 podporovaných z Evropského fondu pro regionální rozvoj

Žádosti o podporu v rámci **prioritní osy 4, investiční priority 1, SC 4.3** jsou v informačním systému koncového příjemce (dále jen IS KP14+) zpřístupněny a přijímány **od 14. srpna 2015 do 14. října 2015**.

Výzva se vztahuje na individuální projekty (celkové způsobilé výdaje projektu do 50 mil. eur). Minimální výše způsobilých realizačních výdajů činí 250 000 Kč (bez DPH).

Výzva je kolová, s jednokolovým modelem hodnocení žádostí.

Alokace (maximální celková dotace z prostředků EU) na schválené projekty je vyhlášena ve výši 164 mil. Kč.

Žádosti o podporu musí být v souladu s Programovým dokumentem OPŽP 2014–2020, Pravidly pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020 a výzvou pro podávání žádostí.

Podmínky pro podávání žádostí včetně popisu povinných příloh jsou uvedeny v aktuálním znění Pravidel pro žadatele a příjemce.

Prioritní osa 4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu

Specifický cíl 4.3: Posílit přirozené funkce krajiny

Popis podporovaných aktivit:

- podporovaná aktivita 4.3.1** Zprůchodnění migračních bariér pro živočichy a opatření k omezování úmrtnosti živočichů spojené s rozvojem technické infrastruktury
- podporovaná aktivita 4.3.2** Vytváření, regenerace či posílení funkčnosti krajinných prvků a struktur
- podporovaná aktivita 4.3.3** Revitalizace a podpora samovolné renaturace vodních toků a niv, obnovu ekologicko-stabilizačních funkcí vodních a na vodu vázaných ekosystémů
- podporovaná aktivita 4.3.4** Zlepšování druhové, věkové a prostorové struktury lesů (s výjimkou lesů ve vlastnictví státu) zařízení LHP mimo ZCHÚ a území soustavy Natura 2000
- podporovaná aktivita 4.3.5** Realizace přírodě blízkých opatření vyplývajících z komplexních studií cílených na zpomalení povrchového odtoku vody, protierozní ochranu, a adaptací na změnu klimatu

Oprávnění žadatelé:

Detailní soupis oprávněných žadatelů (příjemců podpory) je uveden v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Hlavní cílové skupiny:

Vlastníci a správci pozemků, organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny, správci povodí a správci vodních toků.

Cílová území:

Území celé České republiky, mimo území hl. města Prahy.

Informace o způsobilosti výdajů:

Detailní informace o věcné a časové způsobilosti výdajů jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020. Křížové financování není relevantní.

Nejzazší datum způsobilosti výdajů projektu je 31. 12. 2023.

Povinné indikátory:

CO23	Plocha stanovišť, které jsou podporovány s cílem zlepšit jejich stav zachování
45501	Počet podkladů potřebných pro zajištění územních podmínek realizace ÚSES
46010	Zabezpečení migrační propustnosti říční sítě
45415	Počet lokalit, kde byly posíleny ekosystémové funkce krajiny
46301	Počet zprůchodněných migračních překážek pro živočichy
46505	Délka revitalizovaných vodních toků

Informace o podmínkách veřejné podpory:

Detailní informace o relevantnosti veřejné podpory jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Pro konzultace se může žadatel obracet na příslušná regionální pracoviště AOPK ČR. Kontakty jsou k dispozici na internetových stránkách www.dotace.nature.cz/opzp-kontakty. Své dotazy můžete také posílat na dotazy-PO4@nature.cz.

Všechny závazné dokumenty včetně textu výzvy jsou k dispozici na internetových stránkách OPŽP www.opzp.cz v sekci „Dokumenty“.

Zprostředkující subjekt OP Životní prostředí:

Státní fond životního prostředí ČR
Olbrachtova 2006/9
140 00 Praha 4
tel.: +420 267 994 300
infolinka: 800 260 500

Řídící orgán OP Životní prostředí:

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 10
tel.: +420 267 121 111
fax: +420 267 310 308

Zprostředkující subjekt OP Životní prostředí:

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Kaplanova 1931/1
148 00 Praha 11 - Chodov
tel.: +420 283 069 242
fax: +420 283 069 241

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Číslo výzvy v MS 2014+: 05_15_013

Název výzvy v MS 2014+: MŽP_13. výzva, PO 4, SC 4.3, průběžná

13. VÝZVA¹⁾ Ministerstva životního prostředí

k podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 podporovaných z Evropského fondu pro regionální rozvoj

Žádosti o podporu v rámci **prioritní osy 4, investiční priority 1, SC 4.3** jsou v informačním systému koncového příjemce (dále jen IS KP14+) zpřístupněny a přijímány **od 14. srpna 2015 do 31. prosince 2016** (1. kolo hodnocení). Žádosti, schválené jako investiční záměry v rámci 1. kola hodnocení, budou v rámci 2. kola přijímány **do 31. prosince 2017**.

Výzva se vztahuje na **individuální projekty** (celkové způsobilé výdaje projektu do 50 mil. eur). Minimální výše způsobilých realizačních výdajů činí 250 000 Kč (bez DPH).

Výzva je průběžná, s dvoukolovým modelem hodnocení žádostí.

Alokace (maximální celková dotace z prostředků EU) na schválené projekty je vyhlášena ve výši **1,25 mld. Kč**.

Žádosti o podporu musí být v souladu s **Programovým dokumentem OPŽP 2014–2020, Pravidly pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020 a výzvou pro podávání žádostí**.

Podmínky pro podávání žádostí včetně popisu povinných příloh jsou uvedeny v aktuálním znění Pravidel pro žadatele a příjemce.

Prioritní osa 4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu Specifický cíl 4.3: Posílit přirozené funkce krajiny

Popis podporovaných aktivit:

- podporovaná aktivita 4.3.3** Revitalizace a podpora samovolné renaturace vodních toků a niv, obnovu ekostabilizačních funkcí vodních a na vodu vázaných ekosystémů – vyplývající z Plánů oblastí povodí/Plánů dílčích povodí

Oprávnění žadatelé:

Detailní soupis oprávněných žadatelů (příjemců podpory) je uveden v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Hlavní cílové skupiny:

Vlastníci a správci pozemků, organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny, správci povodí a správci vodních toků.

Cílová území:

Území celé České republiky, mimo území hl. města Prahy.

Informace o způsobilosti výdajů:

Detailní informace o věcné a časové způsobilosti výdajů jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020. Křížové financování není relevantní.

Nejzazší datum způsobilosti výdajů projektu je 31. 12. 2023.

Určení výše podpory:

Maximálně 100 % způsobilých nákladů.

Povinné indikátory:

45415 Počet lokalit, kde byly posíleny ekosystémové funkce krajiny
46505 Délka revitalizovaných vodních toků

Pro PO 4 nejsou relevantní návazné synergické aktivity a projekty.

Informace o podmínkách veřejné podpory:

Detailní informace o relevantnosti veřejné podpory jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Podmínky pro změnu výzvy:

Výzva může být ve všech částech upravována (např. definice oprávněného žadatele, kritéria pro hodnocení a výběr projektů) po schválení Řídicím orgánem. Případné změny výzvy se budou vždy týkat až žádostí, které byly podány po datu změny.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Číslo výzvy v MS 2014+: 05_15_014

Název výzvy v MS 2014+: MŽP_14. výzva, PO 4, SC 4.3, průběžná

14. VÝZVA¹⁾ Ministerstva životního prostředí

k podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 podporovaných z Evropského fondu pro regionální rozvoj

Žádosti o podporu v rámci **prioritní osy 4, investiční priority 1, SC 4.3** jsou v informačním systému koncového příjemce (dále jen IS KP14+) zpřístupněny a přijímány **od 14. srpna 2015 do 31. prosince 2016**.

Výzva se vztahuje na **individuální projekty** (celkové způsobilé výdaje projektu do 50 mil. eur). Minimální výše způsobilých realizačních výdajů činí 250 000 Kč (bez DPH).

Výzva je průběžná, s jednokolovým modelem hodnocení žádostí.

Alokace (maximální celková dotace z prostředků EU) na schválené projekty je vyhlášena ve výši **500 mil. Kč**.

Žádosti o podporu musí být v souladu s **Programovým dokumentem OPŽP 2014–2020, Závaznými pokyny pro Specifický cíl 2.1, Prioritní osy 2, Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 – Výzva pro kraje č. 1 a výzvou pro podávání žádostí**.

Podmínky pro podávání žádostí včetně popisu povinných příloh jsou uvedeny v aktuálním znění Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Prioritní osa 4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu Specifický cíl 4.3: Posílit přirozené funkce krajiny

Popis podporovaných aktivit:

- podporovaná aktivita: 4.3.1** Zprůchodnění migračních bariér pro živočichy a opatření k omezení úmrtnosti živočichů spojené s rozvojem technické infrastruktury – vyplývající z Koncepce zprůchodnění říční sítě ČR – aktualizace 2014

Oprávnění žadatelé:

Detailní soupis oprávněných žadatelů (příjemců podpory) je uveden v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Hlavní cílové skupiny:

Vlastníci a správci pozemků, organizace podílející se na ochraně přírody a krajiny, správci povodí a správci vodních toků.

Cílová území:

Území celé České republiky, mimo území hl. města Prahy.

Informace o způsobilosti výdajů:

Detailní informace o věcné a časové způsobilosti výdajů jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020. Křížové financování není relevantní.

Nejzazší datum způsobilosti výdajů projektu je 31. 12. 2023.

Určení výše podpory:

Maximálně 100 % způsobilých nákladů.

Povinné indikátory:

46010 Zabezpečení migrační propustnosti říční sítě
46301 Počet zprůchodněných migračních překážek pro živočichy

Pro PO 4 nejsou relevantní návazné synergické aktivity a projekty.

Informace o podmínkách veřejné podpory:

Detailní informace o relevantnosti veřejné podpory jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Podmínky pro změnu výzvy:

Výzva může být ve všech částech upravována (např. definice oprávněného žadatele, kritéria pro hodnocení a výběr projektů) po schválení Řídicím orgánem. Případné změny výzvy se budou vždy týkat až žádostí, které byly podány po datu změny.

Pro konzultace se může žadatel obracet na příslušná regionální pracoviště AOPK ČR. Kontakty jsou k dispozici na internetových stránkách www.dotace.nature.cz/opzp-kontakty. Své dotazy můžete také posílat na dotazy-PO4@nature.cz.

Všechny závazné dokumenty včetně textu výzvy jsou k dispozici na internetových stránkách OPŽP www.opzp.cz v sekci „Dokumenty“.

Zprostředkující subjekt OP Životní prostředí:

Státní fond životního prostředí ČR
Olbrachtova 2006/9
140 00 Praha 4
tel.: +420 267 994 300
infolinka: 800 260 500

Řídicí orgán OP Životní prostředí:

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 10
tel.: +420 267 121 111
fax: +420 267 310 308

Zprostředkující subjekt OP Životní prostředí:

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Kaplanova 1931/1
148 00 Praha 11 - Chodov
tel.: +420 283 069 242
fax: +420 283 069 241

Pro konzultace se může žadatel obracet na příslušná regionální pracoviště AOPK ČR. Kontakty jsou k dispozici na internetových stránkách www.dotace.nature.cz/opzp-kontakty. Své dotazy můžete také posílat na dotazy-PO4@nature.cz.

Všechny závazné dokumenty včetně textu výzvy jsou k dispozici na internetových stránkách OPŽP www.opzp.cz v sekci „Dokumenty“.

Zprostředkující subjekt OP Životní prostředí:

Státní fond životního prostředí ČR
Olbrachtova 2006/9
140 00 Praha 4
tel.: +420 267 994 300
infolinka: 800 260 500

Řídicí orgán OP Životní prostředí:

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 10
tel.: +420 267 121 111
fax: +420 267 310 308

Zprostředkující subjekt OP Životní prostředí:

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Kaplanova 1931/1
148 00 Praha 11 - Chodov
tel.: +420 283 069 242
fax: +420 283 069 241

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Číslo výzvy v MS 2014+: 05_15_015

Název výzvy v MS 2014+: MŽP_15. výzva PO 4, SC 4.4, kolová

15. VÝZVA¹⁾ Ministerstva životního prostředí

k podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 podporovaných z Evropského fondu pro regionální rozvoj

Žádosti o podporu v rámci **prioritní osy 4, investiční priority 1, SC 4.4** jsou v informačním systému **koncového příjemce** (dále jen IS KP14+) zpřístupněny a přijímány **od 14. srpna 2015 do 14. října 2015**.

Výzva se vztahuje na individuální projekty (celkové způsobilé výdaje projektu do 50 mil. eur). Minimální výše způsobilých realizačních výdajů činí 250 000 Kč (bez DPH).

Výzva je kolová, s jednokolovým modelem hodnocení žádostí.

Alokace (maximální celková dotace z prostředků EU) na schválené projekty je vyhlášena ve výši 152 mil. Kč.

Žádosti o podporu musí být v souladu s **Programovým dokumentem OPŽP 2014–2020, Pravidly pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020 a výzvou pro podávání žádostí**.

Podmínky pro podávání žádostí včetně popisu povinných příloh jsou uvedeny v aktuálním znění Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Prioritní osa 4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu

Specifický cíl 4.4: Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech

Popis podporovaných aktivit:

- podporovaná aktivita 4.4.1** Zakládání a revitalizace funkčních ploch a prvků sídelní zeleně.

Oprávnění žadatelé:

Detailní soupis oprávněných žadatelů (příjemců podpory) je uveden v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Hlavní cílové skupiny:

Orgány veřejné správy, vlastníci a správci pozemků.

Cílová území:

Území celé České republiky, mimo území hl. města Prahy.

Informace o způsobilosti výdajů:

Detailní informace o věcné a časové způsobilosti výdajů jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020. Křížové financování není relevantní.

Nejzazší datum způsobilosti výdajů projektu

je 31. 12. 2023.

Určení výše podpory:

Maximálně 60 % způsobilých nákladů.

Povinné indikátory:

45002 Celkový počet vysazených stromů
CO23 Plocha stanovišť, které jsou podporovány s cílem zlepšit jejich stav zachování
45412 Počet ploch a prvků sídelní zeleně s posílenou ekostabilizační funkcí

Informace o podmínkách veřejné podpory:

Detailní informace o relevantnosti veřejné podpory jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020.

Omezení v rámci výzvy:

- Podmínkou schválení žádosti je zisk minimálně 50 bodů ve věcném hodnocení dle hodnotících kritérií.

Pro PO 4 nejsou relevantní návazné synergické aktivity a projekty.

Pro konzultace se může žadatel obracet na příslušná regionální pracoviště AOPK ČR. Kontakty jsou k dispozici na internetových stránkách www.dotace.nature.cz/opzp-kontakty. Své dotazy můžete také posílat na dotazy-PO4@nature.cz.

Všechny závazné dokumenty včetně textu výzvy jsou k dispozici na internetových stránkách OPŽP www.opzp.cz v sekci „Dokumenty“.

Zprostředkující subjekt OP Životní prostředí:

Státní fond životního prostředí ČR
Olbrachtova 2006/9
140 00 Praha 4
tel.: +420 267 994 300
infolinka: 800 260 500

Řídící orgán OP Životní prostředí:

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 10
tel.: +420 267 121 111
fax: +420 267 310 308

Zprostředkující subjekt OP Životní prostředí:

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Kaplanova 1931/1
148 00 Praha 11 - Chodov
tel.: +420 283 069 242
fax: +420 283 069 241

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Číslo výzvy v MS 2014+: 05_15_016

Název výzvy v MS 2014+: MŽP_16. výzva, PO 2, SC 2.1, průběžná

16. VÝZVA¹⁾ Ministerstva životního prostředí

k podávání žádostí o poskytnutí podpory v rámci Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 podporovaných z Fondu soudržnosti

Žádosti o podporu v rámci **prioritní osy 2, investiční priority 1, SC 2.1** jsou v informačním systému **koncového příjemce** (dále jen IS KP14+) zpřístupněny a přijímány **od 14. srpna 2015 do 30. září 2015**.

Výzva se vztahuje na individuální projekty (celkové způsobilé výdaje projektu do 50 mil. eur).

Výzva je průběžná, s jednokolovým modelem hodnocení žádostí.

Alokace (maximální celková dotace z prostředků EU) na schválené projekty je vyhlášena ve výši 3 mld. Kč.

Žádosti o podporu musí být v souladu s **Programovým dokumentem OPŽP 2014–2020, Závaznými pokyny pro Specifický cíl 2.1, Prioritní osy 2, Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 – Výzva pro kraje č. 1 a výzvou pro podávání žádostí**.

Prioritní osa 2: Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech

Specifický cíl 2.1: Snížit emise z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek

Popis podporovaných aktivit:

Náhrada stávajících stacionárních spalovacích zdrojů na pevná paliva v domácnostech.

Oprávnění žadatelé:

Kraje.

Hlavní cílové skupiny:

Vlastníci rodinných domů.

Cílová území:

Území celé České republiky.

Informace o způsobilosti výdajů:

Detailní informace o věcné a časové způsobilosti výdajů jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020, resp. v „Závazných pokynech pro Specifický cíl 2.1, Prioritní osy 2, Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 – Výzva pro kraje č. 1“.

Nejzazší datum způsobilosti výdajů projektu

je 31. 12. 2018.

Určení výše podpory:

Detailní informace o věcné a časové způsobilosti výdajů jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020, resp. v „Závazných pokynech pro Specifický cíl 2.1, Prioritní osy 2, Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 – Výzva pro kraje č. 1“.

Povinné indikátory:

Specifické programové ukazatele pro SC 2.1:

36120 Množství emisí primárních částic PM₁₀ z lokálního vytápění domácností.
36130 Množství emisí prekurzorů částic PM_{2,5} z lokálního vytápění domácností.

Společné a specifické programové indikátory výstupů PO 2:

36101 Počet stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, u kterých bylo provedeno opatření ke snížení emisí.
CO34 Odhadované roční snížení emisí skleníkových plynů.

Informace o podmínkách veřejné podpory:

Detailní informace o relevantnosti veřejné podpory jsou uvedeny v platné verzi Pravidel pro žadatele a příjemce v OPŽP 2014–2020, resp. v „Závazných pokynech pro Specifický cíl 2.1, Prioritní osy 2, Operačního programu Životní prostředí 2014–2020 – Výzva pro kraje č. 1“.

Podmínky pro změnu výzvy:

Výzva může být ve všech částech upravována (např. definice oprávněného žadatele, kritéria pro hodnocení a výběr projektů) po schválení Řídícím orgánem. Případné změny výzvy se budou vždy týkat až žádostí, které byly podány po datu změny.

Pro konzultace se může žadatel obracet na Zelenou linku. Číslo na call centrum je 800 260 500, provoz běží ve všední dny od 7.30 do 16.00 (jednotně ve všech krajích). Své dotazy můžete také posílat na dotazy@sfzp.cz.

Všechny závazné dokumenty včetně textu výzvy jsou k dispozici na internetových stránkách OPŽP www.opzp.cz v sekci „Dokumenty“.

Zprostředkující subjekt OP Životní prostředí:

Státní fond životního prostředí ČR
Olbrachtova 2006/9
140 00 Praha 4
tel.: +420 267 994 300
infolinka: 800 260 500

Řídící orgán OP Životní prostředí:

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 10
tel.: +420 267 121 111
fax: +420 267 310 308

Pro zájemce o dotace z Operačního programu Životní prostředí je na Call centru SFŽP ČR zřízena bezplatná Zelená linka 800 260 500.

Profesionálně vyškolení pracovníci radí žadatelům při řešení možných nejasností ohledně zpracování a podávání žádostí. Na níže uvedené otázky odpovídala vedoucí oddělení Call centra Jana Tlustá.

PRIORITNÍ OSA 1

Ráda bych se u vás informovala na projektový záměr, který se týká výstavby kanalizace a čističky odpadních vod. Obec Hůrky u Rokycan by chtěla vybudovat kanalizaci a čističku odpadních vod. Je možné na tento projektový záměr žádat o dotaci? Je podporována výstavba jak kanalizace, tak čističky odpadních vod, nebo jsou podporovány pouze rekonstrukce?

Výstavba kanalizace a ČOV spadá do prioritní osy 1, specifického cíle 1.1. Výzva (otevření příjmu žádostí v ní) je naplánována na 15. října 2015, viz zveřejněný harmonogram výzev OPŽP na rok 2015. Podmínky přijatelnosti, které musí projekt splňovat, a další informace jsou uvedeny v Pravidlech pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP 2014–2020. Uváděné dokumenty jsou k dispozici na www.opzp.cz. Podmínky mohou být upraveny ještě samotnou výzvou. U kanalizací bude dotována pouze výstavba, u ČOV je možná jak výstavba, tak modernizace či intenzifikace.

PRIORITNÍ OSA 2

Chtěla bych vás požádat o konzultaci konkrétního projektu a o posouzení, zda ho lze finančně podpořit v rámci OPŽP v novém programovém období 2014–2020. Předmětem tohoto projektu je omezení prašnosti z plošných zdrojů, zde se jedná o kamenolom. Náš klient v současnosti

používá pro práci v kamenolomu vzduchové vrtačky, které pracovníci drží v rukou. Problémem jsou tedy nejen vibrace, ale zejména vysoká prašnost. V případě, že by chtěl majitel lomu zakoupit nové stroje (pojízdné, dálkově řízené, s vlastním odsáváním a s možností skrápění vodou), mohl by se stát oprávněným žadatelem v rámci prioritní osy 2, specifického cíle 2.2: Snížit emise stacionárních zdrojů podílejících se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek? A pokud ano, nebylo by na závadu, že se kamenolom nachází mimo zastavěnou část obce?

Bohužel, popsané zařízení nelze dotačně podpořit. Zásadní není, že žadatel je podnikatel (takový příjemce je přijatelný) ani že kamenolom není v zastavěné oblasti, z pohledu zákona o ovzduší nejsou však daná zařízení (vrtačky, mobilní vrtací stroje) zdrojem znečištění. Dle konzultace s odborníky z Odboru ochrany ovzduší a OZE lze v případě kamenolomu podporu mířit pouze na komplexnější opatření, tedy například na zakrytování dopravních cest, odprášení třídících a drticích linek, komplexní zkrápkění ploch a vozidel vyjíždějících z areálu včetně vlhčení kameniva, které se na nákladních vozech odváží (mlžné stěny) apod.

Kdy bude asi vyhlášena kotlíková dotace v Moravskoslezském kraji a už jsou známy její podmínky?

Nabídka původního národního programu a tzv. kotlíkové dotace není v tuto chvíli k dispozici.

Avšak v rámci OPŽP 2014–2020 by měl specifický cíl 2.1 zahrnovat právě tuto oblast, která vede ke snižování emisí z lokálního vytápění domácností. Bude se

jednat o speciální cíl v OPŽP, kde budou primárními žadatelé krajské úřady, které zprostředkují dotace na pořízení ekologických/moderních zdrojů tepla do domácností přímo vlastníkům rodinných domů. V letošním roce by tak mělo dle harmonogramu výzev dojít k vyhlášení popsané výzvy pro kotle v říjnu, to ale bude výzva právě pro kraje, které tím budou mít k dispozici finance k dalšímu využití. Očekáváme proto, že koneční vlastníci zdrojů tepla by mohli věc řešit následně v průběhu roku 2016. Podrobnější informace ale zatím nejsou k dispozici, je třeba vyčkat zveřejnění oficiálních informací k výzvě a podmínkám daných dotací. Prozatím doporučujeme sledovat aktuality na stránkách programu OPŽP (www.opzp.cz), kde se můžete přihlásit i k jejich automatickému odběru na vaši e-mailovou adresu. S dotazy a konzultacemi ke konkrétním projektům pak bude třeba se obracet přímo na příslušný krajský úřad, který bude tyto dotace pro koncové příjemce zprostředkovávat.

PRIORITNÍ OSA 3

Rád bych se zeptal na hodnotící kritérium č. 1 u 5. výzvy na SC 3.2. Rád bych se zeptal, jak je myšlena bonifikace za kombinaci projektu s dalšími projekty, jestli musí být všechny projekty podány v rámci 5. výzvy, nebo se počítají projekty z OPŽP či investice za nějaké období? Dále bych se rád zeptal na záměr na výstavbu sběrného dvora a pořízení sběrných nádob na bioodpad, přičemž první záměr přesáhne 500 000 Kč, ale druhý nemusí. Šlo by oba projekty podat jako jedna žádost? Případně pokud by byly záměry podány, ať už separátně (oba nad 500 000 Kč), nebo jako jedna žádost, získal by projekt výše uvedenou bonifikaci za kombinaci projektu? Dále pokud by oba záměry byly podány jako jedna žádost, byla by žádost hodnocena podle toho, na kterou část by převažovaly výdaje, tedy spíše jako projekt na sběrný dvůr, nebo by zde byl poměr bodů podle rozpočtů dle kritérií pro sběrné dvory a pro tříděný odpad?

Tato bonifikace za kombinaci bude udělena projektu, který v sobě bude obsahovat více záměrů. Účelem je podpořit komplexní ucelený projekt, který řeší celou odpadářskou problematiku žadatele, je tedy třeba podat pouze jednu žádost (projekt) v rámci jedné výzvy. Tím navážu na druhou část dotazu: abyste tedy získali danou bonifikaci, musí být podána jedna žádost, která v sobě bude zahrnovat zmiňovaný sběrný dvůr a zároveň systém separace, tedy pořízení a rozmístění nádob na bioodpad. Každá část žádosti bude ohodnocena samostatně a výsledné body budou stanoveny váženým průměrem.

Chtěli jsme se zeptat, zda je v rámci 5. výzvy v nabídce podporované aktivity 3.2.1 možné pořídit kompostovací zařízení na organický kompostovatelný odpad do kuchyně základní a mateřské školy. Tato škola je zřízena naší městskou částí.

Bohužel, v rámci aktuálně vyhlášené 5. výzvy není možné podpořit kompostéry a kompostování jiné, než je v textu výzvy uvedeno (viz výstavba/vybavení/modernizace kompostáren jako zařízení provozovaných v souladu s § 14 odst. 1 zákona o odpadech). Přímo kompostéry budou každopádně spadat do specifického cíle 3.1, pro který není pro rok 2015 plánována výzva. Naznačené zařízení projektu do SC 3.1 platí přitom i pro kompostéry na odpady BRO jmenované v nabídce systémů svozu (tedy např. i pro kompostéry na gastroodpad apod.). Aktuální výzva a její nabídka v cíli 3.2.1 je totiž mířena jen na systémy sběru, nikoliv na kompostování. Předběžně lze očekávat, že podobné projekty bude možné řešit v následujícím roce, je velmi pravděpodobné, že cíl 3.1 bude zařazen mezi výzvy roku 2016. Konkrétní nabídka podpory a požadavky na předkládané projekty jsou ale vždy přesně specifikovány a případně též omezeny až v textu konkrétní výzvy. Sledujte proto prosím průběžně web www.opzp.cz.

PRIORITNÍ OSA 4

Vážení, obracím se na vás s prosbou o radu. Jedná se nám o projekt vypracovaný pro naši obec, který řeší obnovu zahrady u zdejší základní školy. Na pozemku se

OPERAČNÍ PROGRAM
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Evropský fond pro regionální rozvoj

ZELENÁ LINKA

800 260 500

po-pá
7.30–16.00

dotazy@sfzp.cz
www.opzp.cz

**OPERAČNÍ PROGRAM
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ**

Ministerstvo životního prostředí
Státní fond životního prostředí ČR

v posledních letech vyskytuje rosníčka zelená, a tak by zrevitalizovaná zahrada s novým rozsáhlým mokřadem pomohla také v rozmnožování a šíření tohoto živočicha. Obec by ráda získala dotaci z OPŽP nebo z jiného operačního programu na uskutečnění tohoto projektu.

Nejprve je vhodné sdělit, že zprostředkujícím subjektem k prioritní ose 4 OPŽP 2014–2020 je Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, viz www.ochranaprirody.cz. S dotazy k tomuto typu projektů je tedy vhodné obracet se přímo na tuto agenturu. Kontakty na její regionální pobočky, kde můžete projekty osobně konzultovat, najdete na adrese www.dotace.nature.cz/opzp-kontakty, elektronická konzultace k PO 4 a nyní vyhlášeným výzvám je možná s využitím e-mailové adresy dotazy-PO4@nature.cz. Z naší strany je možné předat základní informace. Popsaný projekt by bylo možné podat v rámci prioritní osy 4, specifického cíle 4.4: Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech. V tomto specifickém cíli je podporováno zakládání či obnova funkčně propojených ploch a prvků sídelní zeleně (včetně doprovodných vodních prvků a ploch). Revitalizované plochy zeleně musí být vymezeny jako zeleň ve veřejném prostranství či podobným způsobem tak, aby byla zajištěna ochrana před zastavěním a využití jako zeleň. Doplnující podmínkou je, že obec dosahuje ke dni podání žádosti minimálního počtu 500 obyvatel. Pokud je na místě potvrzen výskyt rosníčky, budete potřebovat výjimku pro zvláště chráněný druh od příslušného krajského úřadu. Upozorňujeme, že v rámci SC 4.4 je požadována finanční účast příjemce podpory na spolufinancování projektu 40 % celkových způsobilých výdajů. Uvedené podmínky vycházejí z textu Pravidel pro žadatele a příjemce podpory v OPŽP. Dokument najde-

te mezi dalšími obecnými podklady na webu OPŽP, přesněji na adrese <http://www.opzp.cz/obecne-pokyny/> dokumenty.

PRIORITNÍ OSA 5

Měla bych na vás dotaz ohledně zateplení veřejných budov. V minulém období jsme podali několik žádostí na zateplení – bez problémů. Bohužel jsem momentálně velmi vytížená, takže nejsem schopná nastudovat zcela nové podklady k OPŽP 2014–2020. Každopádně máme zájem i v novém období podat v této oblasti podpory dvě, možná tři žádosti. Můžete nám přiblížit aktuální podmínky?

Daným projektům je v novém programovém období věnována prioritní osa 5, která kromě jiného

podporuje komplexní řešení zvýšení energetické účinnosti veřejných budov, tedy zejména výměnu nevyhovujícího spalovacího zdroje v kombinaci se zateplením budovy. Jedná se pak o specifický cíl 5.1: Snižit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie. Úkolem tak je dosažení úspor energie a souvisejících přínosů ve stávajících veřejných budovách prostřednictvím celkových a dílčích renovací obálky budovy a instalací ekologických zdrojů tepla při zajištění dostatečného přívodu

čerstvého vzduchu a důsledného energetického managementu. Předpoklad je takový, že musí být zajištěna požadovaná ekologická efektivnost. Po realizaci projektu musí být součinitel prostupu tepla měněných stavebních prvků obálky, které jsou předmětem podpory, minimálně na doporučených hodnotách dle ČSN 730540-2 (2011). Pro jistotu upozorňuji, že v rámci tohoto cíle nemohou být podporována opatření realizovaná v bytových a rodinných domech. Důležitou změnou je, že podpora bude poskytována formou dotace, jejíž maximální hranice je 60 % z celkových způsobilých výdajů projektu. Více viz dokument Pravidla pro žadatele a příjemce podpory, který nemůžete studovat zcela kompletně, při zájmu o danou problematiku doporučuji přednostně kapitolu B.6.5 s názvem Prioritní osa 5: Energetické úspory. Zcela přesné podmínky budou nicméně známy až po zveřejnění konkrétní výzvy k podávání žádostí, která nabídku a požadavky zcela konkretizuje. Tato výzva je plánována na říjen 2015. Prozatím můžete průběžně sledovat web www.opzp.cz, případně se přihlásit i k automatickému odběru aktuálních informací na vaši e-mailovou adresu, viz Newsletter. Své dotazy můžete řešit také konzultacemi s pracovníky krajských poboček SFŽP či s využitím informačních služeb k OPŽP, jimiž jsou e-mailová poradna na adrese dotazy@sfzp.cz a Zelená linka 800 260 500.

› ECHO

15 let od vzniku Českého Švýcarska

Národní park České Švýcarsko letos oslavuje 15 let od svého vzniku. Správa Národního parku České Švýcarsko a město Krásná Lípa toto jubileum připomněly vernisáží fotografií Václava Sojky a koncertem houslového virtuosa Jaroslava Svěčeného v sobotu 18. července 2015. Po boku starostů z regionu připojili své gratulace mezi jinými také náměstek ministra životního prostředí Vladimír Dolejský, ředitel Správy Národního parku Saské Švýcarsko Dietrich Butter nebo senátor Zbyněk Linhart.

Brdy návštěvníkům

AGENTURA OCHRANY PŘÍRODY A KRAJINY ČESKÉ REPUBLIKY

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, která v případě schválení CHKO Brdy vládou ČR převezme toto území do péče, bude ve spolupráci s vlastníky, dotčenými krajskými úřady, okolními obcemi, Klubem českých turistů a dalšími subjekty podporovat jeho promyšlené zpřístupnění. Pod tím je míněno například zajištění kyvadlové dopravy v prstenci obcí po obvodu oblasti dohodou mezi Plzeňským a Středočeským krajem, vytvoření systému turistických cest, naučných stezek a cyklotras umožňujících návštěvu zajímavých míst s navázáním na záhytná parkoviště v blízkosti okolních obcí.

Moje magické místo

Ministerstvo životního prostředí loni vyhlásilo letní fotosoutěž s názvem Moje magické místo v české přírodě. Širokou veřejnost motivovala k výletům do české přírody a objevování jejích netušených zajímavých míst. Červencovou vernisáž nejúspěšnějších fotografií této soutěže zahájil v pražských Vršovicích ministr Richard Brabec a zároveň odstartoval její další ročník, letos zaměřený na videosnímky z české přírody. Výherci získají zážitkový pobyt ve vybraném národním parku nebo zpřístupněných jeskyních. V loňské soutěži se sešlo 214 fotografií od 106 autorů.

Jak chovat ryby a z jejich exkrementů si ještě pohnojit „zahradu“

Akvaponie představuje udržitelný způsob pěstování rostlin a chovu ryb zároveň. Je to metoda stará tisíce let, která v současnosti společně se známější hydroponií slaví novou renesanci.

Akvaponie je jednou z inovativních technologií, které mohou výrazně ovlivnit způsob, jakým produkuje potraviny. Tento vysoce efektivní a udržitelný zdroj rybního masa, zeleniny nebo ovoce zažívá na mnoha místech ve světě neobvyklý rozkvět a pomalu se dostává i k nám. Jde o integrovaný systém produkce potravin, který spojuje chov ryb a pěstování rostlin bez půdy. Akvaponie se skládá ze dvou hlavních složek tohoto systému – akvakultury nebo hydroponie.

Celý systém integrovaného chovu ryb a pěstování rostlin by nefungoval bez práce velkého množství mikroorganismů, jako jsou bakterie a různí prvoci, kteří rozkládají odpadní látky z metabolismu ryb a zpřístupňují je rostlinám.

Nekonečný koloběh

Jedná se o symbiotické soužití ryb, rostlin a prospěšných bakterií, které rozkládají odpadní látky vylučované rybami a zpřístupňují v nich obsažené živiny rostlinám. Z technického hlediska se jedná o recirkulační systém intenzivního chovu ryb v umělých nádržích a přečerpávání vody do hydroponické části, ve které rostliny odeberou část živin pro svůj růst; voda se pak biologicky i mechanicky pročistí a putuje zpět do rybní nádrže. Oproti běžnému chovu ryb se znečištěná voda nevypouští do prostředí, ale neustále cirkuluje v systému. Jedná se tak o velice ekologický způsob chovu ryb.

Čerstvá zelenina i ryby

Z biologického pohledu jde o téměř uzavřený ekosystém, který funguje na principech podobných například rybníčnímu ekosystému. Je to systém, který je již rozšířen v mnoha zemích po celém světě, nejvíce ve Spojených státech a v Austrálii. Nejčastěji tu narazíme na funkční zahradní systémy, které dokážou stabilně produkovat zeleninu i ryby pro malou rodinu a částečně tak pokrývat její potřebu čerstvých potravin. Kromě nich tu ale narazíme také na střední a velké komerční systémy, které produkují zeleninu i rybní maso na prodej či do restaurací ve svém okolí. Mezi malými, středními a velkými systémy existuje několik rozdílů, všechny ale mají jedno společné – jsou to

biologické procesy, které umožňují dlouhodobé fungování systému při nízkých vkladech živin, energie a lidské práce.

Začalo to v Americe

Termín akvaponie, anglicky „aquaponics“, pochází pravděpodobně ze sedmdesátých let dvacátého století. Akvaponie jako způsob chovu ryb a pěstování rostlin v integrovaném systému se nejspíš poprvé objevil u amerických farmářů s akvakulturou, kteří řešili různé způsoby, jak snížit svou závislost na půdě, zavlažování a dalších zdrojích. Ryby jsou tradičně chovány v polootevřených pobřežních chovech nebo v rybnících, nicméně akvaponie vznikla z takzvaných recirkulačních systémů akvakultury (Recirculating Aquaculture Systems, RAS), jejichž výhodou je to, že ryby mohou být chovány ve větším množství a v menším objemu než v klasické přírodní nádrži.

Australské zdokonalení

Nevýhodou těchto intenzivních systémů byla rychlá akumulace odpadních látek. Takový chov vypouštěl do životního prostředí velké množství živin a léčiv. K odstraňování živin se zprvu zkoušely různé vodní rostliny a posléze se přešlo k rostlinám zasazeným do inertního substrátu, kterým byl například štěrk nebo písek. Ukázalo se, že o rybní exkrementy obohacená voda je téměř ideálním hydroponickým roztokem pro

Tilápie nilská nebo také okounovec nilský, jak se této sladkovodní rybě říká u nás, pochází původně z Afriky. Tato teplomilná ryba se chová dokonce i na území České republiky, a to v nádržích vyhřívaných teplým vzduchem.

výživu rostlin. Australan Wilson Lennard pomocí vědecky vedených experimentů s akvaponickým systémem dokázal, že při správném vyvážení krmných dávek a zeleniny je možné v systému využívat stále dokola stejnou vodu i několik let bez potřeby její výměny. Stav, kdy není třeba vodu v systému vůbec obměňovat a jako zdroj pro růst ryb i rostlin slouží pouze rybní krmivo, dělá z akvaponie jeden z nejefektivnějších pěstebních systémů vůbec.

Chov ryb

Nádrž na ryby je hlavní částí každého akvaponického systému. V malých zahradních systémech se nejčastěji využívá jedna menší nádrž, u komerčních systémů je to zpravidla několik nádrží, ve kterých jsou umístěny chované ryby podle stáří nebo velikosti. Tímto způsobem je v komerčním systému zajištěna rovnoměrnost krmných dávek, tedy přísunu živin do systému. Objemy nádrží se nejčastěji pohybují od jednoho do několika krychlových metrů. Materiál, ze kterého jsou nádrže zhotoveny, nesmí být pro ryby škodlivý, stejně tak jako další komponenty použité v celém systému. Důležitý je tvar chovných nádrží, přičemž kulaté nebo oválné nádrže vykazují nejlepší hydrodynamiku a efektivní výměnu vody i žádoucí způsob usazování pevné složky rybních exkrementů. Mezi nejčastěji chované druhy ryb patří v USA a Evropě tilápie nilská. Ta má ale velké nároky na teplotu vody, která musí být konstantně okolo 28 °C, a není tak vhodná pro menší zahradní systémy. V Austrálii se tilápie chovat nesmí, a tak se pro akvaponii využívají místní druhy především okounovitých ryb. Pokud v systému nejde o chov ryb

určených ke konzumaci, tvoří ideální osádku různé okrasné kaprovité ryby, jako je kapr koi nebo karas, které byly pro život v umělých nádržích vyšlechtěny a velice dobře snášejí drsnější podmínky. V akvaponických systémech se nicméně využívá i mnoho dalších druhů ryb, které dokážou tolerovat vyšší hustotu zarybnění a vyšší koncentrace dusičnanů ve vodě. Hlavní podmínkou pro úspěšný chov je především uzpůsobení chovné nádrže tak, aby objemem a parametry vody vyhovovala danému druhu co nejvíce.

Pěstování rostlin

Pro potřeby akvaponického pěstování rozlišujeme několik základních typů pěstebních „záhonů“, tedy mělkých nádrží pro pěstování rostlin. Nejčastěji používaným typem je záhon s inertním substrátem omývaným vodou z nádrže. Jako nejčastější médium slouží různé štěrky a další inertní materiály s dostatečnou velikostí zrn pro bezproblémový průtok vody. Takový záhon je opatřen sifonem, který periodicky vypouští vodu zpět do nádrže s rybami, a zajišťuje tak periodické zaplavování oblasti s kořeny rostlin, které mají díky tomu ideální podmínky pro růst.

Celý systém integrovaného chovu ryb a pěstování rostlin by nefungoval bez práce velkého množství mikroorganismů, jako jsou bakterie a různí prvoci, kteří rozkládají odpadní látky z metabolismu ryb a zpřístupňují je rostlinám. V akvaponii je třeba zmínit dva nejdůležitější procesy, které jsou těmito organismy zprostředkovány. Prvním je nitrifikace, biologický proces přeměny amoniaku, který vylučují ryby žá-

brami, a jeho oxidaci na dusitan a následně na dusičnan. Druhým důležitým procesem je mineralizace. Tento proces, na kterém se podílí široká škála mikroorganismů, přeměňuje pevné exkrementy na jednoduché sloučeniny, jež jsou rozpustné ve vodě a slouží také jako hnojivo pro rostliny.

Výhody a nevýhody

K velkým výhodám akvaponie oproti pěstování rostlin v půdě patří bezesporu až o 90 % menší spotřeba vody, až 10× vyšší produkce na jednotku plochy a také fakt, že je možné dosáhnout úplné absence umělých hnojiv. Akvaponie představuje ekologický provoz, který nezatěžuje životní prostředí znečištěnou vodou z akvakultury. Američtí pěstitelé uvádějí snížení potřebné práce až o polovinu díky tomu, že odpadá vytrhávání plevele, okopávání, zavlažování, a výsledkem je naopak vyšší produkce rostlin a ryb na jednotku plochy a času. Dochází při ní také k menšímu výskytu škůdců, zvláště pak těch, kteří jsou vázáni na půdu. Akvaponie je velice adaptabilní systém použitelný ve všech klimatických oblastech světa, vhodný pro celoroční pěstování nebo pěstování v oblastech, kde je nedostatek vody či vhodné půdy.

Systém nejlépe funguje v řízeném prostředí skleníků, kde je možné pěstovat celý rok bez ohledu na klimatické podmínky. Naopak k nevýhodám patří potřeba elektrické energie a nutnost záložního zdroje pro vodní pumpu a vzduchování a také to, že stavba a úspěšný provoz akvaponie vyžaduje určité znalosti. V některých případech je třeba doplňovat některé živiny (především draslík, železo a vápník) pro zdárný růst rostlin a kvalita výživy rostlin je závislá na kvalitě rybního krmiva. Komplikací je také potřeba vytápěného skleníku pro zimní období v chladných klimatických podmínkách, která s sebou přináší především otázku, jak vytápět akvaponický skleník během zimního období a případně zda uměle doplňovat úbytek denního světla a produkovat tak rostliny i během zimy. Při využití vlastního zdroje energie by mělo být možné provozovat akvaponickou farmu ekonomicky i v našich podmínkách. <

› ECHO

Přeměna hvězdárny

Město Jičín už zná dodavatele stavebních prací na rekonstrukci hvězdárny na Centrum přírodních věd. Vítězná firma provede rekonstrukci za necelých 9 milionů korun bez DPH. Práce by měly být hotovy ke konci listopadu letošního roku. Na opravu město získalo dotaci z Operačního programu Životní prostředí ve výši 90 % uznatelných nákladů. V regionu tak vznikne centrum nejen pro pozorování hvězd, ale i pro environmentální výchovu dětí a akce pro veřejnost. Největší změnou projde budova vedle hvězdárny, jež bude zbourána a místo ní vznikne přednáškový sál s kapacitou až 40 osob.

Holýšovští získali dotaci

Mateřská škola v Holýšově na Domažlicku se může těšit na zateplení i střechu, do které nezateká. Navíc získá svou původní funkcionalistickou tvář. Vedení města považovalo opravu školky za prioritu letošního roku, pak se ale rozhodlo ji o rok odložit. To se však opět změnilo, město totiž uspělo s žádostí o dvě dotace z Operačního programu Životní prostředí. První se týká chystané rekonstrukce zdravotního střediska a druhá právě školky. Rekonstrukce mateřinky má zahrnovat celkovou revitalizaci budovy, výměnu oken, zateplení objektu a případně další nutné vnitřní úpravy.

Překladiště odpadů

Unikátní zařízení na zpracování odpadů otevřely na začátku června ve svém areálu ve Chválkovicích Technické služby města Olomouce. Zařízení se skládá ze svislého dopravníku, který přemísť odpad ze svozových vozidel do násypky lisu, kde je pak lisován do napojených kontejnerů. Ty se pomocí háků naloží na nákladní auta s přívěsem a přepravují se k dalšímu využití. Kromě zpracování směsného komunálního odpadu je překladiště vybaveno i k drcení velkoobjemového odpadu, například nábytku, který lidé odkládají ve sběrných dvorech. Překladiště odpadů bylo zbudováno za pomoci dotace z Operačního programu Životní prostředí.

➤ ECHO

Stanice pro zvířata

Na staveništi Ekocentra Huslík se sešlo mnoho zastupitelů Středočeského kraje, aby se seznámili se stavem a rozsahem realizovaného projektu. Nový areál Stanice pro zraněné živočichy v Huslíku v k. ú. Poděbrady nahrazuje nevyhovující objekty stávající stanice v obcích Pátek a Chotánky a vzniká rekonstrukcí bývalé hájovny v městském lese Huslík v neurbanizovaném prostoru mezi obcemi Poděbrady a Libice nad Cidlinou. Celková cena projektu činí 35 410 800 Kč, je financován z Operačního programu Životní prostředí a na spolufinancování se částkou 4 miliony korun podílí Středočeský kraj.

Nové stromy na Výsluní

Obyvatelé sídliště Výsluní v Mostě se mohou těšit na novou zeleň. Město totiž podalo žádost o dotace na tuto lokalitu.

Po neblahých zkušenostech s nedávno zničenými stromy se však radnice o svých plánech s lidmi nejprve poradí. Radní schválili podání žádosti o dotaci do Operačního programu Životní prostředí na dva projekty: na revitalizaci sídelní zeleně na Výsluní a revitalizaci parku Vtelno. Obnova zeleně na sídlišti Výsluní bude probíhat v obdobném režimu jako v současné době na Lišším Vrchu.

Nové hřiště

Školní rok zahájí v září Základní a mateřská škola Struhlovsko v Hranicích na Přerovsku s novým, velmi netradičním hřištěm. Bude sloužit k prakticky výchovně-vzdělávacím aktivitám dětí se zaměřením na ekologickou výchovu. Školní hřiště se tak po rekonstrukci promění v takzvanou zelenou učebnu. Jak bude hřiště vypadat, řekl mluvčí města Hranice Petr Bakovský. „*Hřiště je rozděleno na několik tematických částí, a to domorodou vesnici, městečko, ovocný sad, zahradnictví, ekologii, vodu, balanční stezku, vjemový chodník, herní val a svět hudby. Každá sekce je specifická něčím jiným,*“ uvedl. Základní škola Struhlovsko využila příležitosti a zažádala si o dotaci z Operačního programu Životní prostředí.

Protinožci směřují výhradně k obnovitelným zdrojům energie

Podle zpráv Australského provozovatele trhu s energiemi (AEMO) lze v posledních letech jasně pozorovat obrat od konvenčních fosilních zdrojů energie ke zdrojům obnovitelným. Australské statistiky jsou více než výmluvné: všechny nové instalace souvisí s obnovitelnými zdroji energie.

Prim hrají větrné a solární elektrárny a tento vzestupný trend se podle AEMO nemění, přestože skončilo období výrazné vládní dotační podpory. Mezi nejpopulárnější nové instalace v celé Austrálii patří malé střechní solární elektrárny, na střeších rezidenčních obydlí jich každý rok přibude kolem osmi stovek.

MacArthurova elektrárna

Solární megawatty ze střešních domů pak doplňují velkoplošné projekty, které se v drtivé většině

Svou roli tu hraje také konflikt s ochránci přírody, kteří brojí proti přílišné energetické industrializaci pobřeží z důvodu ochrany mořské biodiverzity. Přesto Austrálie zvolna nabírá kurz směrem k energii moře, o čemž svědčí i nemalé dotace do rozvoje trhu s alternativními energetickými systémy, včetně vývoje největší, 250kW turbíny.

týkají především větrných farem. Největší podíl na navýšení produkce větrných farem měl 420 megawatový projekt MacArthur – největší větrná farma jižní polokoule. MacArthurova větrná farma je zároveň první na světě, která využívá větrné turbíny Vestas V112 o výkonu 3 MW. Náklady na vybudování tohoto kolosu se vyšplhaly přesně na 1 miliardu australských dolarů, přičemž dánská firma Vestas instalovala již více než 50 % všech turbín v Austrálii. Plánovaná životnost této farmy je 25 let a cena elektřiny, kterou bude vyrábět, je jen o něco málo vyšší, než si za elektřinu účtují uhelné elektrárny. MacArthurova větrná farma ale nemá žádné z mnoha nevýhod, které mají uhelné elektrárny – především obrovské znečištění.

Nová budoucnost

Dalším zdrojem obnovitelné energie se pro Austrálii stává oceán, jehož vlny ji omývají ze všech stran. Australské pláže každoročně hostí tisíce surfařů z celého světa, blízké pobřeží zase potápěče obdivující Velkou útesovou bariéru. Austrálie ale vidí v oceánu výrazný potenciál i mimo cestovní ruch. Elektřina bez emisí je novým cílem, který si kontinentální země vytkla: do roku 2050 chce Austrálie z přílivových elektráren a příbojových turbín získávat 11 % elektřiny. Podle Světové energetické rady je jižní pobřeží Austrálie jednou z nejvhodnějších oblastí pro rozvoj elektráren získávajících energii z mořských vln. Z tohoto zdroje by podle ní mohla být pokryta dokonce kompletní spotřeba celého kontinentu.

Síla mořských vln

Současná roční spotřeba elektřiny v Austrálii činí 130 000 GWh. Podle vědců z australského národního institutu CSIRO (Commonwealth Scientific and Industrial Research Organization) pro výzkum podmořského

elektrárnu Oyster 2. Jde o podmořskou instalaci dlouhou 26 metrů, která se umístí na mořské dno zhruba půl kilometru od pobřeží. Pracuje na jednoduchém principu hydraulických pístů. Prototyp Oyster 1 byl úspěšně otestován již v létě 2009.

Kontroverzní projekty

Energetický potenciál skrývá prakticky celé jižní pobřeží, kde je vlnobití hnané větry zárukou výkonu příbojových elektráren. I když se ve studii CSIRO mluví především o energii vln, v případě pobřeží Queenslandu se výhodný zdá být i termální potenciál moře. Co tedy Australanům zatím brání vrhnout se naplno do využívání oceánských vln? Kritickým bodem ambiciózního plánu se totiž může stát proměna mořského proudění, která není do příštích let zcela

Podle Světové energetické rady je jižní pobřeží Austrálie jednou z nejvhodnějších oblastí pro rozvoj elektráren získávajících energii z mořských vln. Z tohoto zdroje by podle ní mohla být pokryta dokonce kompletní spotřeba celého kontinentu.

hradila svou energetickou spotřebu mořskými turbínami. Hovoří se také o plánovaném dokončení pobřežní instalace o výkonu 19 MW, která vyrůstá u jihovýchodního pobřeží Victorie a má být plně funkční v roce 2017.

Příbojová elektrárna

Tím ovšem australské testování nových způsobů výroby elektřiny z mořských vln nekončí. Spolkový stát Západní Austrálie, jeden z členů Australského společenství, konkrétně tamní turisticky významná oblast v okolí West Kimberley, chystá stavbu příbojové elektrárny s výkonem 40 MW, aby Australané, obyvatelé země stojící v čele světového žebříčku spotřeby uhlí, začali konečně využívat bohaté možnosti, které jim jejich země nabízí.

Zajímavé na celém projektu je, že sami zadavatelé zakázky si uvědomují, že zmíněná elektrárna nebude elektřinu vyrábět levněji nebo efektivněji, než jak činí stávající tradiční technologie, ale otevře ve větší míře prostor pro obnovitelné zdroje energie v regionu. Podstatné pro ně je, kolik dokážou zaměstnat lidí a kolik čisté energie do West Kimberley přivedou.

Dlouhé čekání

Realizace tohoto ambiciózního projektu se ujala společnost TEA (Tidal Energy Australia),

kteřá má v Austrálii v tomto oboru pověst průkopníka. Právě ona se totiž vyrovnala se čtrnáctibodovými požadavky západoaustralského ministerstva pro energetiku, které si vyžádalo i vyjádření místních samospráv a studie technické proveditelnosti napojení na rozvodné sítě. TEA na realizaci zakázky čekala prakticky od roku 2003, než nastalo příhodné ekonomické klima.

Při pobřeží Derby u Doctor's Creek by nyní měla vyrůst 40MW elektrárna schopná zásobovat elektřinou 10–15 tisíc domů. Spekulativní je ekonomická výhodnost celého díla. Hovoří se o ceně 250–300 australských dolarů za megawatt-hodinu, což nezní dvakrát lichotivě. Politici mají ale jasno: vlny prý byly, jsou a budou, což se o uhlí říct nedá. TEA jen dodává osvědčenou technologii založenou na šesti 8MW turbínách. Diskutabilní je i celkový výkon zařízení, ale optimisté zmiňují „potenciál“ elektrárny, který by prý mohl dosahovat za rok 200 GWh. Proti jsou i ochránci, kteří argumentují tím, že výstavba takové přílivové elektrárny by znamenala zničení části kimberlejských mangrov-níkových porostů. Argumentem vlády ale je, že uvedením zařízení do provozu dojde ke snížení emisí v hodnotě 27 000 tun CO₂. A na to lidé slyší. <

➤ ECHO

Švábenice uspoří

Hned tři výběrová řízení v krátké době po sobě nechalo vypsat vedení Švábenic na Vyškovsku. Městysi se totiž podařilo uspět se dvěma žádostmi o dotaci u Operačního programu Životní prostředí. Zároveň se zařadil mezi poslední uchazeče, kteří z programu dostanou peníze. „*Dotace získáme na energetické úspory na kulturním domě a na nákup kompostérů do domácností. Úspor při provozu kulturního domu dosáhneme jeho zateplením, které celkově vyjde na částku okolo 3 milionů korun,*“ informoval starosta Švábenic Josef Kubík. Kromě zateplení chce městys investovat také do přípojek kulturního domu na vodu a plyn, které mu dosud chybí.

Ministři v Brdech

Ministři Richard Brabec a Martin Stropnický navštívili vojenský újezd Brdy, jenž bude ke konci letošního roku zrušen a na jehož území vznikne od ledna 2016 CHKO Brdy. Při té příležitosti debatovali na setkání se starosty brdských obcí o aktuálním stavu vyhlášení chráněné krajinné oblasti, o stavu projednávání zóny, o možných turistických trasách, o budování turistické infrastruktury nebo o tom, jak pokračuje čištění území od nevybuchlé munice. Hovořilo se i o dosazování nových druhů dřevin, aby byla skladba lesa pestřejší a odolnější, z prostředků Operačního programu Životní prostředí.

Revitalizace Kuchyňky

Rybník Kuchyňka mezi ulicemi Novou a Jiřího z Poděbrad v Hranicích se dočká vyčištění a revitalizace. Těžké stroje se již zakously do země. Zdá se to jako dobrá zpráva, nicméně hraniční rybáři, kteří mají rybník v pronájmu, z ní moc velkou radost nemají. V rybníku totiž nebudou moci intenzivně chovat ryby. Podle Agentury ochrany přírody a krajiny totiž právě přikrmování, hnojení a vápnění způsobují, že se rybník více zabahňuje a někteří lidé bydlící v jeho blízkosti se domnívají, že i více zapáchá. Revitalizace soustavy rybníků Kuchyňka je spolufinancována z Operačního programu Životní prostředí.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, Odbor fondů EU
ve spolupráci s INTEGRA CONSULTING, s. r. o. si vás dovoluji pozvat na

VEŘEJNÉ PROJEDNÁNÍ NÁVRHU KONCEPCE: Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR a posouzení jejího vlivu na životní prostředí

dne 26. srpna 2015 od 15.00 hodin

v zasedacím sále č. 900 budovy Ministerstva životního prostředí, Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10

Veřejné projednání se uskuteční v rámci procesu posuzování vlivů návrhu Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR na životní prostředí (dále také „SEA Adaptační strategie“), které probíhá podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů. V rámci veřejného projednání bude představen návrh Adaptační strategie a dokumentace vyhodnocení vlivů Adaptační strategie na životní prostředí. Získané připomínky budou využity při zpracování závěrečného stanoviska dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů.

Dle požadavků zákona o posuzování vlivů na životní prostředí jsou v průběhu procesu SEA Adaptační strategie povinně zveřejňovány příslušné dokumenty v Informačním systému SEA na adrese: <http://eia.cenia.cz/sea/koncepce/prehled.php>, kód koncepce MZP207K.

PROGRAM

15 ⁰⁰ – 15 ¹⁰	Zahájení
15 ¹⁰ – 15 ²⁵	Představení adaptační strategie <i>Zástupce MŽP</i>
15 ²⁵ – 15 ⁴⁵	Představení SEA Adaptační strategie <i>Zástupce zpracovatele posouzení</i>
15 ⁴⁵ – 16 ⁴⁵	Diskuse
16 ⁴⁵ – 17 ⁰⁰	Předpokládaný závěr projednání

Pro další informace o návrhu Adaptační strategie a SEA Adaptační strategie se prosím obraťte na následující kontaktní osoby:
zástupce zpracovatele SEA: Mgr. Michal Musil, e-mail: michal.musil@integracons.com
zástupce předkladatele koncepce: RNDr. Jakub Horecký, Ph.D., Oddělení ochrany krajiny a lesa, Odbor obecné ochrany přírody a krajiny, Ministerstvo životního prostředí, e-mail: Jakub.Horecky@mzp.cz

Připomínky k návrhu koncepce či jejímu vyhodnocení je možné podávat přímo na odbor posuzování vlivů a integrované prevence MŽP, kontakt: Jan.Hejhal@mzp.cz

www.opzp.cz • Zelená linka pro žadatele o dotace 800 260 500 • dotazy@sfzp.cz

OPERAČNÍ PROGRAM
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Evropský fond pro regionální rozvoj

priorita | měsíčník Operačního programu Životní prostředí | vydává Státní fond životního prostředí ČR, rezortní organizace Ministerstva životního prostředí | ročník 8 | číslo vydání 7-8 | vyšlo v srpnu 2015 | časopis je distribuován bezplatně | **adresa redakce:** Olbrachtova 2006/9, 140 00 Praha 4 | **kontakt na redakci:** priorita@sfzp.cz, tel.: 606 831 394 | **objednávky:** www.sfpz.cz, www.opzp.cz | **redakce:** šéfredaktor: Daniel Tácha, daniel.tacha@sfzp.cz; grafická úprava: Eva Štangelová | **číslo registrace:** MK ČR E 18178 | Tento časopis je tištěn dle ekologických standardů. | Texty z časopisu Priorita je možné přetiskovat za předpokladu uvedení autora a zdroje.